

MENDELOVA UNIVERZITA V BRNĚ

Lesnická a dřevařská fakulta

Ústav lesnické botaniky, dendrologie a geobiocenologie

**Zhodnocení současného stavu a péče o vybraná chráněná
území CHKO Poodří**

Bakalářská práce

2015/2016

Michaela Kruttová

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci: Zhodnocení současného stavu a péče o vybraná chráněná území CHKO Poodří zpracovala samostatně a veškeré použité prameny a informace uvádím v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s §47b zákona č. 111/2000 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a v souladu s platnou směrnicí o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací.

Jsem si vědoma, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla dle §60 odst. 1 autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity, že předmětná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Brně, dne:

Děkuji vedoucímu mé bakalářské práce, Ing. Martinu Svátkovi, Ph.D. za jeho precizní přístup k vedené práci, odborné rady i připomínky. Děkuji také svým blízkým za podporu a společnost při terénních šetřeních. V neposlední řadě děkuji zaměstnancům Správy CHKO Poodří ve Studénce za vstřícnost a ochotu poskytnout potřebné materiály.

Abstrakt

Michaela Kruttová

Název: Zhodnocení současného stavu a péče o vybraná chráněná území CHKO Poodří

V této bakalářské práci bylo zhodnoceno Metodikou hodnocení stavu a péče v maloplošných zvláště chráněných územích (Svátek a Buček, 2005) celkem 8 maloplošných zvláště chráněných území o celkové rozloze 739 ha. U každého území byl detailně rozebrán současný stav území a péče o něj a byly vyhodnoceny výsledky.

Z těchto výsledků vyplývá, že současný stav šesti území je vyhodnocen jako dobrý a stav dvou území je vyhodnocen jako průměrný. Péče o jednotlivá území byla u jednoho území vyhodnocena jako vynikající, u šesti území jako dobrá a u jednoho území jako průměrná.

Klíčová slova: hodnocení, CHKO Poodří, maloplošná zvláště chráněná území, péče, stav, terénní průzkum

Abstract

Michaela Kruttová

Title: Evaluation of present state and management of selected protected small-scale of the Poodří PLA

In this bachelor work was evaluated 8 small-scale protected areas in the Poodří PLA with total acreage 739 ha. The Methodology of evaluation present state and management of small-scale specially protected areas (Svátek and Buček, 2005) was used. This Methodology analyzes in detail the present state and management in each selected protected area and interprets results.

These results imply that present state is good in 6 areas and average state in 2 areas. The management is assessed as excellent in 1 area, good in 6 areas and average in 1 area.

Key words: assessment, field survey, management, Poodří PLA, small-scale specially protected areas, state

Použité zkratky

AOPK ČR – Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky

EVL – Evropsky významná lokalita

CHKO – chráněná krajinná oblast

IP – inventarizační průzkum

J – jih

JV – jihovýchod

JZ – jihozápad

mZCHÚ – maloplošné zvláště chráněné území

NPP – národní přírodní památka

NPR – národní přírodní rezervace

OP – ochranné pásmo

PP – přírodní památka

PR – přírodní rezervace

PUPFL – pozemky určené k plnění funkcí lesa

RP – regionální pracoviště

SCHKO – Správa chráněné krajinné oblasti

S – sever

SV – severovýchod

SZ – severozápad

V – východ

VJV – východo-jihovýchod

Z – západ

ZCHÚ – zvláště chráněné území

ZSZ – západ-severozápad

Poznámka

Všechny zobrazené fotografie jsou pořízeny autorem bakalářské práce.

Obsah

1. Úvod.....	11
2. Cíl práce.....	12
3. Metodika a postup prací.....	13
3.1 Metodika	13
3.2 Postup prací.....	15
4. Charakteristika území CHKO Poodří	16
4.1 Základní údaje.....	16
4.2 Širší územní vztahy.....	16
4.3 Geologie	17
4.4 Hydrogeologie.....	18
4.5 Geomorfologie	18
4.6 Hydrologie.....	19
4.7 Klimatické poměry.....	20
4.8 Pedologie.....	20
4.9 Flora	21
4.10 Fauna	22
5. Maloplošná zvláště chráněná území pod správou CHKO Poodří.....	25
5.1 Maloplošná ZCHÚ pod správou CHKO Poodří.....	25
5.2 Hodnocená maloplošná ZCHÚ	25
6. Výsledky	26
6.1 PR Bartošovický luh	26
6.1.1 Poloha území a charakteristika přírodních poměrů	26
6.1.2 Základní údaje o území.....	28
6.1.3 Hodnocení současného stavu a péče.....	30
6.1.4 Výsledné hodnocení.....	33
6.2 PR Bařiny.....	35

6.2.1	Poloha území a charakteristika přírodních poměrů	35
6.2.2	Základní údaje o území	38
6.2.3	Hodnocení současného stavu a péče	39
6.2.4	Výsledné hodnocení	42
6.3	PR Bažantula	44
6.3.1	Poloha území a charakteristika přírodních poměrů	44
6.3.2	Základní údaje o území	46
6.3.3	Hodnocení současného stavu a péče	47
6.3.4	Výsledné hodnocení	50
6.4	PR Koryta	52
6.4.1	Poloha území a charakteristika přírodních poměrů	52
6.4.2	Základní údaje o území	54
6.4.3	Hodnocení současného stavu a péče	55
6.4.4	Výsledné hodnocení	58
6.5	PR Kotvice	60
6.5.1	Poloha území a charakteristika přírodních poměrů	60
6.5.2	Základní údaje o území	62
6.5.3	Hodnocení současného stavu a péče	64
6.5.4	Výsledné hodnocení	67
6.6	PP Meandry Staré Odry	69
6.6.1	Poloha území a charakteristika přírodních poměrů	69
6.6.2	Základní údaje o území	71
6.6.3	Hodnocení současného stavu a péče	72
6.6.4	Výsledné hodnocení	75
6.7	NPR Polanská niva	77
6.7.1	Poloha území a charakteristika přírodních poměrů	77
6.7.2	Základní údaje o území	79

6.7.3	Hodnocení současného stavu a péče	80
6.7.4	Výsledné hodnocení.....	85
6.8	PR Polanský les.....	87
6.8.1	Poloha území a charakteristika přírodních poměrů	87
6.8.2	Základní údaje o území.....	89
6.8.3	Hodnocení současného stavu a péče	90
6.8.4	Výsledné hodnocení.....	93
6.9	Souhrnné porovnání hodnocení ZCHÚ.....	95
6.9.1	Hodnocení současného stavu	95
6.9.2	Hodnocení péče.....	97
7.	Diskuze	100
7.1	Porovnání hodnocení dle Metodiky (Svátek a Buček, 2005).....	100
7.2	Porovnání hodnocení stavu a péče v PR Polanský les	101
7.2.1	Porovnání hodnocení stavu PR Polanský les	101
7.2.2	Porovnání hodnocení péče o PR Polanský les	102
8.	Závěr	105
9.	Summary	107
10.	Přehled použitých zdrojů	108

1. Úvod

Jedním ze způsobů ochrany přírody a krajiny v České republice je péče o zvláště chráněná území (ZCHÚ). Tato území mohou být maloplošného nebo velkoplošného charakteru. Vždy zaujímají prostor či předmět zvláštního významu z hlediska ochrany regionálního nebo národního přírodního bohatství. Mezi velkoplošná zvláště chráněná území náleží chráněné krajinné oblasti (CHKO) a národní parky (NP). Do maloplošných zvláště chráněných území zařazujeme národní přírodní rezervace (NPR), přírodní rezervace (PR), národní přírodní památky (NPP) a přírodní památky (PP).

O tato území je třeba náležitě pečovat, zachovávat předmět ochrany a přispívat k jeho rozvoji. Orgány ochrany přírody spravující zvláště chráněná území postupují v jejich péči zpravidla dle platného plánu péče. Mimo tento nástroj péče se objevila a začala uplatňovat Metodika hodnocení stavu a péče v maloplošných zvláště chráněných územích (Svátek a Buček, 2005), jejíž výstupy zobrazují stav a péči v daném chráněném území. Umožňují nám hodnotit celkový pohled i různá konkrétní hlediska. Výhodou této metodiky je rychlost celkového zhodnocení, univerzálnost jednotlivých kritérií při využití metodiky v odlišných maloplošných ZCHÚ s možností objevení klíčových problémů v jednotlivých územích.

Tato bakalářská práce pracuje s metodikou (Svátek a Buček, 2005) v 8 mZCHÚ, které se nachází na území CHKO Poodří pod správou CHKO Poodří. Předmětem hodnocení je NPR Polanská niva, PR Bartošovický luh, PR Bařiny, PR Bažantula, PR Koryta, PR Kotvice, PR Polanský les, PR Rákosina, PP Meandry staré Odry.

2. Cíl práce

Cílem této práce je zhodnocení stavu přírodních společenstev a působení člověka v osmi maloplošných zvláště chráněných územích v CHKO Poodří (NPR Polanská niva, PR Bartošovický luh, PR Bařiny, PR Bažantula, PR Koryta, PR Kotvice, PR Polanský les, PR Rákosina, PP Meandry staré Odry). Jde o porovnání skutečného stavu se stanoveným předmětem ochrany.

Pro účely tohoto hodnocení byla použita Metodika hodnocení stavu a péče v maloplošných zvláště chráněných územích (Svátek a Buček, 2005).

Práce má zhodnotit, jakým způsobem správci mZCHÚ o tato území pečují, jak se jim daří či nedaří minimalizovat negativní přímé nebo nepřímé vlivy. Součástí práce dále bylo charakterizovat přírodní podmínky, současný stav krajiny a vývoj souboru chráněných území v CHKO Poodří, shromáždit disponibilní materiály o zájmových územích a na základě terénních průzkumů provést hodnocení současného stavu a péče a toto hodnocení následně zpracovat a vyhodnotit.

3. Metodika a postup prací

3.1 Metodika

Převzato z Metodiky hodnocení stavu a péče v maloplošných zvláště chráněných územích (Svátek a Buček, 2005)

Pro zpracování tématu bakalářské práce byla použita Metodika hodnocení stavu a péče v maloplošných zvláště chráněných územích (Svátek a Buček, 2005).

Cílem výše uvedené metodiky je rychlé získání aktuálních informací o stavu maloplošných zvláště chráněných území a o adekvátnosti a efektivnosti péče o tato území. Výsledky hodnocení stavu a managementu jednotlivých chráněných území upozorňují nejen na klíčové problémy jednotlivých území, ale především umožňují získat přehledné aktuální informace o stavu a péči v lokálních a regionálních sítích chráněných území. Metodika je koncipována tak, aby ji bylo možné aplikovat i při hodnocení všech maloplošných území se zvláštním statutem ochrany, například biocenter, biokoridorů a interakčních prvků, tvořících skladebné součásti územních systémů ekologické stability krajiny i registrovaných a evidovaných významných krajinných prvků.

Metodika je založena na čtyřech základních principech:

- jednoduchost – hodnocení stavu a péče probíhá na základě jednoznačných a snadno hodnotitelných kritérií pomocí verbálně numerické stupnice
- univerzálnost – pro všechny typy území je použit stejný postup hodnocení
- rychlost – terénní průzkum území menšího než 100 ha lze zvládnout za 1 den
- komplexnost – hodnoceny jsou všechny důležité aspekty stavu i péče

Současný stav chráněného území je hodnocen dle 8 kritérií uvedených v tabulce 1:

Tab. 1 Kritéria hodnocení stavu území

Kritéria hodnocení současného stavu území	
Název kritéria	Stručná charakteristika hodnocení kritéria
Zachovalost	Posouzení zachovalosti území z hlediska předmětu ochrany
Struktura	Hodnocení prostorové, věkové a druhové struktury biocenóz
Významné druhy	Hodnocení stavu a vývoje populací zvláště chráněných a sozologicky významných druhů
Reprodukce	Hodnocení schopnosti reprodukce populací

Narušení obnovy	Posouzení závažnosti a rozsahu narušení obnovy
Invazní a expanzivní druhy	S důrazem na výskyt invazních neofytů a neozoitů
Skládky a odpad	S ohledem na jejich rozsah a dopad na současný stav území
Jiné negativní vlivy	Hodnocení dalších případných negativních faktorů ovlivňujících stav území

Péče o chráněná území je hodnocena dle 8 kritérií uvedených v tabulce 2:

Tab. 2 Kritéria hodnocení péče

Kritéria hodnocení péče o území	
Název kritéria	Stručná charakteristika hodnocení kritéria
Dokumentace	Posouzení kvality existující dokumentace o území
Značení hranic	Hodnocení kvality značení hranic území
Cesty	Posouzení péče o síť cest (regulace návštěvnosti, eroze, fragmentace)
Ochranné pásmo	Hodnocení funkčnosti ochranného pásma i všech jevů v něm se vyskytujících
Omezování vnějších negativních vlivů	Posouzení eliminace všech významných a zřetelných negativních vlivů z okolí
Péče o obnovu	Hodnocení opatření, která obnovu ochraňují, umožňují či podporují
Zásahy	Hodnocení veškerých zásahů a opatření, ovlivňujících stav území
Dosahování cílů ochrany	Celkové posouzení péče vzhledem k dosahování cílů ochrany

Při hodnocení chráněného území je posuzována míra souladu jeho současného stavu s optimálním stavem, nikoli významnost či hodnota chráněného území.

Každé z 16 kritérií uvedených v tab. 1 a tab. 2 je ohodnoceno stupněm dle následující verbálně numerické stupnice:

Tab. 3 Stupnice k hodnocení jednotlivých kritérií a stavu péče

Číslo stupně	Označení stupně
0	Extrémně nízký
1	Velmi špatný
2	Špatný
3	Průměrný
4	Dobrý
5	Vynikající

Udělený stupeň se vynásobí násobným koeficientem a získá se tak počet bodů pro dané kritérium. Výsledné hodnocení (H_{stav} a $H_{péče}$) je pak vypočítáno jako procentuální podíl získaného celkového počtu bodů z maximálně možného počtu bodů, jež lze pro hodnocená kritéria získat.

Podle výše H_{stav} (příp. $H_{péče}$) je současný stav (příp. péče o) území hodnocen následujícím způsobem:

Tab. 4 Stupnice k výslednému hodnocení ZCHÚ

%	Výsledné hodnocení současného stavu ZCHÚ	Výsledné hodnocení péče o ZCHÚ
0 – 30	Velmi špatný (VŠ)	Velmi špatná (VŠ)
31 – 50	Špatný (Š)	Nedostatečná (N)
51 – 70	Průměrný (P)	Průměrná (P)
71 – 90	Dobrý (D)	Dobrá (D)
91 – 100	Vynikající (VY)	Vynikající (VY)

3.2 Postup prací

Nejprve byly získány všechny potřebné materiály na správě CHKO Poodří ve Studénce. Tyto materiály v podobě plánů péče, jejich příloh a map byly pečlivě prostudovány. Při hodnocení bylo pracováno i s dostupnými inventarizačními průzkumy. Po prostudování všech materiálů následovalo terénní šetření a pořízení fotografií spolu s poznámkami o jednotlivých problémech v území.

Terénní šetření bylo prováděno v průběhu září 2015. Čas strávený v jednotlivých územích se odvíjel od jejich velikosti a zastoupení jednotlivých biotopů. Průměrně byl potřeba jeden den na 50 ha. Z celkových 739 ha je 215 ha zastoupeno vodními plochami, nádržemi a rybníky. Terénní šetření se skládalo z průzkumu hranic (pruhové značení, označení rezervace malým popř. velkým státním znakem, informační tabule) a nitra ZCHÚ, kde byla hodnocena ostatní kritéria.

Po terénních průzkumech bylo provedeno vyhodnocení zjištěných skutečností pomocí počítačového programu (Svátek a Svátek, 2005), který po vložení popisu ZCHÚ a vyplnění údajů do jednotlivých kritérií, zobrazil výsledná hodnocení současného stavu i péče včetně grafických a tabulkových výstupů.

4. Charakteristika území CHKO Poodří

4.1 Základní údaje

Chráněná krajinná oblast Poodří byla zřízena vyhláškou ministerstva životního prostředí České republiky č. 155/1991, ze dne 1. května 1991. Ta říká, že předmětem ochrany jsou typické znaky oblasti, zejména povrchové utváření včetně vodních ploch a toků, její rostlinstvo a volně žijící živočišstvo, rozvržení a využití zemědělského a lesního půdního fondu a rozmístění a urbanistická skladba sídlišť a místní zástavba lidového rázu. Cílem ochrany dle zřizovací vyhlášky je postupná obnova hodnot krajiny, jejího vzhledu a typických znaků a vytvoření a rozvíjení ekologicky optimálního systému všestranného využívání krajiny a jejích přírodních zdrojů v oblasti.

V roce 1993 byla CHKO Poodří vymezena jako mokřad mezinárodního významu v rámci celosvětové konvence „Úmluva o mokřadech, majících mezinárodní význam především jako biotopy vodního ptactva“ (Ramsarská konvence). V rámci vytváření soustavy Natura 2000 byla v roce 2004 nařízením vlády č. 25/2005 Sb. zřízena ptačí oblast Poodří. Dále byla v roce 2004 nařízením vlády 132/2005 Sb., kterým se stanoví seznam evropsky významných lokalit, vymezena Evropsky významná lokalita Poodří. CHKO Poodří je současně zařazena do seznamu evropských významných ptačích území (IBA) v rámci projektu zaštitěného IBCP (International Council for Bird Preservation), dnes BirdLife International. V roce 2005 byla EVL Poodří v rámci celoevropského projektu identifikace a výběru botanicky významných území zařazena do seznamu botanicky významných území IPA (Important Plant Area). Všechna hodnocená území (NPR Polanská niva, PR Bartošovický luh, PR Bařiny, PR Bažantula, PR Koryta, PR Kotvice, PR Polanský les a PP Meandry Staré Odry) spadají do EVL Poodří a Ptačí oblasti Poodří.

(AOPK ČR, 2008)

4.2 Širší územní vztahy

Území chráněné krajinné oblasti Poodří se nachází v Moravskoslezském kraji v severovýchodní části Moravské brány mezi obcemi Mankovice a Vražné nedaleko Oder a jižním okrajem Ostravy. Plošná výměra činí 81,5 km². Jádrou částí je rovinatá niva řeky Odry, na kterou navazují zvýšené okraje říčních teras a terasových plošin. Nadmořská výška se pohybuje v rozpětí mezi 212 m n. m. (Odra v Polanském lese)

a 310 m n. m. (na komunikaci mezi Šenovem u Nového Jičína a Bernarticemi nad Odrou, SV od vrchu Salaš).

(AOPK ČR, 2016)

Území tvoří zachovalá údolní niva řeky Odry s pestrým mikrorelieфом. Poodří je typické a ojediněle zachovalým vodním režimem s každoročními záplavami rozsáhlých částí nivy. V národním měřítku je významné charakterem meandrujícího toku Odry s navazujícími systémy odstavených ramen a tůní, značným podílem trvalých travních porostů s hojnou rozptýlenou zelení, lužními lesy a v neposlední řadě rozlehlými rybníčními soustavami.

(AOPK ČR, 2016)

4.3 Geologie

Území CHKO Poodří leží na rozhraní dvou geologických celků – Českého masivu a Západních Karpat. Bázi tvoří plagioklasové pararuly a na ně nasedají paleozoické uloženiny, které jsou zcela překryty mořskými sedimenty. V mořské pánvi sedimentovaly vápnité jíly, slíny a písky. Když moře ustoupilo, zdejší území se stalo až do současnosti souší. Tyto sedimenty však nevycházejí nikde na povrch, neboť jsou zcela překryty kvartérními sedimenty různých litologických typů.

(AOPK ČR, 2008)

Z příkrovových jednotek Karpat zde byly ověřeny pískovce, jílovce a jíly. Do Poodří v pleistocénu dvakrát zasáhl ze severu kontinentální ledovec. V sedimentech pevninského zalednění nacházíme často načervenalé severské žuly, žoloruly, porfyry nebo pískovce, které byly transportovány až ze Skandinávie. Tyto horniny dosahují velikosti až 1 metr, jedná se o tzv. bludné balvany. V interglaciálním období se ukládaly fluviální písčočterky, které tvoří bázi morfologicky výrazné pravobřežní terasy.

(AOPK ČR, 2008)

Na terasách mimo vlastní údolní nivu je vrstva 3–5 m žlutohnědých sprašových hlín. V oderské nivě byly mohutnou říční erozí sprašové hlíny odneseny a celé údolí bylo zašterkováno. Na povrch těchto šterků a šterkopísků byly uloženy povodňové hlíny o mocnosti do 5 m a ty nyní tvoří povrch dnešní nivy.

(AOPK ČR, 2008)

4.4 Hydrogeologie

Z hydrogeologického hlediska můžeme území CHKO Poodří rozčlenit na dva odlišné celky: nivu řeky Odry a hlavní terasu Odry a jejích přítoků. Jejich režim je určován především geologickou stavbou a morfologií území.

(AOPK ČR, 2008)

V oderské nivě dochází za vyšších vodních stavů k infiltraci z řeky do dobře propustných štěrkopísků údolní terasy. V místech terénních depresí či snížené mocnosti hlín vystupuje podzemní voda až na povrch. Dochází tak k obohacování nivy vodou v pásu širokém až několik set metrů od řeky. V období sucha údolní terasa dotuje zpětně skrytě vodní toky a mírně tím nadlepšuje jejich průtoky. Podzemní vody údolní terasy nejsou nikde jímány k hromadnému zásobování obyvatel pitnou vodou.

(AOPK ČR, 2008)

Kromě prostých vod se zde nacházejí i vody minerální, jež jsou využívány v lázních Klimkovice. Hydrogeologicky relativně nepropustné podloží hlavní terasy tvoří okraj podslezské a slezské jednotky či neogenní sedimenty na které sedimentovaly výrazně propustné fluvialní štěrky a štěrkopisky. Štěrky jsou následně odvodňovány množstvím pramenů vyvěrajících u paty terasového svahu.

(AOPK ČR, 2008)

4.5 Geomorfologie

Z geomorfologického hlediska spadá území CHKO Poodří do celku Moravské brány, podcelku Oderská brána, která se člení na okrsky Oderskou nivu, Bartošovickou pahorkatinu a Klimkovickou pahorkatinu.

(AOPK ČR, 2008)

Oderská niva má charakter roviny o maximální nadmořské výšce 271 m a minimální nadmořské výšce 212 m. Šířka říční nivy se pohybuje mezi 1,5–3,0 km. Nejvýraznějším morfologickým tvarem je koryto řeky Odry s četnými meandry zaříznutými do povodňových hlín. Na lukách a v lesních porostech se nacházejí tůňe, které podléhají postupnému zazemňování. Z tvarů reliéfu, jež vytvořil člověk, jsou nejvýraznější rybníční a protipovodňové hráze, různé příkopky, tělesa železničních tratí a komunikací vedených na náspech.

(AOPK ČR, 2008)

Bartošovická pahorkatina zasahuje do zájmového území pouze částí terasové plošiny a terasovým svahem ohraničujícím okraj nivy po celém jejím JZ-SV okraji. Terasový svah je převážně velmi strmý a vytváří pás na pravém břehu Odry. Svah bývá přerušen pouze údolími přítoků Odry (Luha, Jičínka, Sedlnička, Lubina a Ondřejnice). Místně je modelován boční a hloubkovou erozí řeky Odry, drobných toků, zpětnou erozí na pramenech, sesuvnými pohyby, dešťovým ronem a lidskými aktivitami.

(AOPK ČR, 2008)

Klimkovická pahorkatina tvoří SZ okraj nivy levého břehu Odry od Mankovic přes Suchdol nad Odrou a Studénku ke Klimkovicím.

(AOPK ČR, 2008)

4.6 Hydrologie

Celé území CHKO Poodří spadá do povodí řeky Odry. Řeka Odra tvoří osu oblasti a protéká jí v délce 57,5 km. Podélný sklon se průměrně pohybuje mezi 1–2 %. Přirozený charakter silně meandrujícího toku zůstal zachován ve značném rozsahu. V minulosti bylo na řece Odře provedeno několik vodohospodářských zásahů různého charakteru. Spočívaly ve směrové úpravě toku a zpevnění paty břehů (většinou kamenným záhozem), případně i místním ohrázkováním. Celkový rozsah těchto úprav je cca 13 km, tj. 22,5 % z celkové délky toku v CHKO Poodří. Součástí vodohospodářských úprav jsou i jezy a balvanité skluzy.

(AOPK ČR, 2008)

Významnou součástí hydrologické sítě oblasti jsou stará vodní díla, k nimž patří náhony přivádějící vodu do rybníků a dříve vodních mlýnů či valch. Průtokový režim není ovlivněn žádným větším technickým dílem, proto vodní stavy v průběhu roku výrazně kolísají a několikrát ročně dochází v CHKO Poodří k rozsáhlým povrchovým rozlivům, především při jarním tání sněhu. Další rozlivy se vyskytují v létě a na podzim při extrémních srážkách. Voda se při povodních volně rozlévá do krajiny, kde místy dosahuje výšky až 0,5 m. Každoročně zaplavované území má rozlohu 16–20 km², tj. přibližně 1/5 až 1/4 rozlohy CHKO Poodří. Zachování přirozeného režimu povrchových rozlivů, je jedním z hlavních úkolů ochrany přírody. Je jednou z hlavních podmínek pro zachování nivního ekosystému a má i protipovodňový význam pro níže položená území.

(AOPK ČR, 2008)

4.7 Klimatické poměry

CHKO Poodří spadá dle Quitta (1971) do oblasti mírně teplé, okrsek B6 – mírně teplý, vlhký s mírnou zimou, pahorkatinný a rovinný.

Tab. 5 Klimatické hodnoty

Průměrná roční teplota: 7–8,8 °C
Průměrné roční srážky: 600–800 mm
Délka vegetační doby: 140–160 dnů
Roční průměrná oblačnost: 60 %
Průměrné teploty vegetačního období: 14–16 °C
Průměrné srážky vegetačního období: 400–500 mm
Průměrná celková výška sněhu spadlého za rok: 75–100 cm
Průměrný úhrnný roční výpar: 450–500 mm

(AOPK ČR, 2016)

4.8 Pedologie

Z pedologického pohledu je možné oblast opět rozdělit na dva celky a to oderskou nivu a hlavní terasu Odry a jejích přítoků.

(AOPK ČR, 2008)

V Oderské nivě se vyskytují převážně gleje a fluvizemě, jejichž distribuce odpovídá míře ovlivnění podpovrchovou vodou. Na tyto půdy jsou vázány trvale travní porosty, vlhké louky a velká část mokřadních společenstev.

(AOPK ČR, 2008)

Na hlavní terase se vyskytují převážně luvizemě, místy pseudogleje, v jižní polovině území i hnědozemě. Na tyto půdy je vázána zemědělská výroba v CHKO Poodří. Na svazích teras se vyskytují kambizemě, využívané často jako PUPFL. Závažným problémem terasových svahů, které jsou intenzivně zemědělsky využívány, je vodní eroze. Dochází zde ke splachům zemědělské půdy, která je při jarních i letních rozlivech ukládána v nivě a zanáší koryta rybníčních náhonů.

(AOPK ČR, 2008)

4.9 Flora

Z hlediska regionálně fytogeografického členění České republiky je území CHKO Poodří součástí fytogeografické oblasti *Mesophyticum*, fytogeografického obvodu Karpatské mezofytikum (*Mesophyticum carpaticum*), fytogeografického okresu 76. Moravská brána, podokresu Moravská brána vlastní a fytogeografického okresu 83. Ostravská pánev.

(AOPK ČR, 2008)

Louky v CHKO Poodří tvoří jedinečný souvislý komplex o ploše více než 2300 ha. Na nejvlhčích místech rostou druhově poměrně chudé porosty vysokých ostřic – ostřice štíhlá (*Carex acuta*) či ostřice pobřežní (*Carex riparia*). Méně vlhkostně náročná jsou pcháčková společenstva a psárkové louky s typickými druhy psárkou luční (*Alopecurus pratensis*) nebo metlicí trsnatou (*Deschampsia caespitosa*). Při nedostatečném kosení mohou tato společenstva přecházet v tužebníková lada s tužebníkem jilmovým (*Filipendula ulmaria*). Vlhkostně nejméně náročné jsou ovsíkové louky s ovsíkem vyvýšeným (*Arrhenatherum elatius*), nápadně kvetoucími druhy zvonkem rozkladitým (*Campanula patula*), škardou dvouletou (*Crepis biennis*) nebo kopretinou bílou (*Leucanthemum vulgare*).

(AOPK ČR, 2016)

Na rybnících s méně intenzivním způsobem obhospodařování se nachází poměrně bohatě vyvinutá vegetace. Při okrajích to jsou porosty rákosin či vysokých ostřic, dále od břehu porosty růžkatce, rdestů, bublinatek i kriticky ohrožený druh kotvice plovoucí (*Trapa natans*) či vodní kapradina nepukalka plovoucí (*Salvinia natans*). Tůň a mrtvá ramena představují vhodná stanoviště pro některé druhy lakušníků, ohroženou žebratku bahenní (*Hottonia palustris*) nebo stulík žlutý (*Nuphar lutea*). Při vysychání tůní obsazují bahnitá dna další druhy rostlin, např. žabník jitrocelový (*Alisma plantago-aquatica*) či chaluha vodní (*Oenanthe aquatica*).

(AOPK ČR, 2016)

Lesy zaujímají v CHKO Poodří pouze cca 10 % celkové rozlohy, což tuto oblast řadí mezi nejméně zalesněné chráněné oblasti v ČR. Poměrně hojně jsou zastoupena společenstva tvrdých luhů s dubem letním (*Quercus robur*), lípou srdčitou (*Tilia cordata*), habrem obecným (*Carpinus betulus*) a jasanem ztepilým (*Fraxinus excelsior*). Bylinné patro utváří např. ohrožená sněženka podsněžník (*Galanthus nivalis*), orsej jarní (*Ficaria verna*), dymnivka dutá (*Corydalis cava*), sasanka hajní (*Anemone*

nemorosa) nebo česnek medvědí (*Allium ursinum*). Vyskytují se i společenstva údolních jasanovo-olšových luhů s olší lepkavou (*Alnus glutinosa*) a jasanem ztepilým (*Fraxinus excelsior*). Podél řek, především v ohybech meandrů, se hojně vyskytují měkké luhy. Dominantními dřevinami jsou druhy stromových i keřových vrb, především vrba bílá (*Salix alba*) či vrba křehká (*Salix fragilis*). Měkké luhy jsou stále více narušovány invazními druhy rostlin, především netýkavkou žláznatou (*Impatiens glandulifera*), slunečnicí topinambur (*Helianthus tuberosus*) a křídlatkou japonskou (*Reynoutria japonica*).

(AOPK ČR, 2016)

Kromě lesů je v krajině významně zastoupena také mimolesní zeleň, která má většinou liniový charakter a vytváří břehové porosty vodních toků, remízky nebo obklopuje vodní plochy. Zde se uplatňují porosty některých druhů vrb či porosty s trnkou obecnou (*Prunus spinosa*), hlohem (*Crataegus* sp.), třešňí ptačí (*Prunus avium*), brslenem evropským (*Euonymus europaea*), svídou krvavou (*Cornus sanguinea*) a lískou obecnou (*Corylus avellana*), jež velmi často vytvářejí i lesní lemy.

(AOPK ČR, 2008)

4.10 Fauna

Území CHKO Poodří leží na rozhraní biogeografických podprovincií západokarpatské a hercynské, rozdělených nivou řeky Odry, ze severu zasahuje okrajově polonská podprovincie. Jádrem tvoří Pooderský bioregion.

(AOPK ČR, 2008)

V území žije velice bohatá fauna bezobratlých. V periodických tůních záplavového území jsou velmi hodnotné populace žábřonožek sněžních (*Siphonophores grubii*). V tekoucích vodách, zejména v Odře, žije populace kriticky ohroženého velevruba malířského (*Unio pictorum*), velevruba tupého (*Unio crassus*) a škeble ploché (*Pseuanodonta complanata*). Mezi nejvzácnější vodní měkkýše, vázané na tůně s vegetací patří lištovka hladká (*Segmentina nitida*) a svinutec kruhovitý (*Anisus spirorbis*). Vhodné úseky Odry a její přítoky osidluje rak říční (*Astacus fluviatilis*).

(AOPK ČR, 2016)

Arachnofauna Poodří je zastoupena 154 druhy, nejvzácnějším druhem je plachetnatka (*Porrhomma lativelum*), která byla dosud zjištěna pouze na jižní Moravě. Z fauny motýlů (*Lepidoptera*) bylo dosud nalezeno, anebo se předpokládá, výskyt 650

až 700 druhů. V Poodří se vyskytují chránění denní motýli druhu otakárek (*Papilio machaon*), batolec (*Apatura ilia*), naturový druh modrásek bahenní (*Maculinea nausithous*) a ohniváček černočárny (*Lycaena dispar*).

(AOPK ČR, 2016)

Unikátním společenstvem bezobratlých jsou psamofilní společenstva brouků vázáná na neregulované nížinné toky. Ze vzácných až reliktních druhů se zde vyskytuje mizející střevlíček *Abax schueppeli rendschmidti*, žijící na náplavech a březích Odry v okolí NPR Polanská niva. Významnou bioindikační skupinou kvality vodních a mokřadních biotopů jsou vážky. Dosavadní výsledky potvrdily výskyt 36 druhů, tedy poloviny všech druhů vyskytujících se na území ČR. Mezi velmi vzácné druhy řadíme šídlatku velkoskvrnnou (*Lestes macrostigma*), klínatku obecnou (*Gomphus vulgatissimus*) a vážku jarní (*Sympetrum fonscolombii*).

(AOPK ČR, 2016)

Ve stojatých i tekoucích vodách žije 33 druhů ryb. Uspokojivé stavy byly zaznamenány u střevle potoční (*Phoxinus phoxinus*), ostroretky stěhovavé (*Chondrostoma nasus*) a parmy obecné (*Barbus barbus*). Úplná absence podoustve říční (*Vimba vimba*) reflektuje kritický stav tohoto druhu v celém povodí Odry. Mezi nejvzácnější a zároveň nejohroženější druhy patří naturový druh piskoř pruhovaný (*Misgurnus fossilis*), který žije skrytým způsobem života, zejména v lučních tůňkách a slepých ramenech.

(AOPK ČR, 2016)

Obojživelníci jsou nejpočetnější skupinou obratlovců na území CHKO Poodří. Zvláště početné jsou populace skokana skřehotavého (*Rana ridibunda*) a skokana zeleného (*Rana* kl. *Esculenta*). Velmi kvalitní jsou populace čolka obecného (*Triturus vulgaris*), skokana štíhlého (*Rana dalmatina*), skokana ostronosého (*R. arvalis*) či ropuchy obecné (*Bufo bufo*). Nejhojnějším plazem v Poodří je díky mimořádně hodnotným populacím žab užovka obojková (*Natrix natrix*). Na rybnících byl potvrzen výskyt nepůvodní želvy nádherné (*Trachemis scripta*).

(AOPK ČR, 2016)

Doposud bylo na území CHKO Poodří zastiženo přes 400 druhů ptáků, což je více než 60 % všech ptačích druhů České republiky. Pravidelným sčítáním avifauny se podařilo prokázat zahníždění např. zrzohlávky rudozobé (*Netta rufina*) a morčáka

velkého (*Mergus merganser*). Vysokou pravděpodobnost zahníždění mají druhy volavka bílá (*Egretta alba*), jeřáb popelavý (*Grus grus*), racek černohlavý (*Larus melanocephalus*) nebo kolpík bílý (*Platalea leucorodia*). Typickým obyvatelům Poodří je kormorán velký (*Phalacrocorax carbo*). Díky celoplošnému mapování se podařilo potvrdit nárůst početnosti chřástala polního (*Crex crex*) a lokálně hojně křepelky obecné (*Coturnix coturnix*).

(AOPK ČR, 2016)

Ze savců žije v CHKO např. bobr evropský (*Castor fiber*), který se do Poodří přirozeně rozšířil v roce 2002. Ze šelem se vyskytuje vydra říční (*Lutra lutra*). Novým prvkem fauny se stali nepůvodní druhy psík mývalovitý (*Nyctereutes procyonoides*) a norek americký (*Mustela vison*). V současnosti je v CHKO Poodří a jeho okolí znám výskyt 16 druhů netopýrů (*Chiroptera*), tzn. 76 % z 21 druhů, zjištěných na území České republiky.

(AOPK ČR, 2016)

Obr. 1 Rak říční (*Astacus fluviatilis*) v řece Odře v Bernarticích nad Odrou

5. Maloplošná zvláště chráněná území pod správou CHKO Poodří

5.1 Maloplošná ZCHÚ pod správou CHKO Poodří

V CHKO Poodří je celkem 8 maloplošných zvláště chráněných území. Je zde vyhlášena NPR Polanská niva, PR Bartošovický luh, PR Bařiny, PR Bažantula, PR Koryta PR, Kotvice, PR Polanský les a PP Meandry Staré Odry. PR Rákosina již nemá platný plán péče a v novém návrhu plánu péče na období 2015–2024 se stane součástí mnohem rozsáhlejší PR Jistebnické mokřady (Kneblová, 2015). Dále PP Pusté nivy byla v roce 2014 zrušena.

(AOPK ČR, 2016)

Dále jsou v působnosti Správy CHKO Poodří tato mZCHÚ národních kategorií: NPR Čantoria, NPR Kaluža, NPP Landek, NPP Odkryv v Kravařích, NPP Ptačí hora, NPP Skalická Morávka, NPP Šipka a NPP Velký Roudný. Nejbližší CHKO Poodří je NPP Landek vzdálená 15 km od hranice CHKO.

(AOPK ČR, 2016)

5.2 Hodnocená maloplošná ZCHÚ

Celkem bylo v této bakalářské práci hodnoceno 8 mZCHÚ, tedy všechna která se momentálně nachází v CHKO Poodří. Jejich celková rozloha činí 739 ha.

V následující tabulce je uveden přehled vybraných území se základními údaji.

Tab. 6 Přehled hodnocených území

Kód	Název	Rozloha (ha)	Rok vyhlášení	Platnost plánu péče
2237	PR Bartošovický luh	298,0093	2003	2013 – 2022
2243	PR Bařiny	42,2390	2003	2014 – 2022
5311	PR Bažantula	36,5159	2009	2009 – 2018
1963	PR Koryta	12,7442	1998	2014 – 2022
190	PR Kotvice	140,3913	1970	2014 – 2022
2083	PP Meandry Staré Odry	27,6247	1999	2008 – 2017
925	NPR Polanská niva	122,3	1985	2008 – 2018
330	PR Polanský les	59,17	1970	2008 – 2016

6. Výsledky

6.1 PR Bartošovický luh

6.1.1 Poloha území a charakteristika přírodních poměrů

Území PR Bartošovický luh se nachází na pravém břehu řeky Odry východně od obce Bartošovice, severně od obce Hukovice a jihovýchodně od Hladkých Životic.

(Kneblová a kol. 2013)

Obr. 2 Mapa území PR Bartošovický luh (ČÚZK WMS, 2016)

Geomorfologie

Chráněné území tvoří Oderská niva, která spadá do geomorfologického celku Moravské brány, podcelku Oderské brány a okrsku Oderské nivy. Částečně zde zasahuje svým západním okrajem i okrsek Bartošovická pahorkatina (částí terasové plošiny a terasovým svahem).

(Kneblová a kol. 2013)

Geologie

Území PR se nachází na rozhraní Českého masivu a vnějších Západních Karpat. Člení se na údolní nivu a hlavní terasu.

Nejspodnější patro je v nivě i v terase tvořeno metamorfovanými horninami proterozoického stáří a devonskými a karbonskými horninami paleozoika. Tyto horniny

byly překryty spodnobádenskými neogenními sedimenty vněkarpatské předhlubně (mořské jíly, písčité slíny a jemnozrné písky). Na rozhraní nepropustného podloží a propustnějších čtvrtohorních štěrků a písků hlavní terasy vyvěrají prameny, ve kterých se vytváří pěnovec.

(Kneblová a kol. 2013)

Pedologie

Území se dělí do dvou celků. 1. Oderská niva – na aluviálních a nivních sedimentech se v souvislosti se zvýšenou hladinou podzemní vody vyskytují nivní půdy glejové, v terénních depresích glejové půdy. 2. Hlavní terasa Odry a jejích přítoků – na dočasně zamokřených sprašových hlínách vznikly kvalitní hnědozemě oglejené a illimerizované půdy oglejené a hnědozemě oglejené. Vyznačují se poměrně dobrými fyziologickými vlastnostmi. V důsledku záplav se usazují nivní hlíny.

(Kneblová a kol. 2013)

Hydrologie

Zájmové území se nachází v nivě řeky Odry, která je téměř každoročně zaplavována v jarním a letním období. Řeka Odra tvoří severní hranici území a protéká směrem od západu k severovýchodu. Řeka je v území bez patrné úpravy koryta s četnými přirozenými meandry a zbytky starých ramen. Pravostranným přítokem Odry je vodohospodářsky upravený Liščí potok, do kterého ústí několik drobných přítoků.

(Kneblová a kol. 2013)

Klimatologie

PR leží v klimatické mírně teplé oblasti MT 10 (Quitt, 1971), kde je dlouhé léto, teplé, suché až mírně suché přechodné krátké období s mírným až mírně teplým jarem a mírně teplým podzimem, zima je krátká, suchá, s krátkým trváním sněhové pokrývky.

(Kneblová a kol. 2013)

Botanická charakteristika

Podle regionálně fytogeografického členění území spadá do fytogeografického okresu 76. Moravská brána. Les v PR pokrývá přibližně 20 % území. V porostech patří mezi nejzastoupenější dřeviny olše (*Alnus glutinosa*) a dub letní (*Quercus robur*). Bylinný podrost v lesních ekosystémech se mění v závislosti na výšce hladiny spodní

vody. Luční porosty tvoří okolo 50 % území. Tyto porosty lze rozdělit na rozsáhlé louky v západní části území a menší, úzkou louku v severovýchodní části PR, mezi Horním Bartošovickým rybníkem a břehovými biotopy řeky Odry.

(Kneblová a kol. 2013)

Zoologická charakteristika

Ze zoogeografického hlediska spadá tato lokalita do Polonské podprovincie a Pooderského bioregionu.

Předchozími zoologickými průzkumy byla zjištěna středně vysoká druhová rozmanitost vážek a relativně vysoká druhová rozmanitost vodních brouků. Společenstva střevlíkovitých lze charakterizovat jako relativně bohatá (okolo 46 druhů). Významnou složkou fauny brouků v PR jsou fytofágní a saproxylické druhy. Na území PR byla zjištěna také vysoká druhová rozmanitost obojživelníků. Z pohledu ptáků je přírodní rezervace jedním z nejcennějších území v CHKO Poodří.

(Kneblová a kol. 2013)

6.1.2 Základní údaje o území

Název ZCHÚ:	Bartošovický luh
Kód ZCHÚ:	2237
Kategorie ZCHÚ:	Přírodní rezervace
Zřizovací předpis:	Vyhláška Správy CHKO Poodří č. 5 ze dne 30. 12. 2002
Kraj:	Moravskoslezský kraj
Obec s rozš. působností 3. stupně:	Nový Jičín
Katastrální území:	Bartošovice, Hukovice, Pustějov, Hladké Životice
Vojenský újezd:	
Velkoplošné ZCHÚ:	CHKO Poodří
Výměra ZCHÚ:	298,0093 ha
Výměra ochranného pásma:	-
(je-li vyhlášeno)	
Správce ZCHÚ:	AOPK ČR RP SCHKO Poodří

Plán péče:	Platný, pro období 2013–2022 (Kneblová a kol. 2013)
Jiná dokumentace:	IP Mapování výskytu obojživelníků a plazů v Bartošovickém luhu (Zwach, 1998), IP ornitologický (Mandák, 2011), IP Obojživelníků a plazů (Jeziorski, 2011), IP Botanický (Czernik, 2011)
Předmět ochrany:	Přírozně meandrující tok Odry, ekosystém Horního Bartošovického rybníku s litorálními porosty a s přilehlými drobnými vodními plochami, mokřady a rákosinami, souvislý pás aluviálních luk se zvodněnými příkopy a se skupinami rozptýlené mimolesní zeleně, zalesněná říční terasa s četnými prameništi a lesními mokřady a historický ovocný sad. (Kneblová a kol. 2013)
Cíl ochrany:	Zvýšení heterogenity biotopů a tím podpora biodiverzity v území. Zvýšení druhové pestrosti luk, obnova výskytu ustupujících nebo v nedávné minulosti zaniklých populací zvláště chráněných a zároveň evropsky významných druhů. Uchování, případně zlepšení biotopů zvláště chráněných a zároveň evropsky významných druhů. (Kneblová a kol. 2013)

6.1.3 Hodnocení současného stavu a péče

Tab. 7 Hodnocení současného stavu PR Bartošovický luh

Hodnocení současného stavu území	stupeň	Kategorie území:	Přírodní rezervace
		Název území:	Bartošovický luh
		Datum hodnocení:	6. 9. 2015
zachovalost	4	V břehových porostech řeky Odry roste společenstvo měkkého luhu s vrbou bílou (<i>Salix alba</i>), vrbou křehkou (<i>Salix fragilis</i>), topolem bílým (<i>Populus alba</i>) a chmelem otáčivým (<i>Humulus lupulus</i>). Na rybnících je zachovaná populace nepukalky plovoucí (<i>Salvinia natans</i>), okřešku menšího (<i>Lemna minor</i>), závitky mnohokořenné (<i>Spirodela polyrrhiza</i>) a orobince (<i>Typha</i> sp.) – zjištěno vlastním terénním průzkumem. Na hrázích roste vrba popelavá (<i>Salix cinerea</i>) a v. ušatá (<i>Salix aurita</i>), dub letní (<i>Quercus robur</i>) a lípa (<i>Tilia</i> sp.). V lesních porostech převládá jasanovo-olšový luh a mokřadní olšina. Jsou zde zastoupeny dubohabřiny a tvrdý luh. Na JV území PR je zachován sad s regionálními odrůdami ovocných dřevin. Sečené louky jsou středně bohaté (Kneblová a kol. 2013). Ostrůvkovitě (JV území) se vyskytuje nepůvodní topol kanadský (<i>Populus x canadensis</i>) a smrk ztepilý (<i>Picea abies</i>).	
struktura	4	Mozaiková struktura společenstev lesních, lužních i vodních ekosystémů zajišťuje vhodné biotopy k udržení a rozvoji chráněných druhů. Lesní porosty jsou výškově i tloušťkově diferencované. Nepůvodní jedinci topolu a smrku jsou postupně nahrazovány stanovištně vhodnými dřevinami (jasan ztepilý, dub letní, olše lepkavá, habr obecný)	
významné druhy	4	Dle plánu péče (Kneblová a kol. 2013) se na území PR vyskytuje téměř 100 druhů zvláště chráněných a ohrožených rostlin a živočichů. Při terénním průzkumu pro účely této bakalářské práce byla spatřena hojně kotvice plovoucí (<i>Trapa natans</i>), oman vrbovitý (<i>Inula salicina</i>) a nepukalka plovoucí (<i>Salvinia natans</i>). Jednotlivě byl zaznamenán jilm vaz (<i>Ulmus laevis</i>), skokan ostronosý (<i>Rana arvalis</i>) a s. zelený (<i>Peleophylax esculenta</i>). Dále bylo spatřeno několik jedinců druhu potápka roháč (<i>Podiceps cristatus</i>), volavka bílá (<i>Egretta alba</i>) a v. popelavá (<i>Ardea cinerea</i>), labuť velká (<i>Cygnus olor</i>) a racek chechtavý (<i>Larus ridibundus</i>).	
reprodukce	4	Na většině území lesních porostů probíhá přirozená obnova dubu, olše, jasanu a lípy, která je doplňována obnovou umělou, nejčastěji duby a lípy (obr. 3). Vodní, mokřadní, luční i lesní biotopy představují vhodné podmínky pro rozmnožování živočišných druhů (Kneblová a kol. 2013).	
narušení obnovy	3	K narušení obnovy rostlinných společenstev dochází okusem spárkaté zvěře (<i>Capreolus capreolus</i>) a zvýšeným výskytem prasete divokého (<i>Sus scrofa</i>), které rozrývá jak lesní, tak luční ekosystémy. Přirozenou i umělou obnovu dubu letního (<i>Quercus robur</i>) ohrožuje padlí dubové a kulaté hálky naznačují přítomnost žlabatky dubové (<i>Cynips quercusfolii</i>). Hnízdící ptáci	

		jsou rušeni zemědělskými pracemi na loukách i okolních polích a zvýšeným pohybem turistů.
Invazní a expanzivní druhy	3	Z invazních druhů byl při terénním průzkumu spatřen roztroušeně topol kanadský (<i>Populus x canadensis</i>) a trnovník akát (<i>Robinia pseudoacacia</i>), v pásových ploškách křídlatka japonská (<i>Reynoutria japonica</i>), netýkavka žláznatá (<i>Impatiens glandulifera</i>) a u břehu Odry slunečnice topinambur (<i>Helianthus tuberosus</i>). Expanzivním druhem je zde třtina křovištní (<i>Calamagrostis epigejos</i>) roztroušeně na okrajích ovsíkové louky. Plán péče (Kneblová a kol. 2013) uvádí navíc výskyt invazních druhů ryb střeblíčky východní a karase stříbrného.
skládky a odpad	4	Na území PR bylo spatřeno pouze několik jednotlivých odpadků (obaly od potravin, láhve, plechovky) a na JV území byly nalezeny 3 zarůstající pneumatiky.
jiné negativní vlivy	3	Na SV území vede Zámecká naučná stezka se 3 zastaveními a je hojně využívána turisty i cykloturisty. Dochází tak k rušení živočichů hlukem a poškozování rostlin sešlapem. V území je několik přikrmovacích zařízení (JV území), která podporují zvýšený výskyt spárkaté zvěře. Negativní vliv (hluk) má i mechanizované sečení luk přímo v PR.

Jméno hodnotitele: Michaela Kruttová

Obr. 3 Umělá obnova dubu a lípy na JV území

Obr. 4 Meandrující koryto Odry na SZ území

Obr. 5 Ocún jesenní (*Colchicum autumnale*) v centrální části lučního společenstva

Obr. 6 Horní Bartošovický rybník

Tab. 8 Hodnocení péče o území PR Bartošovický luh

Hodnocení péče o území	stupeň	Kategorie území:	Přírodní rezervace
		Název území:	Bartošovický luh
		Datum hodnocení:	6. 9. 2015
dokumentace	5	Dokumentace je kompletní. Plán péče (Knebllová a kol. 2013) je úplný, platný a obsahuje velmi kvalitní mapové přílohy. Bylo zpracováno několik inventarizačních průzkumů a výzkum přírodních poměrů.	
značení hranic	2	Na přístupových místech PR jsou umístěny tabule s malým statním znakem, kategorií ZCHÚ a základními informacemi o PR. Pruhové značení hranic je místy vybledlé, špatně viditelné nebo není na vzájemný dohled. Na území luk na JZ rezervace sloupky s pruhovým značením chybí.	
cesty	4	Přes území vede jedna zpevněná cesta. Je opatřena závorou a zákazovou značkou. Další cesty jsou nezpevněné. Udržované cesty jsou využívány zemědělci, rybáři, turisty, cykloturisty a hipoturisty. Cestní síť předmět a cíl ochrany nijak výrazně neohrožuje. Vlivem naučné stezky dochází k rušení živočichů hlukem a poškozování rostlin sešlapem.	
ochranné pásmo	4	Na SV území PR sousedí s Dolním Bartošovickým rybníkem, jinak je obklopena poli, na kterých se intenzivně hospodaří. Po uzavření dohody zde zemědělský podnik nepoužívá chemická ani přírodní hnojiva (Knebllová a kol. 2013).	
omezování vnějších negativních vlivů	3	Pohyb vozidel po PR je omezen závorami a zákazovými značkami. Hluk při zemědělských činnostech a chování návštěvníků jednoduše ovlivnit nelze. K omezení vlivu srnčí a černé zvěře by pomohl zvýšený odlov a zrušení příkrmovacích zařízení na území PR.	
péče o obnovu	4	Umělá obnova dubu a lípy je chráněna repelenty proti okusu nebo plošným ohrazením (oplocenkou). Negativním prvkem v péči o obnovu jsou příkrmovací zařízení, která podporují zdržování srnčí zvěře v PR. Přirozená obnova druhů původní dřevinné skladby je podporována odstraňováním nepůvodního smrku ztepilého a topolu kanadského (JV území). Ovocný sad se obnovuje dosazováním hrušní. Ke kosení luk dochází v době hnízdního klidu, ale na vývoj chráněných druhů motýlů není brán ohled (Knebllová a kol. 2013). V rybníce je regulován chov ryb nasazováním rybí obsádky kapra, tolstolobika, tolstolobce a štiky, aby nedocházelo k rozšiřování nepůvodních druhů ryb (Knebllová a kol. 2013).	
zásahy	4	Zásahy jsou prováděny dle plánu péče (Knebllová a kol. 2013). Dochází k regulaci druhů ryb v rybníce a nepoužívají se hnojiva na loukách (Knebllová a kol. 2013). Postupně jsou odtěžovány porosty topolu kanadského a smrku ztepilého (JV rezervace) a jsou nahrazovány přirozenou dřevinnou skladbou. V ovocném sadu došlo k naroubování 15 hrušní. Po likvidaci křídlatky japonské (SZ území) dochází k rozšíření netýkavky žláznaté (Knebllová a kol. 2013). Současný způsob (celoplošný) a čas (květen–srpen) sečení luk je nevyhovující pro zachování populace denních motýlů.	

dosahování cílů ochrany	3	Přirozená druhová skladba lesních porostů se daří zachovat odstraňováním nepůvodních druhů dřevin. Sad je obnovován postupným dosazováním ovocných druhů dřevin. Dle plánu péče (Kneblová a kol. 2013) není dodržena optimální doba sečení luk z hlediska ochrany denních motýlů. K sečení by mělo dojít mimo období květen až srpen, kdy dochází k vrcholu letové aktivity, vývoji housenek a kukel. Imaga po seči ztrácejí zdroje nektaru a místa pro kladení vajíček a tím je likvidována populace chráněných druhů motýlů. V rybníce byl při výlovu zaznamenán výskyt invazního druhu střevličky východní a karase stříbrného (Kneblová a kol. 2013). Jejich stav je monitorován.
-------------------------	---	---

Jméno hodnotitele: Michaela Kruttová

Obr. 7 Jedno ze tří zastavení Zámecké naučné stezky Studánka pod sadem u Mokřadu na Cigánce

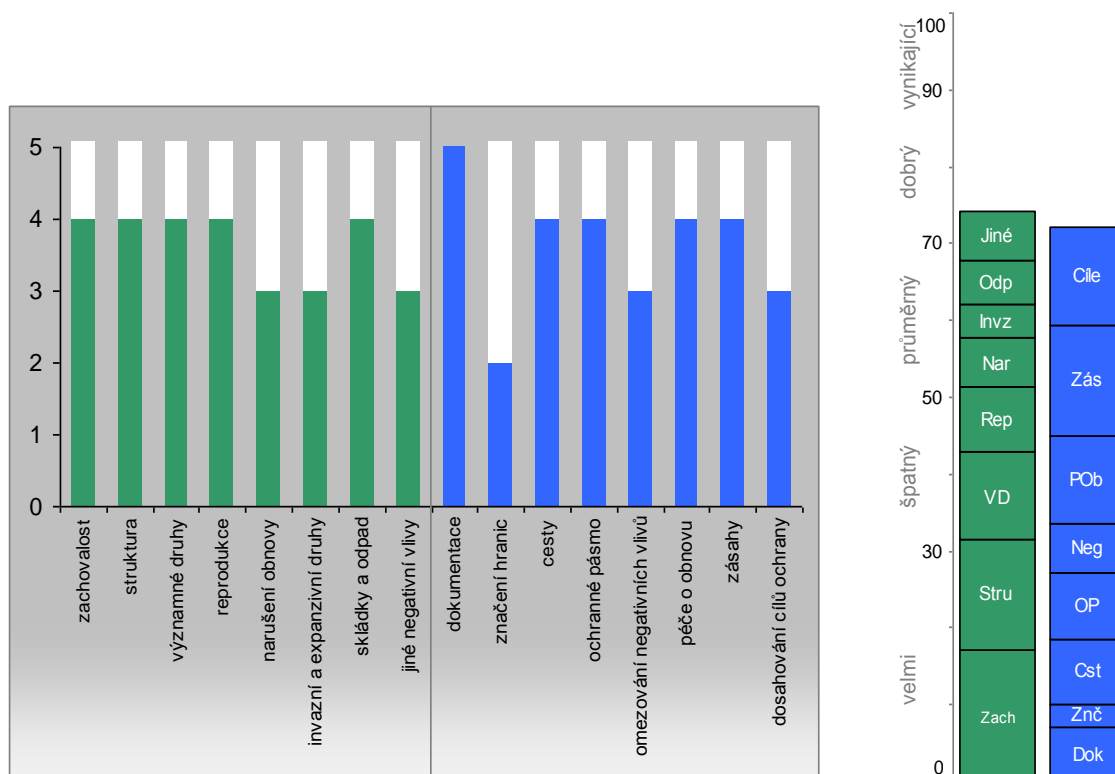
Obr. 8 Bartošovický luh z jižní strany území PR

6.1.4 Výsledné hodnocení

Tab. 9 Hodnocení současného stavu a péče o území

Hodnocení současného stavu PR Bartošovický luh	stupeň	násobný koeficient	počet bodů
zachovalost	4	3	12
struktura	4	2,5	10
významné druhy	4	2	8
reprodukce	4	1,5	6
narušení obnovy	3	1,5	4,5
invazní a expanzivní druhy	3	1	3
skládky a odpad	4	1	4
jiné negativní vlivy	3	1,5	4,5
výsledné hodnocení současného stavu:	$H_{\text{stav}} = 74$ dobrý		

Hodnocení péče o PR Bartošovický luh	stupeň	násobný koeficient	počet bodů
dokumentace	5	1	5
značení hranic	2	1	2
cesty	4	1,5	6
ochranné pásmo	4	1,5	6
omezování vnějších neg. vlivů	3	1,5	4,5
péče o obnovu	4	2	8
zásahy	4	2,5	10
dosahování cílů ochrany	3	3	9
výsledné hodnocení péče:	$H_{\text{péče}} = 72$ dobrá		

Obr. 9 Grafické znázornění hodnocení stavu a péče o PR Bartošovický luh

Tab. 10 Podrobné hodnocení stavu dokumentace PR Bartošovický luh

Stav dokumentace	ano	ne
Existuje platný právní předpis nebo rozhodnutí o vyhlášení ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován inventarizační průzkum pro ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován plán péče o ZCHÚ:	☒	☐
Plán péče je platný:	☒	☐
Platný plán péče obsahuje dostačujícím způsobem zpracované tyto části:		
- základní identifikační a popisné údaje o ZCHÚ	☒	☐
- předmět ochrany a cíl péče	☒	☐
- rozbor stavu ZCHÚ	☒	☐
- plán zásahů a opatření	☒	☐
- předpokládané náklady podle jednotlivých zásahů	☒	☐
- mapové a jiné přílohy	☒	☐
Součet:	5	

Výsledný stav PR Bartošovický luh je klasifikován jako dobrý. Dřevinná skladba je téměř přirozená (nepůvodní topol kanadský a smrk ztepilý), ovocný sad je zachován, luční a rybníční společenstva jsou také zachována. Na území je patrný negativní vliv spárkaté a černé zvěře (poškození obnovy dřevin, narušování lučních i lesních ekosystémů).

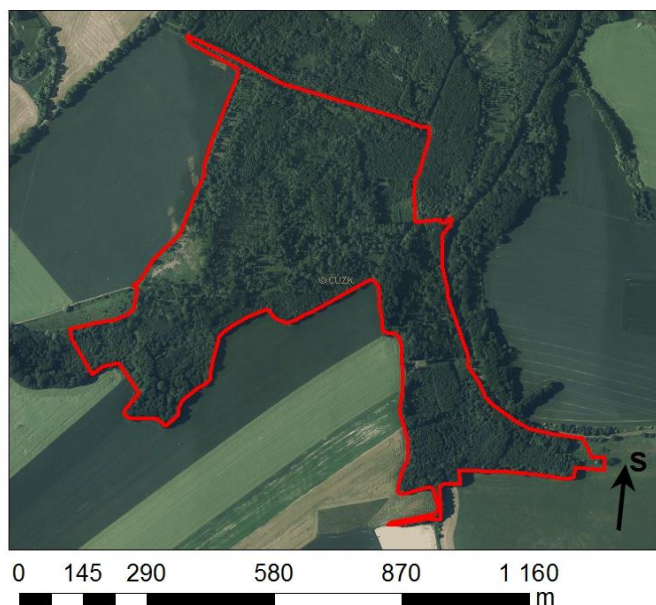
Výsledná péče o PR Bartošovický luh je stanovena jako dobrá. Nejnižší hodnocení je uděleno kritériu značení hranic. Pruhové značení PR by bylo třeba obnovit a instalovat po celém obvodu rezervace. Přínosné je odstraňování nepůvodních druhů dřevin (topol kanadský, smrk ztepilý) a jejich nahrazování přirozenou dřevinnou skladbou (dub letní, lípa srdčitá). Populaci motýlů by výrazně pomohla úprava termínu kosení luk – mimo květen až srpen, kdy dochází k vrcholu letové aktivity, vývoji housenek a kukel. Imaga po seči ztrácejí zdroje nektaru a místa pro kladení vajíček. Důležité je nezanedbat monitoring invazních druhů (křídlatka japonská, netýkavka žláznatá) popř. jejich okamžitá likvidace.

6.2 PR Bařiny

6.2.1 Poloha území a charakteristika přírodních poměrů

Zájmové území PR Bařiny se nachází na pravém břehu řeky Odry severně od obce Bernartice nad Odrou, západně od obce Kunín a jihovýchodně od městyse Suchdol nad Odrou.

(Tračík a kol. 2013)

Obr. 10 Mapa území PR Bařiny (ČÚZK WMS, 2016)

Geomorfologie

Zájmové území je součástí geomorfologického celku Moravské brány, podcelku Oderské brány, okrsku Oderská niva a Bartošovická pahorkatina. Území Oderské nivy o průměrné nadmořské výšce 252 m je součástí pravobřežního inundačního území řeky Odry mírně se svažující k severu. Součástí území jsou drobné terénní deprese se stálou periodickou vodní hladinou.

(Tračík a kol. 2013)

Geologie

Území PR se nachází na rozhraní Českého masivu a vnějších Západních Karpat. Člení se na údolní nivu a hlavní terasu.

Nejspodnější patro je v nivě i v terase tvořeno metamorfovanými horninami proterozoického stáří a devonskými a karbonskými horninami paleozoika. Tyto horniny byly překryty spodnobádenskými neogenními sedimenty vněkarpatské předhlubně (mořské jíly, písčité slíny a jemnozrné písky). Štěrk a štěrkořísky jsou značně zvodnělé a v terasovém svahu z nich vyvěrá množství pramenů, místy tvořících pramenné linie.

(Tračík a kol. 2013)

Pedologie

Území se dělí do dvou celků. 1. Oderská niva – na aluviálních a nivních sedimentech se v souvislosti se zvýšenou hladinou podzemní vody vyskytují nivní půdy glejové, v terénních depresích glejové půdy. 2. Hlavní terasa Odry a jejích přítoků – na dočasně zamokřených sprašových hlínách vznikly kvalitní hnědozemě oglejené a illimerizované půdy oglejené a hnědozemě oglejené. V důsledku záplav se usazují nivní hlíny.

(Tračík a kol. 2013)

Hydrologie

Zájmové území se nachází cca 500 m jihovýchodním směrem od řeky Odry. Nachází se v nivě řeky Odry, která se téměř každoročně vylévá z břehů a území v jarním a letním období zaplavuje. Součástí hydrologické sítě je občas vysychající bezejmenný potůček pramenící dvěma prameny v jižní a jihovýchodní části říční terasy a nesčetné odvodňovací kanály v centrální části mokřadu.

(Tračík a kol. 2013)

Klimatologie

Zájmové území leží v klimatické mírně teplé oblasti MT 10 (Quitt, 1971), kde je dlouhé léto, teplé, suché až mírně suché přechodné krátké období s mírným až mírně teplým jarem a mírně teplým podzimem, zima je krátká, suchá, s krátkým trváním sněhové pokrývky.

(Tračík a kol. 2013)

Botanická charakteristika

Podle fyto geografického členění leží PR ve fyto geografické oblasti mezofytikum, fyto geografickém obvodu Karpatské mezofytikum, fyto geografickém okrese Moravská brána a podokresu Moravská brána vlastní.

Nejčastěji zastoupenými dřevinami jsou dub letní (*Quercus robur*), jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), olše šedá a lepkavá (*Alnus incana*, *A. glutinosa*) a lípa srdčitá a velkolistá (*Tilia cordata*, *T. platyphyllos*). V keřovém patře jsou zastoupeny nejčastěji druhy slivoň trnka (*Prunus spinosa*), krušina olšová (*Frangula alnus*) a kalina obecná (*Viburnum opulus*). Bylinný podrost je úzce vázaný na hladinu spodní vody.

(Tračík a kol. 2013)

Zoologická charakteristika

Z nových zoologických průzkumů vyplývá především bohaté spektrum suchozemských brouků a ptactva. Z bohatých společenstev lze jmenovat střevlíkovité s 56 druhy s výskytem jak v mladých tak starých lesních porostech. Významnou skupinu tvoří saproxylictí brouci svým vývojem vázaní na staré stromy a dřevo v různém stadiu rozpadu. Z ornitologického pohledu je území cenné relativně vysokým počtem zjištěných (62 z toho 47 hnízdících) druhů. Z dalších významných skupin je to výskyt obojživelníků a plazů.

(Tračík a kol. 2013)

6.2.2 Základní údaje o území

Název ZCHÚ:	Bařiny
Kód ZCHÚ:	2243
Kategorie ZCHÚ:	Přírodní rezervace
Zřizovací předpis:	Vyhláška Správy CHKO Poodří č. 6 ze dne 30. 12. 2002
Kraj:	Moravskoslezský kraj
Obec s rozš. působností 3. stupně:	Nový Jičín
Katastrální území:	Bernartice nad Odrou, Kunín, Šenov u Nového Jičina
Vojenský újezd:	
Velkoplošné ZCHÚ:	CHKO Poodří
Výměra ZCHÚ:	42,2390 ha
Výměra ochranného pásma:	19,36 ha
	(je-li vyhlášeno)
Správce ZCHÚ:	AOPK ČR RP SCHKO Poodří
Plán péče:	Platný, pro období 2014–2022 (Tračík a kol. 2013).
Jiná dokumentace:	IP Coleoptera (Czernik a Kašák, 2001), IP Obojživelníci a plazi (Jeziorski, 2011), IP Ornitologický (Mandák, 2011), Inventarizační průzkum botanický zaměřený na cévnaté rostliny (Czernik a Dočkalová, 2012)
Předmět ochrany:	Porosty stromchových jasenin a bažinných olšin s navazujícími dubohabřinami na svazích říční terasy, s četnými prameništi a bohatým výskytem zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin. (Tračík a kol. 2013)
Cíl ochrany:	Zachování pravobřežní říční terasy Odry s četnými prameništi a komplexem mokřadních společenstev, přirozených lesních společenstev s druhově bohatou flórou a faunou, zachování mozaikovitě struktury

s věkovým rozrůzněním lesa a ponecháním mrtvého dřeva pro rozvoj saproxylních druhů brouků. Zachování trvalé a optimální vodní hladiny v porostech podmáčených olšin pro rozvoj parožnatek. (Tračík a kol. 2013)

6.2.3 Hodnocení současného stavu a péče

Tab. 11 Hodnocení současného stavu PR Bařiny

Hodnocení současného stavu území	stupeň	Kategorie území: Přírodní rezervace
		Název území: Bařiny
		Datum hodnocení: 8. 9. 2015
zachovalost	4	Komplex mokřadních společenstev s ostřicí pobřežní (<i>Carex riparia</i>) a přirozených lesních společenstev mozaikovitě struktury s věkovým rozrůzněním je zachován. Téměř polovinu dřevinné skladby (41 %) zaujímá dub letní (<i>Quercus robur</i>). Hojně se vyskytuje jasan ztepilý (<i>Fraxinus excelsior</i>), olše (<i>Alnus</i> sp.) a lípa (<i>Tilia</i> sp.). V území se vyskytuje několik jedinců nepůvodního smrku ztepilého (<i>Picea abies</i>) (JZ území), vtroušeně pak borovice lesní (<i>Pinus sylvestris</i>), trnovník akát (<i>Robinia pseudoacacia</i>), dub červený (<i>Quercus rubra</i>) a topol kanadský (<i>Populus x canadensis</i>).
struktura	4	Porosty dřevinné vegetace jsou věkově, výškově i prostorově diferencované. V porostech se nachází velké množství tlejícího dřeva. Nejvíce se jej vyskytuje v jasanovo-olšových mokřadech na středozápadě území PR. Na SZ a ve středu území jsou olšové porosty, na JZ jasanový a dubový porost. Další porosty jsou nesourodé s různými druhy dřevin. Strukturu částečně narušuje výskyt nepůvodních druhů dřevin (smrk ztepilý, borovice lesní, trnovník akát, dub červený, topol kanadský). Celková struktura PR je mozaikovitá.
významné druhy	4	Při terénním průzkumu nebyl spatřen žádný významný druh, proto při hodnocení tohoto kritéria je čerpáno z plánu péče (Tračík a kol. 2013), který uvádí údaje z aktuálních inventarizačních průzkumů. Na území se vyskytuje např. roztroušeně ostřice pobřežní (<i>Carex riparia</i>), okřehek trojbrázdý (<i>Lemna triscula</i>), plovatka bažinná (<i>Stagnicola palustris</i>), lesák rumělkový (<i>Cucujus cinnaberinus</i>), zlatohlávek tmavý (<i>Oxythyrea funesta</i>) a čolek obecný (<i>Lissotriton vulgaris</i>). Z hnízdících ptáků např. pár křepelky polní (<i>Coturnix coturnix</i>), žluny šedé (<i>Picus canus</i>) a lejska šedého (<i>Muscicapa striata</i>). Z hojněji zastoupených druhů např. kozlík celolistý (<i>Valeriana simplicifolia</i>), stěvlík Scheidlerův (<i>Carabus scheidlerii</i>), skokan hnědý (<i>Rana temporaria</i>), lejsk bělokrký (<i>Ficedula albicollis</i>) a

		žluva hajní (<i>Oriolus oriolus</i>).
reprodukce	4	Na celém území rezervace probíhá přirozená obnova olšových, jasanových a dubových porostů. Dobře se zmlazují i lípy. Mimo přirozenou obnovu dochází i k obnově umělé v centrální části PR, kde je uplatňována olše lepkavá, dub letní a lípa malolistá. Reprodukce je narušena výskytem nepůvodních druhů, které se nežádoucně v malé míře zmlazují. Reprodukce bylinného patra a živočichů je přirozená. Příznivé podmínky pro reprodukci má i chráněný druh parožnatka (<i>Nitella</i> sp.) v mokřadu v S části území (Tračík a kol. 2013).
narušení obnovy	3	K narušení přirozené obnovy dřevin přispívá výskyt srnčí a černé zvěře. Udupaný jasanovo-olšový luh na S území je nejvýraznějším znakem výskytu divokých prasat. Srnčí zvěř okusuje zmlazení lip a dubů, proto je nutné umělou obnovu oplotit. Zvláště chráněné druhy rostlin i živočichů ohrožují rychle se rozšiřující porosty vysokých ostřic z důvodu stoupání hladiny spodní vody (Tračík a kol. 2013).
invazní a expanzivní druhy	3	Na území se vyskytuje v Z a centrální části zlatobýl (<i>Solidago</i> sp.) a netýkavka malokvětá (<i>Impatiens parviflora</i>), ve V části území křídlatka (<i>Reynoutria</i> sp.). Expanzivními druhy by se mohly stát porosty vysokých ostřic.
skládky a odpad	4	Několik jednotlivých odpadků (obaly od potravin, láhve, plechovky) bylo pozorováno podél železniční tratě na JV území.
jiné negativní vlivy	4	Negativní dopad má na území železniční trať vedoucí po JV hranici území (otřesy, hluk, migrace živočichů) a zemědělské hospodaření v ochranném pásmu (předpokládaný negativní vliv používáním hnojiv a pesticidů). Negativní vliv má i zvyšující se hladina spodní vody, která podporuje nežádoucí rozrůstání vysokých ostřic, které utlačují ostatní rostlinné i živočišné druhy. Vyšší hladina ale podporuje rozvoj parožnatky (<i>Nitella</i> sp.) (Tračík a kol. 2013).

Jméno hodnotitele: Michaela Kruttová

Obr. 11 Porost vysokých ostřic v jasanovo-olšovém porostu na S území

Obr. 12 Zlatobýl (*Solidago* sp.) v jasanovo-olšovém luhu v centrální části PR

Tab. 12 Hodnocení péče o území PR Bařiny

Hodnocení péče o území	stupeň	Kategorie území:	Přírodní rezervace
		Název území:	Bařiny
		Datum hodnocení:	8. 9. 2015
dokumentace	5	Dokumentace je kompletní. Plán péče (Tračík a kol. 2013) je úplný, platný a obsahuje velmi kvalitní mapové přílohy. Také bylo zpracováno několik inventarizačních průzkumů.	
značení hranic	5	U příjezdové cesty je umístěna tabule s malým státním znakem a označením přírodní rezervace. Dodatková tabulka s informacemi o PR chybí. Je zde instalována závora a značka se zákazem vjezdu. Pruhové značení hranice je souvislé a kompletní.	
cesty	4	Hlavní příjezdová cesta je udržovaná a vede na SV území. Další cesta vede ze SZ a prochází přes celé území. Na některých místech jsou patrné hluboké vyježděné koleje. Po JV hranici vede železniční trať (hluk, otřesy, omezení migrace živočichů)	
ochranné pásmo	4	Největší rozlohu ochranného pásma zabírá pole (J území) (splachy hnojiv a pesticidů), les (S území) přibližně stejného zastoupení druhů dřevin jako PR s větším zastoupením olší. Vyskytují se i dvě louky na JV a JZ území. Po JV hranici vede železniční trať (hluk, otřesy, omezení migrace živočichů).	
omezování vnějších negativních vlivů	4	Vzhledem k umístění PR a velmi špatné přístupnosti většiny území zde není patrný turistický ruch. Negativní vlivy zemědělského hospodaření z okolí se zde neprojevují (nebyla pozorována nitrofilní vegetace ani chřadnutí porostů).	
péče o obnovu	4	Na J území mezi Z a V částí je umístěn posed k tlumení spárkaté zvěře. V centrální části území je vybudována oplocenka, která před okusem chrání umělou obnovu dubu letního (<i>Quercus robur</i>), olše lepkavé a o. šedé (<i>Alnus glutinosa</i> , <i>A. incana</i> .) a lípy srdčité a l. velkolisté (<i>Tilia cordata</i> , <i>T. platyphyllos</i>).	
zásahy	4	Zásahy probíhají dle plánu péče (Tračík a kol. 2013). Dochází k odstraňování křídlatky (<i>Reynoutria</i> sp.) podél železniční tratě. Provádí se dotěžování smrku (JZ území) a jeho nahrazení přirozenou dřevinnou skladbou (olše, dub, jasan, lípa). Provádí se ochrana kultur oplocením (centrální část PR). Bylo by vhodné redukovat zlatobýl, který se po území nebezpečně rozšiřuje. Nedošlo k úpravě lesního rybníčku (V území), který je zarostlý, zabahnělý, bez vlastního funkčního přítoku s výpustním zařízením v havarijním stavu (Tračík a kol. 2013).	
dosahování cílů ochrany	4	Předmět ochrany a cíl péče je zachován na většině území. Péče o území probíhá v souladu s plánem péče (Tračík a kol. 2013). Těžbou nepůvodních smrkových porostů dochází k nahrazení dřevinné skladby stanoviště vhodnými dřevinami, jako je olše (<i>Alnus glutinosa</i>), dub (<i>Quercus robur</i>), lípa (<i>Tilia cordata</i> , <i>T. platyphyllos</i> .) nebo jasan (<i>Fraxinus excelsior</i>). Zatím nebyl zlepšen stav lesního rybníčku na V území.	

Jméno hodnotitele: Michaela Kruttová

Obr. 13 Zanedbaný lesní rybníček na V území

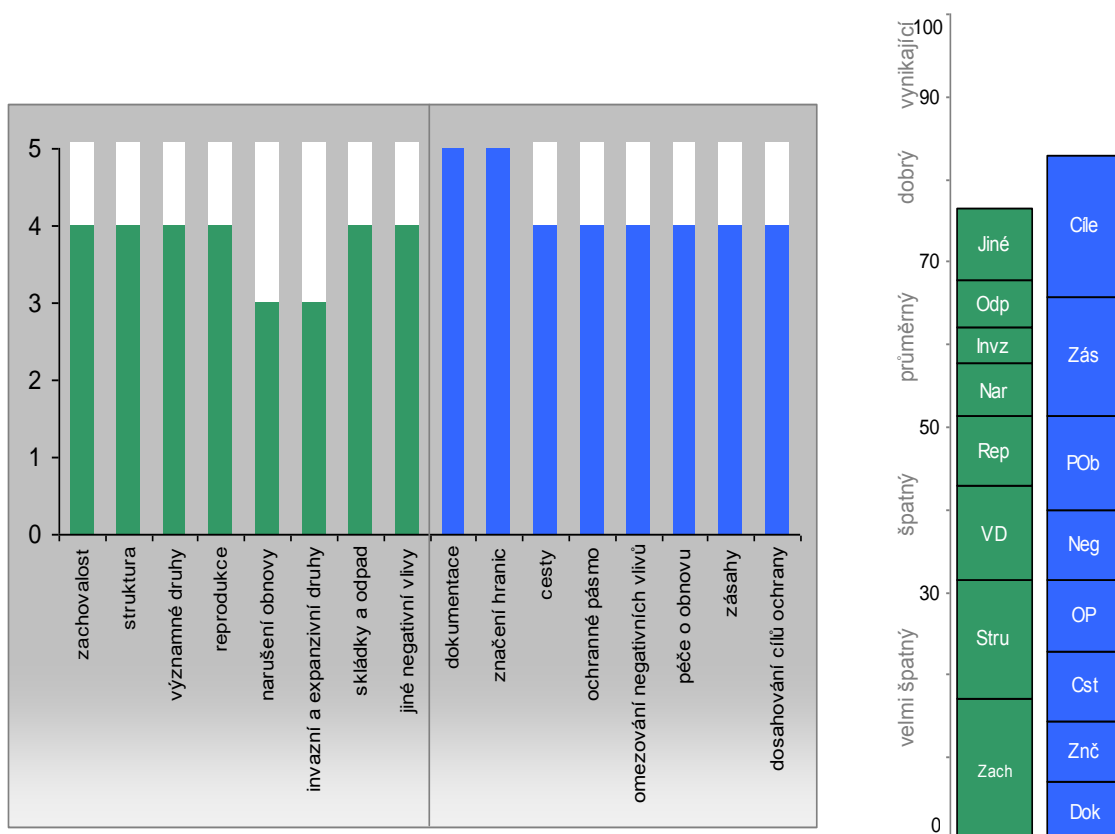

Obr. 14 Oplocenka v centrální části území

6.2.4 Výsledné hodnocení

Tab. 13 Výsledné hodnocení stavu a péče o PR Bařiny

Hodnocení současného stavu PR Bařiny	stupeň	násobný koeficient	počet bodů	Hodnocení péče o PR Bařiny	stupeň	násobný koeficient	počet bodů
zachovalost	4	3	12	dokumentace	5	1	5
struktura	4	2,5	10	značení hranic	5	1	5
významné druhy	4	2	8	cesty	4	1,5	6
reprodukce	4	1,5	6	ochranné pásmo	4	1,5	6
narušení obnovy	3	1,5	4,5	omezování vnějších neg. vlivů	4	1,5	6
invazní a expanzivní druhy	3	1	3	péče o obnovu	4	2	8
skládky a odpad	4	1	4	zásahy	4	2,5	10
jiné negativní vlivy	4	1,5	6	dosahování cílů ochrany	4	3	12
výsledné hodnocení současného stavu:	$H_{\text{stav}} = 76$ dobrý			výsledné hodnocení péče:	$H_{\text{péče}} = 83$ dobrá		

Obr. 15 Grafické znázornění hodnocení stavu a péče o PR Bařiny

Tab. 14 Podrobné hodnocení stavu dokumentace PR Bařiny

Stav dokumentace	ano	ne
Existuje platný právní předpis nebo rozhodnutí o vyhlášení ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován inventarizační průzkum pro ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován plán péče o ZCHÚ:	☒	☐
Plán péče je platný:	☒	☐
Platný plán péče obsahuje dostačujícím způsobem zpracované tyto části:		
- základní identifikační a popisné údaje o ZCHÚ	☒	☐
- předmět ochrany a cíl péče	☒	☐
- rozbor stavu ZCHÚ	☒	☐
- plán zásahů a opatření	☒	☐
- předpokládané náklady podle jednotlivých zásahů	☒	☐
- mapové a jiné přílohy	☒	☐
Součet:	5	

Celkový stav PR Bařiny je stanoven jako dobrý. Dřevinná skladba odpovídá skladbě přirozené a porosty mají strukturu věkově, výškově i prostorově rozrůzněnou. Na území se vyskytuje množství srnčí a černé zvěře, které by mělo být redukováno. Problémem jsou i invazní druhy zlatobýl (*Solidago* sp.) a křídlatka (*Reynoutria* sp.). Měla by být

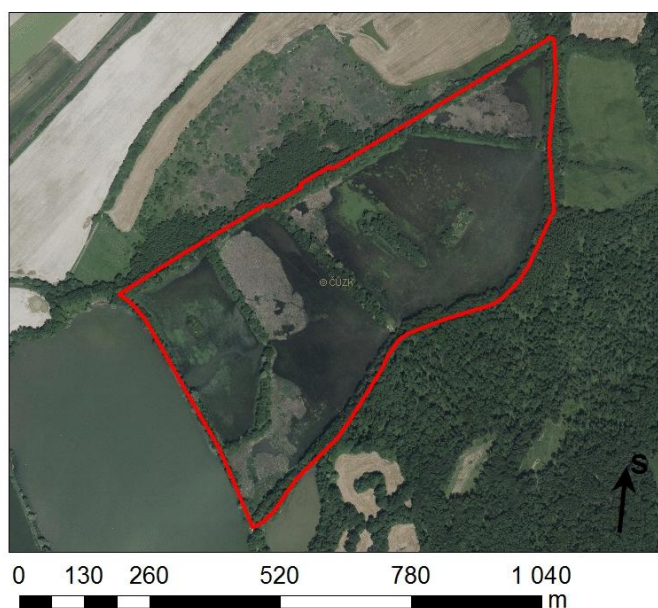
vyřešena otázka vysoké hladiny spodní vody např. úpravou vodní bilance bezejmenného potoka.

Výsledná péče o PR Bařiny je klasifikována jako dobrá. Nepůvodní porosty smrku jsou odstraňovány a nahrazovány přirozenou dřevinnou skladbou. Dochází k ochraně umělé obnovy a likvidaci invazních druhů rostlin. Sledování hladiny spodní vody umožňuje lepší péči o populaci parožnatek.

6.3 PR Bažantula

6.3.1 Poloha území a charakteristika přírodních poměrů

Zájmové území PR Bažantula se nachází na levém břehu řeky Odry severně od obce Albrechtičky, jižně od obce Bravantice a severovýchodně od města Studénka.

Obr. 16 Mapa území PR Bažantula (ČÚZK WMS, 2016)

Geomorfologie

Zájmové území je součástí geomorfologického celku Moravské brány, oblasti Severních Vněkarpatských sníženin, celku Ostravská pánev a okrsku Oderská niva.

Nadmořská výška území se pohybuje od 225 do 229 m.

(Sovíková, 2009)

Geologie a pedologie

Území PR Bažantula se nachází v soustavě Českého masivu pokryvných útvarů a postvariských magmatitů a v oblasti kvartéru. Jedná se o nivní sediment, který je tvořen hlínami, pískem, štěrkem a sedimenty vodních nádrží. Na hrázích a v nejbližším okolí jsou zastoupeny glejové fluvizemě.

(Česká geologická služba, 2016)

Hydrologie

Rezervace je tvořena dolními čtyřmi rybníky soustavy, vybudované před staletími v plochem terénu údolní nivy Odry, v záplavovém území jednoletých vod. Soustava je napájena z Odry 500 let starým náhonem Mlýnka, který má přírodě blízký charakter.

(Sovíková, 2009)

Klimatologie

Klima je dle Quitta (1971) řazeno do oblasti MT 10 (dlouhé, teplé a mírně suché léto, mírná a velmi suchá zima). Průměrná roční teplota se pohybuje kolem 8,3 °C. Nejdeštivějšími měsíci jsou červen a červenec, kdy také nejčastěji dochází k povrchovým rozlivům Odry. Průměrné roční srážky dosahují 700–800 mm, častější jsou v letním období. V průběhu celého roku převládá jihozápadní a západní proudění.

(Sovíková, 2009)

Botanická charakteristika

V území najdeme především makrofytní vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod včetně asociací s kriticky ohroženými druhy nepukalka vzplývající, plavín štítnatý, řečanka menší, kotvice plovoucí a včetně společenstev svazu *Magnopotamion*, rákosiny eutrofních stojatých vod, makrofytní vegetace mělkých stojatých vod, vegetace parožnatek a druhově i věkově rozmanité porosty dřevin podél hrází, typické pro krajinný ráz Poodří.

(Kocián, 2015)

Zoologická charakteristika

Hlavními součástmi předmětu ochrany jsou jádrové populace obojživelníků kuňky ohnivě, rosničky zelené a komplexu zelených skokanů, vodní ptáci, především bukač

velký, chřástal vodní, rákosník velký, moták pochop, kopřivka obecná, potápky - různé druhy, ze savců netopýr vodní a netopýr rezavý.

(Kocián, 2015)

6.3.2 Základní údaje o území

Název ZCHÚ:	Bažantula
Kód ZCHÚ:	5311
Kategorie ZCHÚ:	Přírodní rezervace
Zřizovací předpis:	Nařízení Správy CHKO Poodří č. 1/2009 ze dne 23. 1. 2009
Kraj:	Moravskoslezský kraj
Obec s rozš. působností 3. stupně:	Bílovec
Katastrální území:	Studénka nad Odrou
Vojenský újezd:	
Velkoplošné ZCHÚ:	CHKO Poodří
Výměra ZCHÚ:	36,5159 ha
Výměra ochranného pásma: - (je-li vyhlášeno)	
Správce ZCHÚ:	AOPK ČR RP SCHKO Poodří
Plán péče:	Platný, pro období 2009–2018 (Sovíková, 2009)
Jiná dokumentace:	Výskyt a početnost vodních a mokřadních druhů ptáků (Musil a Cepák, 2000), IP piskoře pruhovaného vybraných lokalit CHKO Poodří a jejich okolí (Czernik a kol. 2014)
Předmět ochrany:	Přírodě blízký, druhově bohatý rybníční ekosystém se vzácnými rostlinnými společenstvy a soustředěným výskytem a rozmnožováním zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů (Sovíková, 2009).

Cíl ochrany:

Údržbou rybníků a rybničním hospodařením šetrným k přírodě zachovat stav předmětu ochrany příznivý z dlouhodobého hlediska (Sovíková, 2009).

6.3.3 Hodnocení současného stavu a péče

Tab. 15 Hodnocení současného stavu území

Hodnocení současného stavu území	stupeň	Kategorie území:	Přírodní rezervace
		Název území:	Bažantula
		Datum hodnocení:	9. 9. 2015
zachovalost	5	V celém území jsou ideální podmínky pro zachování biodiverzity s 4 rybníky s hnízdními ostrovy a přilehlými litorálními porosty a ostrůvkovitými tvrdými litorálními porosty (Sovíková, 2009). Druhová skladba blízká tvrdému luhu, se vyskytuje na polovině délce hrází. Nachází se zde dub letní (<i>Quercus robur</i>), javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>), olše lepkavá (<i>Alnus glutinosa</i>), jasan ztepilý (<i>Fraxinus excelsior</i>) a vrba bílá (<i>Salix alba</i>).	
struktura	4	Struktura pobřežních společenstev je téměř v optimálním stavu. Vedle dubu letního, olše lepkavé, javoru klenu, jasanu ztepilého a vrb se vyskytuje na SZ území několik jedinců smrku ztepilého (<i>Picea abies</i>), na S území dubu červeného (<i>Quercus rubra</i>) a na SV a SZ zmlazujícího se trnovníku akátu (<i>Robinia pseudoacacia</i>). Rybníky mají stabilní vodní bilanci, s hnízdními ostrovy, porosty rákosu a orobince poskytují některým druhům ptáků ideální místo pro hnízdění (Sovíková, 2009).	
významné druhy	4	Při terénním průzkumu byla spatřena hojně nepukalka plovoucí (<i>Salvinia natans</i>) a kotvice plovoucí (<i>Trapa natans</i>) s nežádoucí expanzí, roztroušeně řečanka menší (<i>Najas minor</i>) a plavín štítnatý (<i>Nymphoides peltata</i>). Z fauny pouze jeden skokan zelený (<i>Rana esculenta</i>). Do hodnocení je zahrnuta pouze flora, faunu není možné z krátkodobého terénního průzkumu posoudit.	
reprodukce	4	Reprodukce významných druhů rostlin i živočichů je příznivá. Ve společenstvu rybníků, je reprodukce kotvice plovoucí hodnocena jako expanzivní, jelikož pokrývá téměř celou hladinu rybníku. Ostatní organismy žijící ve vodním prostředí se rozmnožují přirozenou cestou. Některé druhy ryb jsou uměle vysazovány (kapr, amur) (Sovíková, 2009). Vyskytuje se zde (SZ území) nežádoucí přirozené rozšiřování trnovníku akátu. V pobřežní části můžeme nalézt nálety dubu letního, javoru klenu nebo jasanu.	
narušení obnovy	4	K narušení obnovy rybničních společenstev dochází souvislým pokryvem kotvice plovoucí, která utlačuje ostatní druhy rostlin a zvyšuje riziko botulismu (Sovíková, 2009). Pravidelně však dochází k jejímu částečnému odstranění. Obnovu původních	

		rostlinných společenstev mohou narušovat nepůvodní druhy dřevin (akát, dub červený). Výjimku z podmínek ochrany má kormorán velký (<i>Phalacrocorax carbo</i>) a v případě nutnosti může být loven (Sovíková, 2009).
invazní a expanzivní druhy	2	Z invazních druhů se na hrázích na S území vyskytuje netýkavka žláznatá (<i>Impatiens glandulifera</i>) a třapatka (<i>Echinacea</i> sp.). Expanzivním druhem se stala zvláště chráněná kotvice plovoucí (<i>Trapa natans</i>), po jejím pokosení a vyhrnutí nastupují expanzivní porosty řečanky přímořské. V teplejších sezónách nastává po redukci kotvice expanze nepukalky plovoucí (Sovíková, 2009).
skládky a odpad	5	Nebyla nalezena žádná skládka ani jednotlivé odpadky.
jiné negativní vlivy	4	PR může mírně negativně ovlivňovat turistická stezka vedoucí po celé východní straně rezervace. I v méně přístupných místech a na hrázích jsou vyšlapané chodníčky od turistů.

Jméno hodnotitele: Michaela Kruttová

Obr. 17 Porost kotvice plovoucí a nepukalky plovoucí na rybníku Velký Okluk

Obr. 18 Rybník Bažantula focen ze SZ hranice PR

Tab. 16 Hodnocení péče o území PR Bažantula

Hodnocení péče o území	stupeň	Kategorie území:	Přírodní rezervace
		Název území:	Bažantula
		Datum hodnocení:	9. 9. 2015
dokumentace	5	Dokumentace je kompletní. Plán péče (Sovíková, 2009) je úplný, platný a obsahuje mapové přílohy. Byly zpracovány 2 inventarizační průzkumy a výzkumy přírodních poměrů.	
značení hranic	5	Vstup do přírodní rezervace označuje tabule s malým státním znakem a základními informacemi o PR. Pruhové značení je viditelné a souvislé po celé hranici území. Nechybí ani velká informační tabule s informacemi o PR.	
cesty	5	Hlavní příjezdová cesta vede po JZ a JV hranici PR a slouží k obhospodařování rybníků. Po JV straně je po ní vedena modře značená turistická trasa. Značka zákaz vjezdu je umístěna u	

		cesty vedoucí k sousedním třem rybníkům.
ochranné pásmo	5	Na JZ je v ochranném pásmu rybník, na JV lesní jasanovodubový porost s vodním tokem a menší "jezerní rybník". Na SZ jsou mokřady s jasanem ztepilým (<i>Fraxinus excelsior</i>), habrem obecným (<i>Carpinus betulus</i>), olší lepkavou (<i>Alnus glutinosa</i>), javorem klenem (<i>Acer pseudoplatanus</i>) a vrbou bílou (<i>Salix alba</i>). OP nemá negativní vliv na ZCHÚ.
omezování vnějších negativních vlivů	4	I přesto, že po hranici rezervace vede turistická značka a je zde umístěna informační tabule, turisté chodí i po méně přístupných hrázích. Bylo by vhodné k hrázím umístit tabulky "zákaz vstupu a zákaz vjezdu na hráze", aby nedocházelo k rušení hnízdícího ptactva.
péče o obnovu	4	Péče o obnovu probíhá dle plánu péče (Sovíková, 2009). Na rybnících pravidelně dochází k odstraňování expanzivních druhů (kotvice plovoucí, řečanka přímořská). Došlo k odstranění porostu orobince, za účelem vytvoření stabilní populace plavínu (<i>Nymphoides peltata</i>). Zajištění přirozené druhové skladby dřevin (dub, jasan, olše) by se dalo podpořit odstraněním trnovníku akátu a dubu červeného.
zásahy	5	Zásahy se provádějí v souladu s plánem péče (Sovíková, 2009). Dochází k odstraňování nepůvodních dřevin (smrk ztepilý, dub červený, trnovník akát), vyhrnování expanzivní kotvice plovoucí a její odvoz z PR. Probíhá redukce orobincových a rákosových porostů k zajištění výskytu a rozvoji chráněných druhů (populace plavínu a bukače velkého). Dochází k úpravě a rekonstrukci hrází (Sovíková, 2009).
dosahování cílů ochrany	4	Předmět a cíl ochrany je zcela naplňován, zásahy probíhají dle plánu péče (Sovíková, 2009). Hodnocení je mírně sníženo z důvodu výskytu několika jedinců dubu červeného (<i>Quercus robur</i>) a trnovníku akátu (<i>Robinia pseudoacacia</i>).

Jméno hodnotitele: Michaela Kruttová

Obr. 19 Ochranné pásmo na SZ území

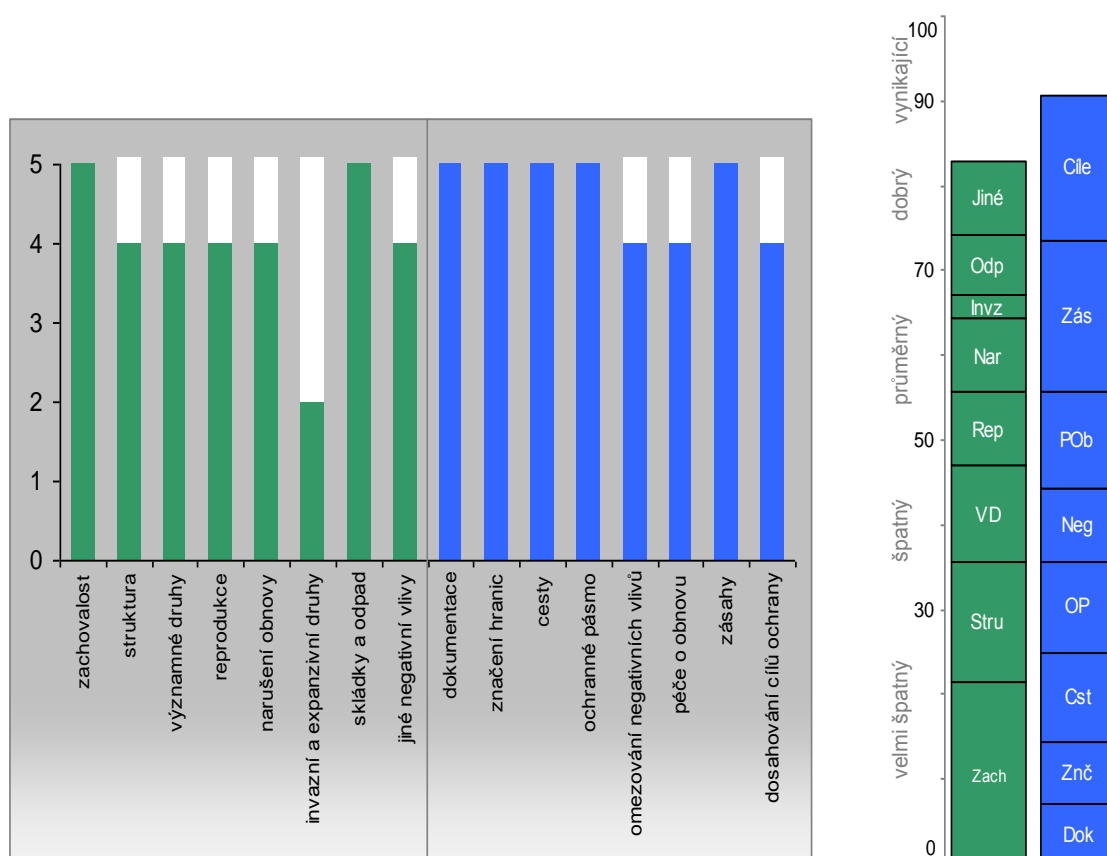
Obr. 20 Mechanizace používaná k odstraňování porostů kotvice plovoucí

6.3.4 Výsledné hodnocení

Tab. 17 Hodnocení současného stavu a péče o území PR Bažantula

Hodnocení současného stavu PR Bažantula	stupeň	násobný koeficient	počet bodů
zachovalost	5	3	15
struktura	4	2,5	10
významné druhy	4	2	8
reprodukce	4	1,5	6
narušení obnovy	4	1,5	6
invazní a expanzivní druhy	2	1	2
sklárky a odpad	5	1	5
jiné negativní vlivy	4	1,5	6
výsledné hodnocení současného stavu:	H_{stav} = 83 dobrý		

Hodnocení péče o PR Bažantula	stupeň	násobný koeficient	počet bodů
dokumentace	5	1	5
značení hranic	5	1	5
cesty	5	1,5	7,5
ochranné pásmo	5	1,5	7,5
omezování vnějších neg. vlivů	4	1,5	6
péče o obnovu	4	2	8
zásahy	5	2,5	12,5
dosahování cílů ochrany	4	3	12
výsledné hodnocení péče:	H_{péče} = 91 vynikající		

Obr. 21 Grafické znázornění hodnocení stavu a péče o PR Bažantula

Tab. 18 Podrobné hodnocení stavu dokumentace PR Bažantula

Stav dokumentace	ano	ne
Existuje platný právní předpis nebo rozhodnutí o vyhlášení ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován inventarizační průzkum pro ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován plán péče o ZCHÚ:	☒	☐
Plán péče je platný:	☒	☐
Platný plán péče obsahuje dostačujícím způsobem zpracované tyto části:		
- základní identifikační a popisné údaje o ZCHÚ	☒	☐
- předmět ochrany a cíl péče	☒	☐
- rozbor stavu ZCHÚ	☒	☐
- plán zásahů a opatření	☒	☐
- předpokládané náklady podle jednotlivých zásahů	☒	☐
- mapové a jiné přílohy	☒	☐
Součet:	5	

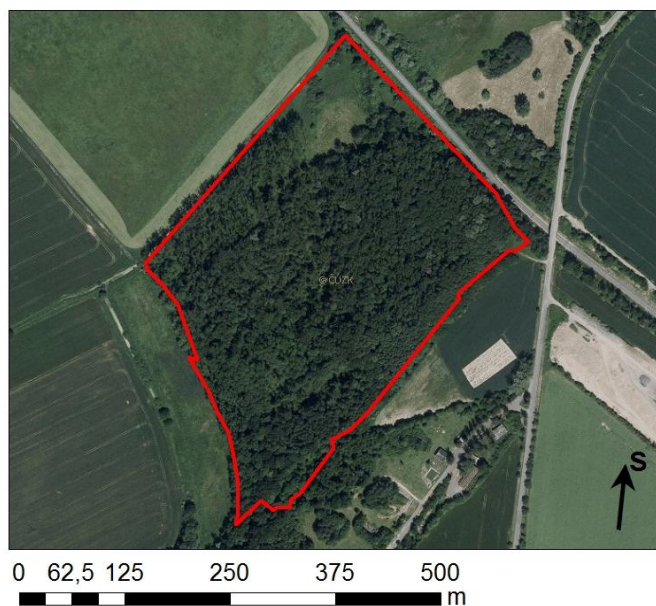
Předmět ochrany PR Bažantula je zcela zachován. Na hrázích se vyskytují původní druhy dřevin a stav rybníků podporuje zachování předmětu ochrany. Největším problémem na území jsou invazní a expanzivní druhy rostlin, které jsou však postupně redukovány. Celkově je stav přírodní rezervace klasifikován jako dobrý, nikoliv jako vynikající, právě z důvodu výskytu invazních druhů. Expanzivní druhy (kotvice plovoucí, řečanka přímořská a nepukalka plovoucí) jsou předmětem ochrany.

Výsledné hodnocení péče o PR Bažantula je klasifikováno jako vynikající. U hodnocení jednotlivých kritérií převažuje stupeň 5, což značí velmi kvalitní péči o chráněné území. Hodnocení dosahování cílů ochrany je sníženo z důvodu výskytu nepůvodních druhů dřevin akátu a dubu červeného, které jsou postupně odstraňovány a výskytu netýkavky žláznaté a třapatky. Vliv expanzivních druhů, které jsou předmětem ochrany, je efektivně omezován.

6.4 PR Koryta

6.4.1 Poloha území a charakteristika přírodních poměrů

Zájmové území PR Koryta se nachází na pravém břehu řeky Odry severně od obce Sedlnice, jižně od obce Studénka a západně od obce Mošnov.

Obr. 22 Mapa území PR Koryta (ČÚZK WMS, 2016)

Geomorfologie

Přírodní rezervace Koryta leží v provincii Západní Karpaty, subprovincii Vněkarpatské sníženiny, oblasti Západní Vněkarpatské sníženiny, celku Moravská brána, podcelku Oderská brána, okrscích Oderská niva a Bartošovická pahorkatina. Území je tvořeno pravobřežní terasou řeky Odry se severozápadním sklonem v nadmořské výšce 234–251 m a údolní nivou řeky Odry.

(Kristianová a Veska, 2013)

Geologie a pedologie

Z hlediska geologické stavby se území člení na hlavní terasu (jižní a jihovýchodní část rezervace) a údolní nivou. Nejspodnější patro je v nivě i v terase tvořeno metamorfovanými horninami proterozoického stáří a devonskými a karbonskými horninami paleozoika. Tyto horniny byly překryty terciárními sedimenty (jílovce a vápnité jíly). Spodní část údolní nivy je tvořena fluvialními písčostěrky o mocnosti kolem 3,5 m. Na rozhraní nepropustného předčtvrtohorního podloží a propustnějších

čtvrtohorních štěrků a písků hlavní terasy vyvěrají prameny. V zájmovém území se také ukládaly sedimenty organické, které se nacházely podél jihozápadního okraje rezervace.

V nivě jsou vyvinuty nivní půdy glejové, na sprašových hlínách terasy leží luvizemě.

(Kristianová a Veska, 2013)

Hydrologie

Rezervace se nachází 500 m od řeky Odry jihovýchodním směrem. Celá rezervace a ochranné pásmo má významný vodní režim. Přímo v rezervaci vyvěrá minimálně pět pramenišť na výchozech štěrkové terasy, některé částečně zahloubené ve stržích. Voda z pramenišť se dále rozlévá do okolí, vytváří mokřady a postupně se vstřebává do půdy v rezervaci.

(Kristianová a Veska, 2013)

Klimatologie

Rezervace leží v klimatické mírně teplé oblasti MT10 (Quitt, 1971). V území se průměrné roční srážky pohybují v rozmezí 700–800 mm. Průměrná roční teplota vzduchu se zde pohybuje mezi 7–8 °C.

(Kristianová a Veska, 2013)

Botanická charakteristika

Podle fytogeografického členění leží rezervace ve fytogeografické oblasti mezofytikum, fytogeografickém obvodu Karpatské mezofytikum, fytogeografickém okrese Ostravská pánev. Až na menší plochy je celá rezervace porostlá listnatým lužním lesem. V sušší části rezervace převažují polonské dubohabřiny, v zamokřených částech pak mokřadní olšiny. V porostu je hojně zastoupen, zvláště v severozápadní části, nepůvodní topol kanadský (*Populus x canadensis*), někteří jedinci jsou silně porostlí jmelím bílým pravým (*Viscum album* subsp. *album*). V rezervaci je vytvořeno bohaté keřové patro zastoupené především střemchou obecnou (*Prunus padus*), lískou obecnou (*Corylus avellana*) a bezem černým (*Sambucus nigra*). V mokřadní části rezervace se nachází prosperující populace sněženky podsněžníku (*Galanthus nivalis*), na jedné plošce kozlík celolistý (*Valeriana simplicifolia*). Hadilka obecná (*Ophioglossum vulgatum*) nebyla již několik let v rezervaci zjištěna.

(Kristianová a Veska, 2013)

Zoologická charakteristika

Rezervace spadá do polonské podprovincie, do dvou bioregionů Pooderský a Ostravský. Rezervace je zajímavá z hlediska bohaté coleopterofauny se zastoupením lesáka rumělkového (*Cucujus cinnaberinus*) a dalších významných saproxylofágních druhů, dále střevlíka Scheidlerova (*Carabus scheidleri helleri*), střevlíka Ullrichova (*Carabus ullrichii*). Pro batrachofaunu a herpetofaunu není území nijak zásadní. Přímou v rezervaci se nenachází vhodné rozmnožiště, ale území je i tak osídleno několika druhy. Z ornitologického hlediska je rezervace významná pro dutinové hnízdiče s potvrzeným výskytem datla černého (*Dryocopus martius*), žluny zelené (*Picus viridis*), strakapouda malého (*Dendrocopos minor*), lejska bělokrkého (*Ficedula albicollis*). Dále zde hnízdí žluva hajní (*Oriolus oriolus*).

(Kristianová a Veska, 2013)

6.4.2 Základní údaje o území

Název ZCHÚ:	Koryta
Kód ZCHÚ:	1963
Kategorie ZCHÚ:	Přírodní rezervace
Zřizovací předpis:	Vyhláška Správy CHKO Poodří č. 1 ze dne 1. 9. 1998
Kraj:	Moravskoslezský kraj
Obec s rozš. působností 3. stupně:	Nový Jičín
Katastrální území:	Bartošovice
Vojenský újezd:	
Velkoplošné ZCHÚ:	CHKO Poodří
Výměra ZCHÚ:	12,7442 ha
Výměra ochranného pásma:	- (je-li vyhlášeno)
Správce ZCHÚ:	AOPK ČR RP SCHKO Poodří
Plán péče:	Platný, pro období 2014–2022 (Kristianová a Veska, 2013)

Jiná dokumentace: IP Obojživelníci a plazi (Jeziorski, 2011), IP Ornitologický (Mandák, 2011), IP Coleoptera (Czernik a Kašák, 2011), Inventarizační průzkum botanický zaměřený na cévnaté rostliny (Czernik a Dočkalová, 2012)

Předmět ochrany: Jedná se o lesní porost v říční terase Odry – lužní lesy svazu *Alnion incanae* (podsvaz lužních lesů údolních poloh a okolí pramenišť s dominantní olší lepkavou a šedou) a ekosystém polonské dubohabřiny s výskytem několika vzácných rostlinných společenstev. Posláním rezervace je ochrana vzácných a chráněných druhů rostlin a živočichů - hadilka obecná (*Ophioglossum vulgatum*), kozlík celolistý (*Valeriana simplicifolia*), sněženka předjarní (*Galanthus nivalis*) a stěvlík (*Carabus scheidleri*).
(Kristianová a Veska, 2013)

Cíl ochrany: Zachování lesního porostu na hraně, svahu a patě terasy Odry a přilehlého luhu, pramenišť a mokřadů na výchozech štěrkových vrstev jako biotopu chráněných a vzácných druhů rostlin a živočichů.
(Kristianová a Veska, 2013)

6.4.3 Hodnocení současného stavu a péče

Tab. 19 Hodnocení současného stavu území

Hodnocení současného stavu území	stupeň	Kategorie území:	Přírodní rezervace
		Název území:	Koryta
		Datum hodnocení:	8. 9. 2015
zachovalost	3	Zachovalost dle předmětu ochrany (mokřadní olšiny, údolní jasanovo-olšové luhy a polonská dubohabřina) je snížena. Nejvíce jsou zde zastoupeni kříženci nepůvodních kanadských topolů (<i>Populus x canadensis</i>), zvláště v SZ části území. Dále původní druhy jasan ztepilý (<i>Fraxinus excelsior</i>) - (22 %), lípa srdčitá (<i>Tilia cordata</i>) a l. velkolistá (<i>Tilia platyphyllos</i>) - (18 %), olše lepkavá (<i>Alnus glutinosa</i>) - (11 %) a javor klen (<i>Acer</i>	

		<p><i>pseudoplatanus</i>) - (6 %) z celkového zastoupení dřevin. V JV části rezervace se nachází část lesního porostu, která je zachovalostí a strukturou podobná přírodě blízkému lesu. Na území se vyskytuje 5 pramenných vývěřů, které poskytují ideální místo pro výskyt předmětů ochrany (hadilka obecná, oman vrbolistý, kozlík celolistý, střevlík Scheidlerův a sněženka předjarní). Bohužel na většině území převládá výskyt buřeně (<i>Rubus caesius</i>), která tyto druhy ohrožuje.</p>
struktura	3	<p>Vzhledem k 33 % zastoupení topolu kanadského není struktura optimální. V místech jeho výskytu, nejvíce na SZ území, nejsou vyhovující podmínky pro předměty ochrany. Porosty ostatních dřevin jsou tloušťkově, výškově i věkově diferencované a dochází k přirozenému zmlazení dubu, javoru a lípy. V porostech se nachází tlející ležící dřevo. Struktura pramenišť je na SZ narušena ostružiníkem ježiníkem (<i>Rubus caesius</i>), hojným výskytem pcháče zelinného (<i>Cirsium oleraceum</i>) a lilkem potměchuť (<i>Solanum dulcamara</i>).</p>
významné druhy	n	<p>Dle plánu péče (Kristianová a Veska, 2013) se v rezervaci vyskytuje několik zvláště chráněných a ohrožených druhů. Na území byl lokalizován jednotlivý výskyt kriticky ohroženého skokana skřehotavého (<i>Rana ridibunda</i>), dalších šest silně ohrožených rostlinných a živočišných druhů a šest druhů zařazených jako ohrožený, které ale nebyly při terénním průzkumu při zpracování této bakalářské práce spatřeny, tudíž toto kritérium nebude hodnoceno.</p>
reprodukce	4	<p>Na většině území dochází k přirozené obnově rostlinných společenstev. V JZ části je patrná přirozená obnova lípy, olše a jasanu. Po odstranění porostu topolu kanadského v Z části PR došlo k umělé obnově lípou (<i>Tilia</i> sp.) a dubem letním (<i>Quercus robur</i>). Podmínky reprodukce předmětů ochrany (kozlík celolistý, hadilka obecná, střevlík Scheidlerův) stále narušuje výskyt zbylých jedinců topolu kanadského (SZ území). Podmínky k reprodukci živočichů jsou vyhovující a nejsou nijak viditelně narušeny.</p>
narušení obnovy	2	<p>K narušení obnovy bylinného patra dochází prostřednictvím černé zvěře, která lokalitu rozrývá. Patrné jsou škody okusem srnčí zvěře. Bujné bylinné patro narušuje rozšiřování zvláště chráněných druhů rostlin a původních druhů dřevin.</p>
invazní a expanzivní druhy	3	<p>V rezervaci se vyskytuje bodově na malých prosvětlených ploškách zlatobýl kanadský (<i>Solidago canadensis</i>). Bez černý (<i>Sambucus nigra</i>) roste v centrální části a na Z území PR v hustých keřových porostech. Na topolech se vyskytuje jmelí bílé (<i>Viscum album</i>).</p>
skládky a odpad	3	<p>Na hranici u příjezdové cesty (SV území) bylo nalezeno malé množství stavebního odpadu. V území se vyskytují jednotlivé odpadky (láhve, sklenice, obaly od potravin).</p>
jiné negativní vlivy	3	<p>SV hranici lemují železniční trať a celé území je obklopeno zemědělskou půdou, na které se intenzivně hospodáří. To může mít za následek zasažení PR splachovanými hnojivy a zavlečení nitrofilní vegetace. V jarním období dochází ke "sněženkové turistice".</p>

Jméno hodnotitele: Michaela Kruttová

Obr. 23 Pohled do porostu se zbytky dřevní hmoty

Obr. 24 Nálet dubu letního (*Quercus robur*) s padlím dubovým (*Erysiphe alphitoides*)

Tab. 20 Hodnocení péče o území PR Koryta

Hodnocení péče o území	stupeň	Kategorie území:	Přírodní rezervace
		Název území:	Koryta
		Datum hodnocení:	8. 9. 2015
dokumentace	5	Dokumentace je kompletní. Plán péče (Kristianová a Veska, 2013) je platný a obsahuje mapové přílohy. Bylo zpracováno i několik inventarizačních průzkumů.	
značení hranic	4	Pruhové značení hranic je dobře viditelné, jen na některých místech není značení umístěno na vzájemný dohled. U příjezdové cesty chybí značka zákaz vjezdu. U každého vstupu do rezervace je tabule s malým státním znakem a základními informacemi o PR.	
cesty	4	Jediná příjezdová cesta se nachází u východní hranice území a využívá se k přibližování dříví odstraněných topolů. Její používání v době nevhodných klimatických podmínek (déšť) má za následek její rozrušení a erozi, což bylo zaznamenáno při terénním průzkumu.	
ochranné pásmo	3	V ochranném pásmu se nachází železniční trať (SV území), která zabraňuje migraci živočichů a způsobuje hluk a ořesy. Ve vzdálenosti 22 m od PR se nachází silnice II.třídy, která působí jako zdroj hluku a škodlivých látek (postupně se vzdaluje na 270 m). Dále je v ochranném pásmu umístěno několik mysliveckých příkrmovacích zařízení, kvůli kterým se v ZCHÚ zdržuje množství spárkaté zvěře. Celou rezervaci obklopuje zemědělská půda, která má také negativní dopad (hluk při využívání mechanizace, působení dusičnanů a chemických přípravků).	
omezování vnějších negativních vlivů	3	Lze jednat s majiteli zemědělských pozemků o nepoužívání hnojiv a pesticidů v OP nebo o jejich odkoupení. Bylo by vhodné zvýšit odlov černé a spárkaté zvěře a omezit vstup do rezervace během kvetení sněženek předjarních (<i>Galanthus nivalis</i>).	

péče o obnovu	4	Umělá výsadba (lípy, duby) po odstranění topolů byla oplocena, aby byla chráněna před okusem zvěří. Dochází k odstraňování zlatobýlu kanadského. Podpora přirozené obnovy původních druhů dřevin by se dala zvýraznit odstraněním hustého bylinného patra a proředěním keřového patra.
zásahy	3	Probíhá postupné odstraňování topolu kanadského na Z území s přidruženým jmelím bílým. V odstraňování topolu je třeba pokračovat minimálně do vymizení jmelí bílého. Zajištění přirozené obnovy původních dřevin (dub letní, jilmy, jasan, habr) odstraněním hustého bylinného patra zatím nebylo provedeno – není plánováno v plánu péče (Kristianová a Veska, 2013). Odstranění jímacího objektu bývalého vodovodu (obr. 26), který je pro živočichy pastí a které je plánováno v plánu péče (Kristianová a Veska, 2013), také zatím nebylo uskutečněno.
dosahování cílů ochrany	4	Porosty s přirozenou dřevinnou skladbou se daří obnovovat pomocí likvidace topolových porostů. To prospívá i zvláště chráněným druhům rostlin i živočichů. Naopak k některým potřebným zásahům nedochází (proředění keřového patra a redukce bylinného pokryvu v centrální a Z části území).

Jméno hodnotitele: Michaela Kruttová

Obr. 25 Označení PR s pruhovým značením

Obr. 26 „Past na živočichy“ na JV území PR

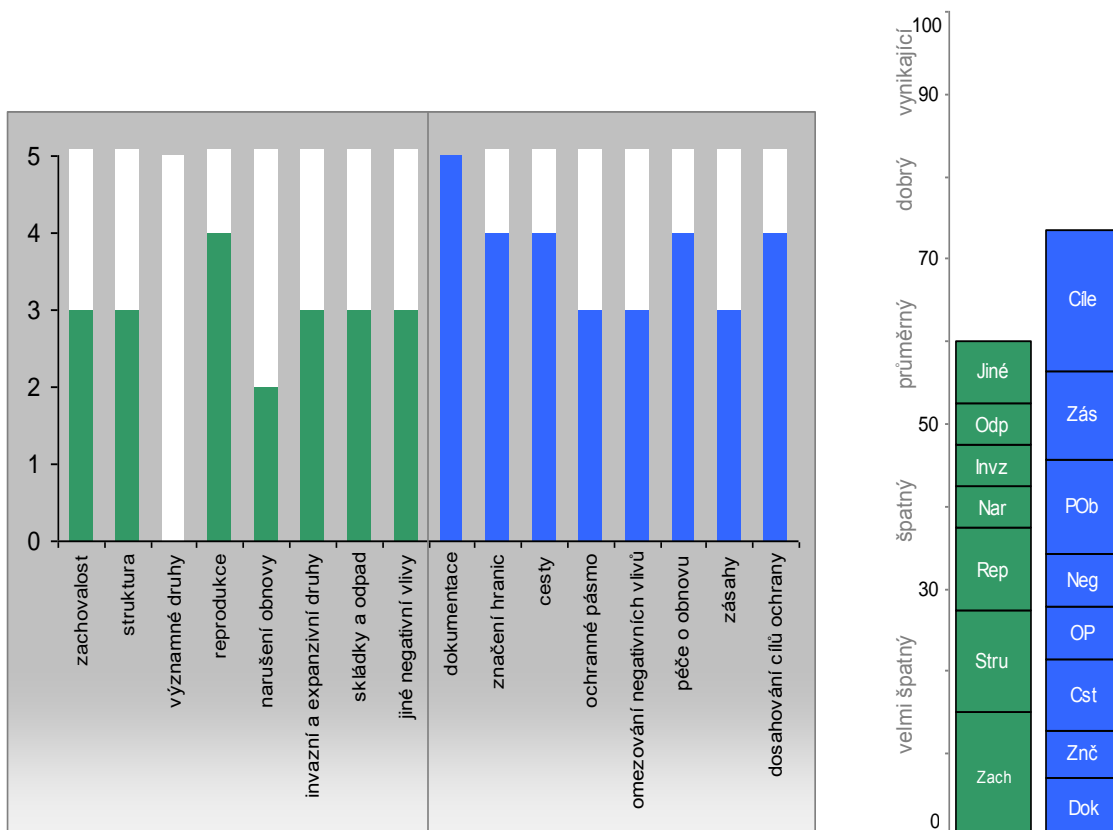
6.4.4 Výsledné hodnocení

Tab. 21 Hodnocení současného stavu a péče o území PR Koryta

Hodnocení současného stavu PR Koryta	stupeň	násobný koeficient	počet bodů	Hodnocení péče o PR Koryta	stupeň	násobný koeficient	počet bodů
zachovalost	3	3	9	dokumentace	5	1	5
struktura	3	2,5	7,5	značení hranic	4	1	4
významné druhy	n	2		cesty	4	1,5	6
reprodukce	4	1,5	6	ochranné pásmo	3	1,5	4,5
narušení obnovy	2	1,5	3	omezování vnějších neg. vlivů	3	1,5	4,5
invazní a expanzivní druhy	3	1	3	péče o obnovu	4	2	8

skládky a odpad	3	1	3
jiné negativní vlivy	3	1,5	4,5
výsledné hodnocení současného stavu:	H_{stav} = 60 průměrný		

zásahy	3	2,5	7,5
dosahování cílů ochrany	4	3	12
výsledné hodnocení péče:	H_{péče} = 74 dobrá		

Obr. 27 Grafické znázornění hodnocení stavu a péče o PR Koryta

Tab. 22 Podrobné hodnocení stavu dokumentace PR Koryta

Stav dokumentace	ano	ne
Existuje platný právní předpis nebo rozhodnutí o vyhlášení ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován inventarizační průzkum pro ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován plán péče o ZCHÚ:	☒	☐
Plán péče je platný:	☒	☐
Platný plán péče obsahuje dostačujícím způsobem zpracované tyto části:		
- základní identifikační a popisné údaje o ZCHÚ	☒	☐
- předmět ochrany a cíl péče	☒	☐
- rozbor stavu ZCHÚ	☒	☐
- plán zásahů a opatření	☒	☐
- předpokládané náklady podle jednotlivých zásahů	☒	☐
- mapové a jiné přílohy	☒	☐
Součet:	5	

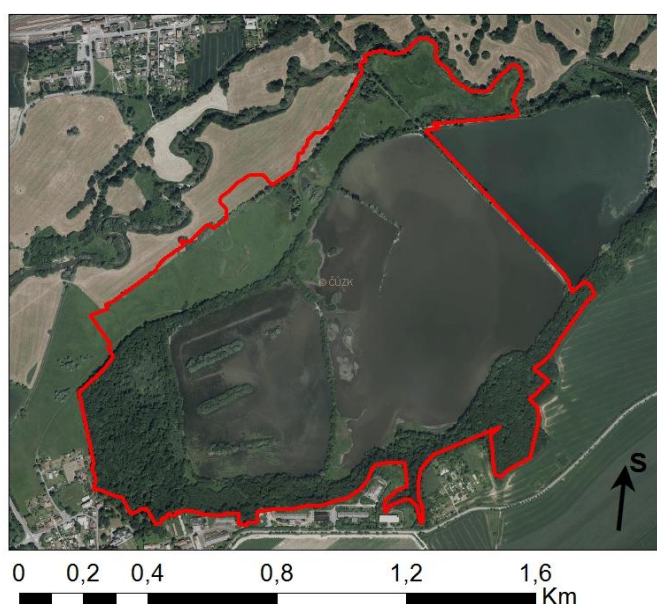
Předmět ochrany PR Koryta v podobě mokřadní olšiny, údolního jasanovo-olšového luhu a polonské dubohabřiny se zvláště chráněnými druhy jako sněženka podsněžník (*Galanthus nivalis*), kozlík celolistý (*Valeriana simplicifolia*), hadilka obecná (*Ophioglossum vulgatum*) a střevlík Scheidlerův (*Carabus scheidleri helleri*) je ohrožen populací topolu kanadského (*Populus x canadensis*) a nežádoucí výskytem divokých prasat (*Sus scrofa*). Dále je území PR velmi negativně ovlivňováno bujným bylinným patrem z důvodu omezení přirozené obnovy rostlin. Z těchto důvodů je většina kritérií hodnocena stupněm 3 a výsledný stav je průměrný.

Snaha o obnovení přirozené dřevinné skladby typu lužního lesa je patrná odstraňováním nepůvodních kanadských topolů (*Populus x canadensis*) a novou výsadbou dubů (*Quercus robur*) a lip (*Tilia sp.*). Mělo by dojít k prosvětlení podúrovně redukci bezových keřů a invazního zlatobýlu. Měla by být vyřešena otázka zemědělského hospodaření v ochranném pásmu z důvodu nežádoucího používání hnojiv a pesticidů. Výsledné hodnocení péče je klasifikováno jako dobré.

6.5 PR Kotvice

6.5.1 Poloha území a charakteristika přírodních poměrů

Zájmové území PR Kotvice se nachází na pravém břehu řeky Odry západně od obce Albrechtický, východně od města Studénka a severně od obce Nová Horka.

Obr. 28 Mapa území PR Kotvice (ČÚZK WMS, 2016)

Geomorfologie

Území PR Kotvice se nachází na rozhraní Českého masivu a vnějších Západních Karpat. Z hlediska geologické stavby se území člení na údolní nivu a hlavní terasu. Nejspodnější patro je v nivě i v terase tvořeno metamorfovanými horninami proterozoického stáří a devonskými a karbonskými horninami paleozoika. Tyto horniny byly překryty spodnobádenskými neogenními sedimenty vněkarpatské předhlubně (mořské jíly, písčité slíny a jemnozrné písky). Nadmořská výška se pohybuje od 232 do 250 m.

(Sovíková a Žárník, 2014)

Geologie a pedologie

Spodní část údolní nivy je tvořena fluviálními písكوšterky. Svrchní část profilu tvoří 4–5 m mocná poloha mladoholocenních povodňových hlín. Pravobřežní hlavní terasa je tvořena zvodnělými fluviálními a glacifluviálními šterkopisky o mocnosti 8–10 m, které jsou překryty wúrmskými sprašovými hlínami.

(Sovíková a Žárník, 2014)

Hydrologie

Jádro rezervace je tvořeno dvěma horními rybníky soustavy u Nové Horky - Kotvice (54 ha) a Nový (27 ha). Jsou to přirozeně eutrofní až hypertrofní rybníky s průměrnou hloubkou kolem 1,3 m, jsou napájeny náhonem od říčky Sedlnice. V rybníku Kotvice se dochovaly zbytky hrází a mělčin menších rybníčků, se kterými byl rybník Kotvice v minulosti spojen.

(Sovíková a Žárník, 2014)

Klimatologie

Klimaticky území spadá dle Quitta (1971) do mírně teplé oblasti a okrsku B6 s charakteristikou území: mírně teplé, vlhké, s mírnou zimou, pahorkatinné a rovinné. Průměrný úhrn srážek za rok činí 800 mm při průměrné roční teplotě 8 °C, srážky jsou nejvydatnější v letním období. V průběhu celého roku převládá jihozápadní a západní proudění.

(Sovíková a Žárník, 2014)

Botanická charakteristika

K nejvýznamnějším druhům rostlin na rybnících patří kriticky ohrožená kotvice plovoucí (*Trapa natans*). Dalšími kriticky ohroženými druhy jsou plovoucí vodní kapradina nepukalka vzplývající (*Salvinia natans*) a ponořená řečanka menší (*Najas minor*).

Typickými dřevinami jsou dub letní (*Quercus robur*), lípa malolistá (*Tilia cordata*) a jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), v keřovém patře převažuje střemcha hroznovitá (*Prunus padus*). V bylinném podrostu jsou zjara nápadné rozsáhlé kvetoucí porosty sněženek (*Galanthus nivalis*) a česneku medvědího (*Allium ursinum*), zpestřené květy plicníku tmavého (*Pulmonaria obscura*) či sasanky pryskyřníkovité (*Anemone ranunculoides*).

(Taggmanager, 2012)

Zoologická charakteristika

V rákosinách hnízdí například kriticky ohrožený bukač velký (*Botaurus stellaris*) a bukáček malý (*Ixobrychus minutus*) nebo silně ohrožený rákosník velký (*Acrocephalus arundinaceus*). Ze vzácných kachen se na rybnících rozmnožují silně ohrožená zrzohlávka rudozobá (*Netta rufina*) a ohrožená kopřivka obecná (*Anas strepera*). Z obojživelníků se zde vyskytuje skokan zelený (*Rana esculenta*), skokan skřehotavý (*Rana ridibunda*), rosnička zelená (*Hyla arborea*) a kuňka obecná (*Bombina bombina*). V největších vegetací zarostlých tůních žije piskoř pruhovaný (*Missgurnus fossilis*). Významný je výskyt drobného vodního měkkýše svinutce tenkého (*Anisius vorticulus*).

(Taggmanager, 2012)

6.5.2 Základní údaje o území

Název ZCHÚ:	Kotvice
Kód ZCHÚ:	190
Kategorie ZCHÚ:	Přírodní rezervace
Zřizovací předpis:	Nařízení Správy CHKO Poodří č. 1/2014 ze dne 5. 2. 2014
<hr/>	
Kraj:	Moravskoslezský kraj
Obec s rozš. působností 3. stupně:	Bílovec

Katastrální území:	Nová Horka, Studénka nad Odrou
Vojenský újezd:	
Velkoplošné ZCHÚ:	CHKO Poodří
<hr/>	
Výměra ZCHÚ:	140,3913 ha
Výměra ochranného pásma: - (je-li vyhlášeno)	
<hr/>	
Správce ZCHÚ:	AOPK ČR RP SCHKO Poodří
Plán péče:	Platný, pro období 2014–2022 (Sovíková a Žárník, 2014)
Jiná dokumentace:	IP avifauny rybníků (Košťál a Pavelka, 2009), IP z oboru mykologie (Deckerová, 2009), IP měkkýši navrhované PR Kotvice (Beran, 2010)
<hr/>	
Předmět ochrany:	Charakteristická mozaika druhově bohatých ekosystémů Poodří, zahrnující rybníky s hnízdními ostrovy a litorálními porosty, lužní lesy a dubohabřiny s vyšším zastoupením mrtvého dřeva a zaplavované louky s mokřady a tůněmi. Přirozená a přírodě blízká společenstva a vzácné a zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů v těchto ekosystémech. <p style="text-align: right;">(Sovíková a Žárník, 2014)</p>
Cíl ochrany:	Dlouhodobé zachování a zlepšení stavu předmětů ochrany. Rybníky v dobrém technickém stavu, s hnízdními ostrovy a rozsáhlými litorálními porosty, chráněné před běžnými povrchovými rozlivy, obnovený přirozený vodní režim tvrdého luhu, dynamická rovnováha mezi obnovou lesních porostů a tvorbou mrtvého dřeva, zachování a obnova lučních tůní. Stabilizace výskytu a rozmnožování druhů se zvláštním zřetelem na druhy vymizelé či mizejících v širokém okolí PR. <p style="text-align: right;">(Sovíková a Žárník, 2014)</p>
<hr/>	

6.5.3 Hodnocení současného stavu a péče

Tab. 23 Hodnocení současného stavu území PR Kotvice

Hodnocení současného stavu území	stupeň	Kategorie území: Přírodní rezervace
		Název území: Kotvice
		Datum hodnocení: 7. 9. 2015
zachovalost	5	Předmět ochrany je zde zachován na celém území. V lesní části je odpovídající skladba dřevin dubohabřin a lužního lesa. Zastoupen je zde dub letní (<i>Quercus robur</i>), habr obecný (<i>Carpinus betulus</i>), buk lesní (<i>Fagus sylvatica</i>), jasan ztepilý (<i>Fraxinus excelsior</i>), javor (<i>Acer</i> sp.), bříza bělokorá (<i>Betula pendula</i>), olše (<i>Alnus</i> sp.), vrba (<i>Salix</i> sp.). Pomístně se vyskytuje trnovník akát (<i>Robinia pseudoacacia</i>), v JV části území asi 20 jedinců smrku ztepilého (<i>Picea abies</i>) a několik jedinců topolu kanadského (<i>Populus x canadensis</i>). V rybníční části a litorálních porostech dominuje přirozený vodní režim s periodickým zaplavováním okolních luk (Sovíková a Žárník, 2014).
struktura	5	Druhovou skladbu lesních porostů tvoří hlavně dub letní (20 %), jasan (20 %), lípy (velkolistá, srdčitá) (15 %) a olše (lepkavá a šedá) (13 %) z celkového zastoupení dřevin. Porosty jsou výškově, tloušťkově i věkově diferencované, nachází se v nich i tlející ležící i stojící dřevo, které se zde ponechává. Rybníky mají stabilní vodní bilanci (Sovíková a Žárník, 2014) s porostem rákosu a orobince, které ptactvu poskytují vhodné místo k hnízdění. Periodické až trvalé mokřady a tůňe a vegetací zarostlé mokřiny na JV území mají periodickou hladinu (Sovíková a Žárník, 2014).
významné druhy	4	Z významných druhů při terénním průzkumu pro účely této bakalářské práce byla spatřena hojně se vyskytující kotvice plovoucí (<i>Trapa natans</i>), nepukalka plovoucí (<i>Salvinia natans</i>), svinutec tenký (<i>Anisus vorticulus</i>), potápka roháč (<i>Podiceps cristatus</i>), volavka popelavá (<i>Ardea cinerea</i>), racek chechtavý (<i>Larus ridibundus</i>) a kopřivka obecná (<i>Anas strepera</i>). Ze zvláště chráněných druhů živočichů byli spatřeni dva jedinci druhu skokan zelený (<i>Rana esculenta</i>) a žluna šedá (<i>Picus canus</i>).
reprodukce	4	Populace kotvice plovoucí (<i>Trapa natans</i>) pokrývá velkou část rybníka a stává se expanzivním druhem. V lesních porostech dochází k přirozené obnově dubu, javoru, olše a lípy. Nežádoucí je zmlazování akátu na JV okraji území. Reprodukce rybníčních druhů je ve většině případů přirozená. Dochází k umělému odchovu ryb (amur) (Sovíková a Žárník, 2014).
narušení obnovy	3	K narušení obnovy dochází při periodických záplavách, kdy dochází ke zničení nebo odplavení ptačích hnízd (Sovíková a Žárník, 2014). V lesních porostech je patrný vliv divokých prasat, která území rozrývají a vliv srnčí zvěře, která okusuje přirozenou obnovu dubu a lípy.

invazní a expanzivní druhy	2	V JV části rezervace přístupovou cestu lemuje několik jedinců trnovníku (<i>Robinia pseudoacacia</i>), který se zde zmlazuje. Expanzivním druhem se stala chráněná kotvice plovoucí (<i>Trapa natans</i>) v takové míře, že je nutné ji minimálně 1x ročně likvidovat (Sovíková a Žárník, 2014). Na rozhraní lesní a rybníční části roste netýkavka žláznatá (<i>Impatiens glandulifera</i>). V rybníce Kotvice byla při vlastním terénním průzkumu spatřena plevelná bylina rdesno obojživelné (<i>Persicaria amphibia</i>).
sklárky a odpad	4	Území je znečištěno pouze výjimečně jednotlivými odpady (obaly od potravin, láhve).
jiné negativní vlivy	4	Rezervace je ovlivňována turistickým ruchem (sešlap vegetace, hluk), který je soustředěn po naučné stezce Kotvice na SZ území. Letiště Mošnov se nachází pouze 1km od PR (hluk). Existuje zde možnost narušení prostřednictvím intenzivní zemědělské výroby, která se v okolí uskutečňuje (hluk, používání hnojiv).

Jméno hodnotitele: Michaela Kruttová

Obr. 29 Rybník Kotvice z JV břehu

Obr. 30 Plevelná bylina rdesno obojživelné v rybníce Kotvice

Obr. 31 Periodicky vyschlá Tůň Kotvice na SZ území PR

Obr. 32 Lužní les s množstvím mrtvého dřeva

Tab. 24 Hodnocení péče o území PR Kotvice

Hodnocení péče o území	stupeň	Kategorie území:	Přírodní rezervace
		Název území:	Kotvice
		Datum hodnocení:	7. 9. 2015
dokumentace	5	Dokumentace je kompletní. Plán péče (Sovíková a Žárník, 2014) je platný a obsahuje mapové přílohy. Bylo zpracováno i několik inventarizačních průzkumů.	
značení hranic	5	Pruhové značení je souvislé a velmi dobře viditelné. U hlavní přístupové cesty na JZ hranici je umístěna tabule s velkým státním znakem a zařazením CHKO. U ostatních přístupových cest je tabule s malým státním znakem, kategorií ZCHÚ a dodatkovou tabulkou se základními informacemi o PR.	
cesty	4	Hlavní přístupová cesta je opatřena závorou, značkou se zákazem vjezdu a informační tabulí s informacemi o PR. Cesta je využívána k obhospodařování rybníků. Úzká naučná stezka, která vede po SZ straně území, umožňuje pohyb pouze turistům, cykloturistům a hipoturistům, kteří si vytvářejí nové pěšinky v lesním porostu na J a JV území.	
ochranné pásmo	4	Celá JV plocha ochranného pásma je využívána k zemědělské produkci (hluk, používání hnojiv a pesticidů). V SZ části je meandrující tok Odry s přilehlými loukami. V JZ části se nachází nevyužívaný areál bývalého zemědělského družstva.	
omezování vnějších negativních vlivů	4	Nejvíce PR ohrožuje intenzivní zemědělská výroba ale je založena na výnosu z 1 ha, tudíž není lehké ji ovlivnit (Sovíková a Žárník, 2014). Pohyb turistů, cykloturistů a hipoturistů lze ovlivnit úpravou chodníkových tras (mimo hráze rybníků). Činnost letiště bohužel jednoduše ovlivnit nelze.	
péče o obnovu	4	Dle plánu péče (Sovíková a Žárník, 2014) dochází k uvolňování hladiny rybníka od kotvice plovoucí (<i>Trapa natans</i>) a také k odstraňování nepůvodních druhů bylin (kolotočník, křídlatka, třapatka) a dřevin jírovce maďalu a trnovníku akátu, z důvodu podpory přirozené obnovy dubu, lípy a jasanu. Dále je udělena výjimka na odlov kormorána velkého (<i>Phalacrocorax carbo</i>) a volavky popelavé (<i>Ardea cinerea</i>) (Sovíková a Žárník, 2014).	
zásahy	4	Zásahy probíhají dle plánu péče (Sovíková a Žárník, 2014). Na rybnících dochází k odstraňování porostů kotvice plovoucí (<i>Trapa natans</i>). Louky jsou sečeny pravidelně (Sovíková a Žárník, 2014). Na JV území došlo k těžbě smrku ztepilého (<i>Picea abies</i>) a topolu kanadského (<i>Populus x canadensis</i>). Při terénním průzkumu nebylo zjištěno odstraňování trnovníku akátu (<i>Robinia pseudoacacia</i>).	
dosahování cílů ochrany	4	Na území PR rezervace se daří naplňovat předmět a cíl ochrany. Zásahy jsou prováděny dle plánu péče (Sovíková a Žárník, 2014), až na odstranění nepůvodního akátu. Téměř je vytěžen nepůvodní smrk ztepilý a topol kanadský a dochází k přirozenému zmlazení dubu, jasanu, olše a lípy.	

Jméno hodnotitele: Michaela Kruttová

Obr. 33 Označení PR na JZ území

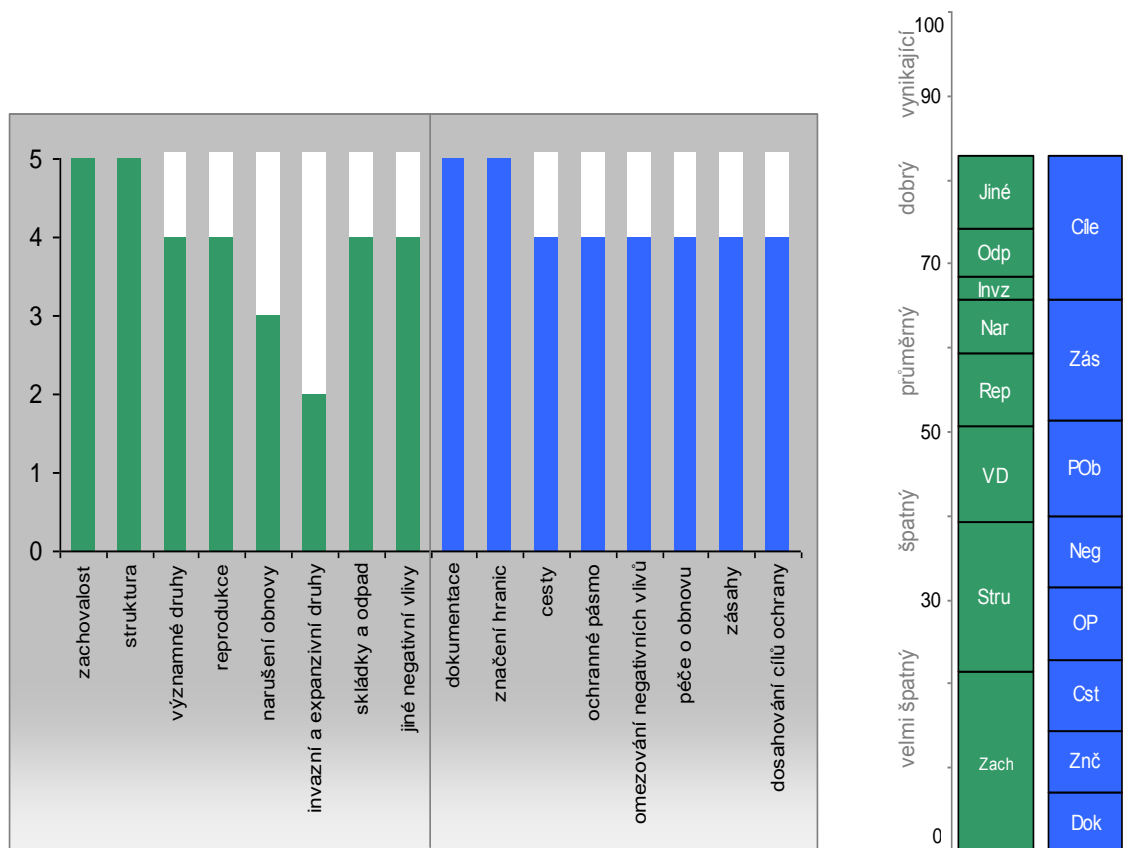
Obr. 34 Populace husy velké (Anser anser) na rybníce Nový rybník

6.5.4 Výsledné hodnocení

Tab. 25 Hodnocení současného stavu území

Hodnocení současného stavu PR Kotvice	stupeň	násobný koeficient	počet bodů
zachovalost	5	3	15
struktura	5	2,5	12,5
významné druhy	4	2	8
reprodukce	4	1,5	6
narušení obnovy	3	1,5	4,5
invazní a expanzivní druhy	2	1	2
sklárky a odpad	4	1	4
jiné negativní vlivy	4	1,5	6
výsledné hodnocení současného stavu:	$H_{\text{stav}} = 83$ dobrý		

Hodnocení péče o PR Kotvice	stupeň	násobný koeficient	počet bodů
dokumentace	5	1	5
značení hranic	5	1	5
Cesty	4	1,5	6
ochranné pásmo	4	1,5	6
omezování vnějších neg. vlivů	4	1,5	6
péče o obnovu	4	2	8
Zásahy	4	2,5	10
dosahování cílů ochrany	4	3	12
výsledné hodnocení péče:	$H_{\text{péče}} = 83$ dobrá		

Obr. 35 Grafické znázornění hodnocení stavu a péče o PR Kotvice

Tab. 26 Podrobné hodnocení stavu dokumentace PR Kotvice

Stav dokumentace	ano	ne
Existuje platný právní předpis nebo rozhodnutí o vyhlášení ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován inventarizační průzkum pro ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován plán péče o ZCHÚ:	☒	☐
Plán péče je platný:	☒	☐
Platný plán péče obsahuje dostačujícím způsobem zpracované tyto části:		
- základní identifikační a popisné údaje o ZCHÚ	☐	☐
- předmět ochrany a cíl péče	☒	☐
- rozbor stavu ZCHÚ	☒	☐
- plán zásahů a opatření	☒	☐
- předpokládané náklady podle jednotlivých zásahů	☒	☐
- mapové a jiné přílohy	☒	☐
Součet:	5	

Celkové hodnocení stavu PR Kotvice je stanoveno jako dobré. Nejnižší hodnocené kritérium jsou invazní a expanzivní druhy. Z invazních druhů se vyskytuje trnovník akát a netýkavka žláznatá. Expanzivní druh kotvice plovoucí je předmětem ochrany. Zachovalost a struktura PR jsou hodnoceny jako velmi dobré. Lesní společenstva mají odpovídající dřevinnou skladbu dubohabřin a lužního lesa s množstvím mrtvého dřeva.

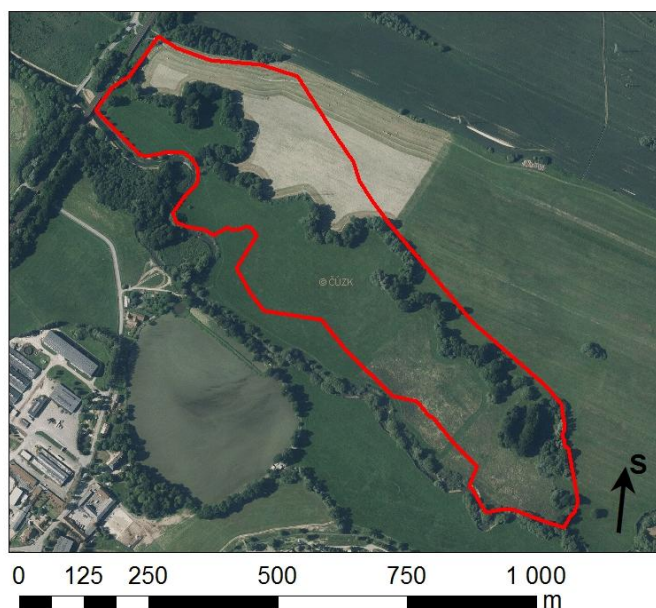
Stav rybníční soustavy je příznivý pro zachování a rozvoj chráněných druhů rostlin a živočichů.

Péče o přírodní rezervaci je klasifikována jako dobrá. K zásahům vedoucím k dosahování cílů ochrany dochází dle plánu péče. Nedochozí pouze k odstraňování akátu. Pravidelně jsou odstraňovány porosty kotvice plovoucí, aby byl umožněn rozvoj dalších zvláště chráněných organismů.

6.6 PP Meandry Staré Odry

6.6.1 Poloha území a charakteristika přírodních poměrů

Zájmové území PP Meandry Staré Odry se nachází v levobřežní části údolní nivy Odry podél starého toku Odry ve středu mezi obcemi Mankovice, Jeseník nad Odrou a Bernartice nad Odrou.

Obr. 36 Mapa území PP Meandry Staré Odry (ČÚZK WMS, 2016)

Geomorfologie

Dle regionálního členění reliéfu patří mZCHÚ do provincie Západních Karpat, podsoustavy Západních Vněkarpatských sníženin, celku Moravské brány, podcelku Oderské brány a okrsku Oderské nivy. Střední výška terénu se pohybuje v rozmezí 256 až 259 metrů n. m. Terén PP je rovinou rozdělenou korytem Staré Odry.

(Kvita, 2007)

Geologie a pedologie

Na nepropustné neogenní podloží nasedají zvodnělé pleistocénní štěrkopísky kryté holocenními povodňovými hlínami o mocnosti 1–1,5 m. Zcela dominantními půdami v ZCHÚ jsou fluvizemě oglejené s přechody k fluvizemí oglejené kambické. Řídce se vyskytují ještě fluvizemě glejové a gleje fluvické.

(Kvita, 2007)

Hydrologie

Podélnou osu ZCHÚ tvoří meandrující odstavené koryto Staré Odry provázené břehovým porostem stanovištně i geograficky odpovídajících dřevin. Koryto je silně zazemnělé. V korytě se vyskytují periodicky zvodnělé tůně závislé na povodňové aktivitě recentního koryta Odry.

(Kvita, 2007)

Klimatologie

Území PP leží v klimatické mírně teplé oblasti MT10 (Quitt, 1971). V území se průměrné roční srážky pohybují v rozmezí 700–800 mm. Průměrná roční teplota vzduchu se zde pohybuje mezi 7–8 °C.

(Kvita, 2007)

Botanická charakteristika

Rostou zde převážně dřeviny tak zvaného tvrdého luhu, jako jsou dub letní (*Quercus robur*), jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), jilm vaz (*Ulmus laevis*). Podrost tvoří střemcha obecná (*Prunus padus*), lípa srdčitá (*Tilia cordata*), habr obecný (*Carpinus betulus*), vrba křehká (*Salix fragilis*) a vrba bílá (*Salix alba*). V trvale zamokřených částech přírodní památky převládají olše lepkavá (*Alnus glutinosa*) a olše šedá (*Alnus incana*).

(Kvita, 2007)

Zoologická charakteristika

V porostech stromů, keřů a nedokosených vysokobylinných okrajů žije rosnička zelená (*Hyla arborea*) a skokan štíhlý (*Rana dalmatina*), v porostech mimolesních dřevin hnízdí moudivláček lužní (*Remiz pendulinus*), strakapoud malý (*Dendrocopos*

minor) a žluva hajní (*Oriolus oriolus*). Na navazujících loukách byl pozorován silně ohrožený motýl modrásek bahenní (*Phengaris nausithous*).

(Kvita, 2007)

6.6.2 Základní údaje o území

Název ZCHÚ:	Meandry Staré Odry
Kód ZCHÚ:	2083
Kategorie ZCHÚ:	Přírodní památka
Zřizovací předpis:	Vyhláška Správy CHKO Poodří č. 3 ze dne 1. 10. 1999
Kraj:	Moravskoslezský kraj
Obec s rozš. působností 3. stupně:	Nový Jičín, Odry
Katastrální území:	Jeseník nad Odrou, Mankovice
Vojenský újezd:	
Velkoplošné ZCHÚ:	CHKO Poodří
Výměra ZCHÚ:	27,6247 ha
Výměra ochranného pásma: - (je-li vyhlášeno)	
Správce ZCHÚ:	AOPK ČR RP SCHKO Poodří
Plán péče:	Platný, pro období 2008–2017 (Kvita, 2007)
Jiná dokumentace:	Lesnický inventarizační průzkum (Košňovský, 1999)
Předmět ochrany:	Zbytek původního, silně meandrujícího koryta Odry s množstvím periodických tůní a břehovými porosty s pestrou dřevinnou skladbou odpovídající místním podmínkám (Kvita, 2007).
Cíl ochrany:	Zachování zbytku starého, silně meandrujícího koryta Odry s množstvím periodických tůní, břehovými porosty s pestrou dřevinnou skladbou a navazujícími periodicky zaplavovanými aluviálními loukami (Kvita, 2007).

6.6.3 Hodnocení současného stavu a péče

Tab. 27 Hodnocení současného stavu území PP Meandry Staré Odry

Hodnocení současného stavu území	stupeň	Kategorie území: Přírodní památka
		Název území: Meandry Staré Odry
		Datum hodnocení: 10. 9. 2015
zachovalost	4	Původní koryto Odry s břehovými porosty a tůněmi je zachováno. Území lze rozdělit na dva celky, trvalé travní porosty a dřeviny rostoucí mimo les. Z dřevin je zde dominantní jasan ztepilý (<i>Fraxinus excelsior</i>), dále se vyskytuje jilm vaz (<i>Ulmus laevis</i>), dub letní (<i>Quercus robur</i>), olše (<i>Alnus</i> sp.), lípa srdčitá (<i>Tilia cordata</i>), vrba křehká (<i>Salix fragilis</i>) a vrba bílá (<i>Salix alba</i>). Dřeviny jsou ponechány samovolnému vývoji (Kvita, 2007). Koryto je silně zazemnělé, tůně jsou periodicky zaplavovány a poskytují útočiště obojživelníkům. Kosené louky jsou pravidelně zaplavovány a jsou vysoce produkční (Kvita, 2007).
struktura	3	V okrajových částech PP je patrný pozůstatek hnojení statkovými hnojivy v podobě nitrofilních druhů rostlin (Kvita, 2007). Břehové porosty PP mají nízkou druhovou diverzitu a v minulosti provedená regulace toku Odry znemožnila periodické zaplavování PP (Kvita, 2007). Přirozená obnova dřevin na území PP není patrná.
významné druhy	n	Dle plánu péče (Kvita, 2007) se na území PP vyskytují desítky jedinců sněžanky podsněžník (<i>Galanthus nivalis</i>) a jednotlivě kýchavice bílá Lobelova (<i>Veratrum album</i> ssp. <i>lobelianum</i>), rosnička zelená (<i>Hyla arboera</i>), skokan štíhlý (<i>Rana dalmatina</i>), moudivláček lužní (<i>Remiz pendulinus</i>), strakapoud malý (<i>Dendrocopos minor</i>), žluva hajní (<i>Oriolus oriolus</i>). Jelikož při terénním průzkumu pro účely této bakalářské práce nebyli spatřeni zástupci uvedených druhů a údaje v plánu péče jsou již poměrně zastaralé, toto kritérium nebude hodnoceno.
reprodukce	2	Reprodukce je na celém území PP omezená (Kvita, 2007). Nedochozí k přirozené ani umělé obnově dřevin. Reprodukci obojživelníků stěžuje kolísání vodní hladiny Odry a nezaplavování dříve periodicky zaplavovaných tůní (Kvita, 2007).
narušení obnovy	2	Přirozenou obnovu dřevin narušují ve starých meandrech porosty netýkavky žláznaté (<i>Impatiens glandulifera</i>), netýkavky malokvěté (<i>Impatiens parviflora</i>), zlatobýlu kanadského (<i>Solidago canadensis</i>) a husté porosty vysokých kopřiv (<i>Urtica dioica</i>). Obnovu narušuje i nestabilní vodní bilance, čímž dochází k nedostatku vody pro reprodukci obojživelníků. Narušením je také hlučné a termínově nevhodné strojní kosení luk, kdy je pokosena i obnova lučních druhů rostlin, žádoucích ke zvýšení biodiverzity lučního společenství a také ničení hnízdišť lučních druhů ptáků (např. línka luční) (Kvita, 2007).
invazní a expanzivní druhy	2	V minulosti se zde hojně vyskytovala křídlatka (<i>Reynoutria</i> sp.) (Kvita, 2007), při terénním šetření však nebyla spatřena. Velmi

		rozšířená je na nesečených plochách netýkavka žláznatá (<i>Impatiens glandulifera</i>), netýkavka malokvětá (<i>Impatiens parviflora</i>) a zlatobýl kanadský (<i>Solidago canadensis</i>). Na lípě bylo viděno několik jedinců jmelí bílého (<i>Viscum album</i>).
skládky a odpad	5	Odpad se na území PP dostává nejčastěji vlivem povodní při opadnutí vody (Kvita, 2007). Při terénním šetření nebyl zaznamenán žádný odpad, ani skládka.
jiné negativní vlivy	3	Turistický ruch v této části CHKO Poodří je zanedbatelný, polní cesta je využívána k cykloturistice a hipoturistice. Negativní vliv může mít zemědělská výroba v okolí (hluk, hnojení ploch v okolí PP) a nově vybudovaná štěrkovna vzdálená 2km od území PP (hluk, prach, otřesy). Nepatrný vliv na území má komunikace a železnice na SZ území (hluk, exhalace, narušení migrace živočichů).

Jméno hodnotitele: Michaela Kruttová

Obr. 37 Zbytek břehového porostu meandrujícího koryta Odry z JV území PP

Obr. 38 Silně zazemnělé bývalé koryto Odry s netýkavkou malokvětou

Tab. 28 Hodnocení péče o území PP Meandry Staré Odry

Hodnocení péče o území	stupeň	Kategorie území:	Přírodní památka
		Název území:	Meandry Staré Odry
		Datum hodnocení:	10. 9. 2015
dokumentace	5	Dokumentace je kompletní. Plán péče (Kvita, 2007) je úplný, platný a obsahuje mapové přílohy. V roce 1999 byl zpracován lesnický inventarizační průzkum.	
značení hranic	1	Při vstupu na území PP chybí tabule se státním znakem a kategorií chráněného území. Pružkové značení je pouze při vstupu na území PP na SZ a JZ území.	
cesty	4	Jediná polní cesta kopíruje jižní hranici území a je využívána zemědělci, cykloturisty a hipoturisty. Na SZ území PP sousedí s železniční tratí a silnicí, které mají na území jen nepatrný vliv (hluk, exhalace, narušení migrace živočichů).	
ochranné pásmo	3	Od Z na V ochranným pásmem prochází řeka Odra. V těsné blízkosti PP jsou louky, dále se nachází intenzivně využívaná zemědělská půda. Na SZ území je železniční trať, která je	

		částečně vedena přes most, ale migraci živočichů ohrožuje i silnice vedená kolem železniční tratě.
omezování vnějších negativních vlivů	3	Na živočišné i rostlinné druhy působí vliv zemědělské výroby (hluk při provozu mechanizace, používání hnojiv a pesticidů), který by bylo možné zmírnit dohodou se zemědělským podnikem hospodařícím na těchto plochách. Mírný vliv na území má železniční a silniční doprava, kterou ale nelze nijak jednoduše ovlivnit. Turistika je zde bez vlivu na území PP.
péče o obnovu	3	Obnova lučních společenstev je podporována kosením luk dle plánu péče s následným odstraněním biomasy (Kvita, 2007). V porostech dřevin dochází k expanzi invazních druhů (netýkavka žláznatá, n. malokvětá, zlatobýl kanadský, jmelí bílé). Z důvodu nízké biodiverzity mělo být vysázeno několik soliterních druhů dřevin původní dřevinné skladby (Kvita, 2007), ale zatím tak nebylo učiněno.
zásahy	3	Dle plánu péče (Kvita, 2007) dochází k pravidelnému kosení luk a odvozu biomasy. Dále mělo dojít k výsadbě mimolesní zeleně, obnovení pruhového značení a označení PP tabulí se státním znakem. Toto dosud nebylo provedeno.
dosahování cílů ochrany	2	Z plánovaných opatření se uskutečňuje kosení luk a nepoužívání hnojiv (Kvita, 2007). Stále chybí vyznačení hranic PP a výsadba mimolesní zeleně. Neúměrně se také rozšiřují porosty netýkavky žláznaté a malokvěté. V plánu péče (Kvita, 2007) je uvedeno, že je třeba realizovat botanický, ornitologický a entomologický inventarizační průzkum. O tom, že by tato činnost probíhala, nejsou žádné informace.

Jméno hodnotitele: Michaela Kruttová

Obr. 39 Označení PP a jedno ze dvou pruhových značení

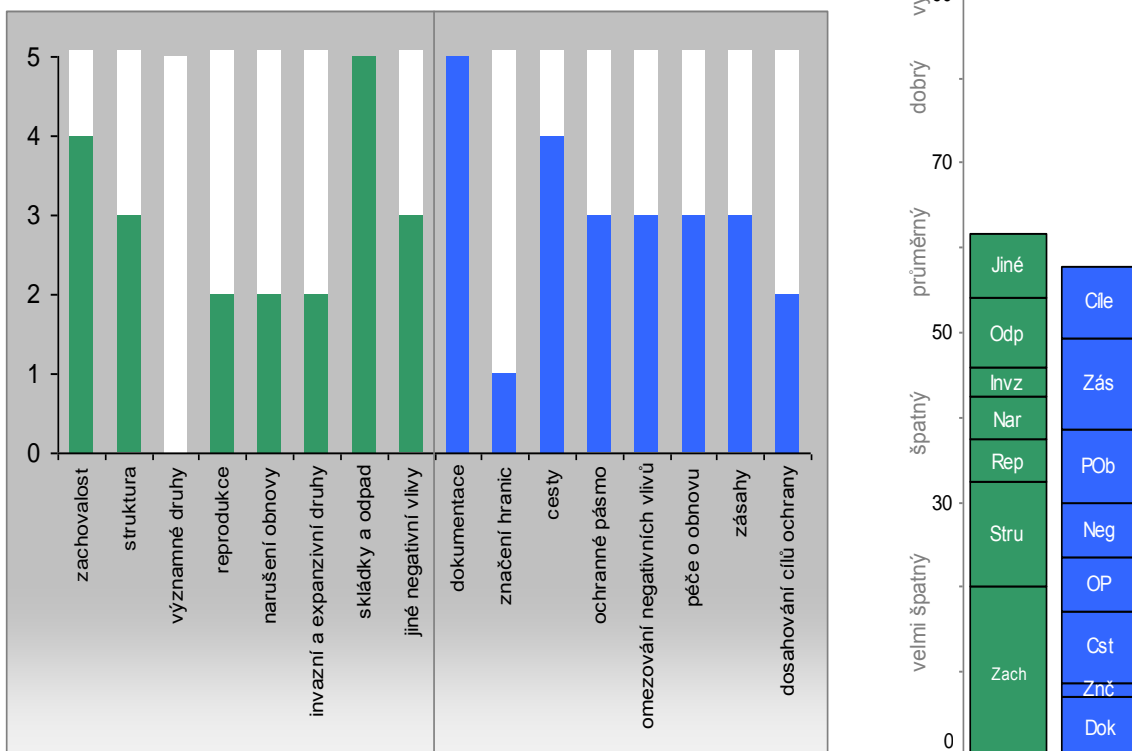

Obr. 40 Koryto Odry v ochranném pásmu na JV okraji území

6.6.4. Výsledné hodnocení

Tab. 29 Hodnocení současného stavu a péče o PP Meandry Staré Odry

Hodnocení současného stavu PP Meandry Staré Odry	stupeň	násobný koeficient	počet bodů	Hodnocení péče o PP Meandry Staré Odry	stupeň	násobný koeficient	počet bodů
zachovalost	4	3	12	dokumentace	5	1	5
struktura	3	2,5	7,5	značení hranic	1	1	1
významné druhy	n	2		cesty	4	1,5	6
reprodukce	2	1,5	3	ochranné pásmo	3	1,5	4,5
narušení obnovy	2	1,5	3	omezování vnějších neg. vlivů	3	1,5	4,5
invazní a expanzivní druhy	2	1	2	péče o obnovu	3	2	6
skládky a odpad	5	1	5	zásahy	3	2,5	7,5
jiné negativní vlivy	3	1,5	4,5	dosahování cílů ochrany	2	3	6
výsledné hodnocení současného stavu:	H_{stav} = 62 průměrný			výsledné hodnocení péče:	H_{péče} = 58 průměrná		

Obr. 41 Grafické znázornění hodnocení stavu a péče o PP Meandry Staré Odry

Tab. 30 Podrobné hodnocení stavu dokumentace PP Meandry Staré Odry

Stav dokumentace	ano	ne
Existuje platný právní předpis nebo rozhodnutí o vyhlášení ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován inventarizační průzkum pro ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován plán péče o ZCHÚ:	☒	☐
Plán péče je platný:	☒	☐
Platný plán péče obsahuje dostačujícím způsobem zpracované tyto části:		
- základní identifikační a popisné údaje o ZCHÚ	☒	☐
- předmět ochrany a cíl péče	☒	☐
- rozbor stavu ZCHÚ	☒	☐
- plán zásahů a opatření	☒	☐
- předpokládané náklady podle jednotlivých zásahů	☒	☐
- mapové a jiné přílohy	☒	☐
Součet:	5	

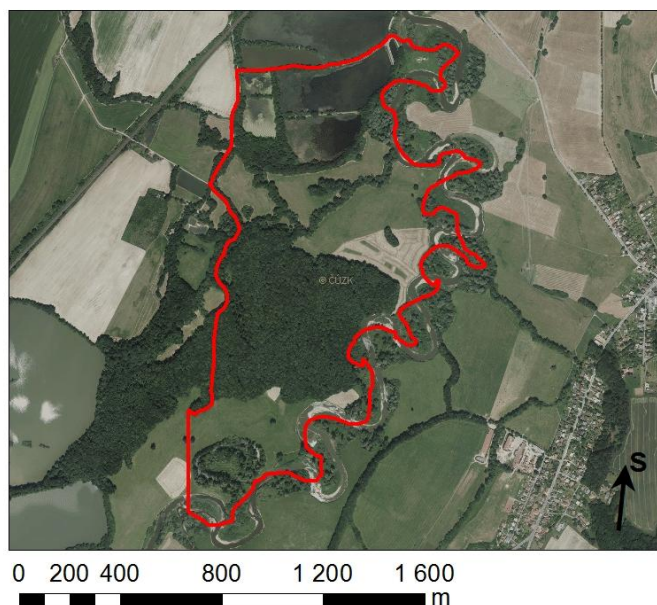
Současný stav přírodní památky Meandry Staré Odry je klasifikován jako průměrný. Nejnižší hodnocení má kritérium reprodukce, narušení obnovy a invazní a expanzivní druhy. Průměrný stav je výsledkem průměrné péče. Zachovalost dosud hodnocená stupněm 4 by při stejné úrovni péče mohla v budoucnu o několik stupňů klesnout.

Výsledná péče o PP Meandry Staré Odry je stanovena jako průměrná. Značení hranic je ohodnoceno nejnižším stupněm, jelikož zde téměř chybí. Nízké hodnocení má i kritérium dosahování cílů ochrany. Do budoucna by se mohlo stát, že při stejném režimu péče PP úplně zanikne.

6.7 NPR Polanská niva

6.7.1 Poloha území a charakteristika přírodních poměrů

Zájmové území NPR Polanská niva se nachází na levém břehu Odry západně od obce Stará Bělá, jižně od obce Polanka nad Odrou a severně od obce Stará Ves nad Ondřejnicí.

Obr. 42 Mapa území NPR Polanská niva (ČÚZK WMS, 2016)

Geomorfologie

Údolní říční niva rovinatého charakteru má spád cca 1–2 % k severu. Koryto přirozeně meandrujícího toku Odry s četnými volnými meandry a s odstaveným ramenem Polaneckou tůň je zahloubené přibližně 3–4 m, vyskytuje se zde i množství mělkých pozůstatků starých říčních koryt v různém stádiu zazemnění. Antropogenními tvary jsou rybníční hráze a strouhy. Nadmořská výška se pohybuje od 216 do 221 m.

(Sovíková a kol. 2008)

Geologie

Území se nachází na rozhraní Českého masivu a vnějších Západních Karpat. Bazální podklad tvoří biotitické plagioklasové pararuly, na které nasedají devonské a karbonské sedimenty paleozoika. Ze sedimentů neogenního stáří jsou zastoupeny zelenošedé písčité slíny a vápnité jíly s vložkami jemnozrnných písků. Bazální část tvoří fluvialní

pískošťěrky s nepravidelnými polohami jílovitých písků. Petrograficky převládají beskydské pískovce.

(Sovíková a kol. 2008)

Pedologie

Svrchní část rovinatého reliéfu údolní nivy pokrývají mladoholocenní povodňové (náplavové) hlíny, které byly přeplaveny z okolních sprašových hlín přilehlého území Moravské brány. V předmětném území se šířka náplavových hlín pohybuje od 2 do 4 m.

(Sovíková a kol. 2008)

Hydrologie

Převážná část NPR se nachází v záplavovém území jedno- až dvouletých vod. Východní hranice NPR je tvořena přirozeně meandrujícím tokem Odry, která přijímá několik přítoků. Součástí NPR jsou čtyři horní rybníky Polanecké rybníční soustavy.

(Sovíková a kol. 2008)

Klimatologie

Území NPR leží v klimatické mírně teplé oblasti MT10 (Quitt, 1971). V území se průměrné roční srážky pohybují v rozmezí 700–800 mm. Průměrná roční teplota vzduchu se zde pohybuje mezi 7–8 °C. Nejdeštivějšími měsíci jsou červen a červenec. V průběhu celého roku převládá jihozápadní a západní proudění.

(Sovíková a kol. 2008)

Botanická charakteristika

Na říčních náplavech v korytě Odry probíhá přirozená sukcese rostlinných společenstev, reagující na rychlý vývoj meandrů: vegetace bahnitých náplavů, říční rákosiny, vrbové křoviny hlinitých a písčitých náplavů, měkké luhy nížinných řek. Louky jsou součástí souvislého, přirozeně zaplavovaného pásu aluviálních psárkových luk přecházejících ve společenstva luk ovsíkových. Lesní vegetace tvrdého luhu patří téměř výhradně k fytocenologické subsociaci *Quercus–Ulmelum*. Nejmálo zastoupenější dřevinou je jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), lípa srdčitá (*Tilia cordata*) a dub letní (*Quercus robur*). Jarní bohaté bylinné patro je zde zastoupeno masovým výskytem sněženek a česneku medvědího s výskytem karpatských prvků (kakost hlíznatý,

hvězdnatec čemeřicový, zapallice žluťuchovitá). V létě kvetou lilie zlatohlavá, kruštík modrofialový nebo k. polabský.

(Sovíková a kol. 2008)

Zoologická charakteristika

V lesních tůních a mokřadech se rozmnožují a žijí obojživelníci (skokan hnědý, s. ostronosý, s. skřehotavý, ropucha obecná, čolek obecný), Bohatá je fauna herbivorního hmyzu včetně druhů vázaných na tlející dřevo. V oblasti žijí běžné druhy lesních ptáků (sýkorky, lejsci, strakapoudi) a běžné druhy zvěře (srnec, liška, jezevec). V rybím společenstvu jsou nejpočetnější kaprovité druhy ryb.

(Sovíková a kol. 2008)

6.7.2 Základní údaje o území

Název ZCHÚ:	Polanská niva
Kód ZCHÚ:	925
Kategorie ZCHÚ:	Národní přírodní rezervace
Zřizovací předpis:	Vyhláška Správy CHKO Poodří č.995/69 ze dne 12. 6. 1985
Kraj:	Moravskoslezský kraj
Obec s rozš. působností 3. stupně:	Statutární město Ostrava
Katastrální území:	Polanka nad Odrou
Vojenský újezd:	
Velkoplošné ZCHÚ:	CHKO Poodří
Výměra ZCHÚ:	122,3 ha
Výměra ochranného pásma:	-
(je-li vyhlášeno)	
Správce ZCHÚ:	AOPK ČR RP SCHKO Poodří
Plán péče:	Platný, pro období 2008–2018 (Sovíková a kol. 2008)

Jiná dokumentace: IP entomologický Brouci - Coleoptera (Stanovský, 2005), IP Houby (Lederer, 2013), IP Měkkýši (Hlava, 2013), Batrachologický průzkum (Kristianová, 2013), IP Chiroptera (Průcha, 2014)

Předmět ochrany: Lužní les v nivě řeky Odry s četnými mrtvými rameny a meandrujícím tokem řeky. Společenstva: Tvrdé luhy nížinných řek, Měkké luhy nížinných řek, Makrofytní vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod, Vegetace letněných rybníků, Aluviální psárkové louky. Útvary: Koryto přirozeně meandrujícího toku Odry, Terénní deprese - pozůstatky říčních koryt.

(Sovíková a kol. 2008)

Cíl ochrany: Ve tvrdém luhu a řece Odře nerušený sukcesní vývoj, na loukách, v rybnících a lesích trvalá péče usměrněná s ohledem na předmět ochrany (Sovíková a kol. 2008).

6.7.3 Hodnocení současného stavu a péče

Tab. 31 Hodnocení současného stavu území NPR Polanská niva

Hodnocení současného stavu území	stupeň	Kategorie území: Národní přírodní rezervace
		Název území: Polanská niva
		Datum hodnocení: 16. 9. 2015
zachovalost	4	Území NPR je rozděleno na tři základní celky. Meandrující tok řeky Odry jdoucí po východní hranici území s přílehlou soustavou čtyř rybníků, periodicky zaplavovaná luční společenstva psárkových luk v centrální a jižní části NPR a tvrdý luh, který tvoří Blücherův les a skupiny mimolesní zeleně. Dřevinnou skladbu území tvoří z největší části jasan ztepilý (<i>Fraxinus excelsior</i>), dále lípa srdčitá (<i>Tilia cordata</i>), dub letní (<i>Quercus robur</i>), habr obecný (<i>Carpinus betulus</i>) a javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>). Keřové patro je řídké s vrbou křehkou (<i>Salix fragilis</i>) a střemchou hroznovitou (<i>Prunus padus</i>). Koryto řeky Odry přirozeně meandruje a jeho tvar se postupně mění. Stará

		řiční ramena jsou v různém stádiu zazemnění a lépe zachovány jsou v lesním porostu. Zachovalost území narušují invazní druhy v říčních ramenech Odry (křídlatka japonská, slunečnice topinambur, zlatobýl kanadský, netýkavka žláznatá a štětinec laločnatý) a v osvětlených lesních porostech (netýkavka žláznatá). Louky jsou každoročně zaplavovány, což zvyšuje druhovou pestrost rostlin v území NPR (Sovíková a kol. 2008).
struktura	4	Rybniční soustava s hrázemi a meandrující tok Odry je zpevněn břehovými porosty olše lepkavé (<i>Alnus glutinosa</i>) a vrby křehké (<i>Salix fragilis</i>). Luční společenstva jsou obohacována periodickými záplavami s nežádoucím zavlečením invazních druhů (křídlatka, topinambur, netýkavka žláznatá, zlatobýl, štětinec). Netýkavka a štětinec se ponechávají jako součást NPR. Dřevinná skladba je téměř přirozeného charakteru lužního lesa (dub letní, jasan ztepilý, javor klen, lípa srdčitá, habr obecný) s bohatým bylinným patrem (sněženka podsněžník, česnek medvědí, kyčelnice žláznatá, bažanka vytrvalá, hluchavka pitulník). V lesním porostu je množství ležícího tlejícího dřeva.
významné druhy	4	Z významných druhů byla při terénním průzkumu spatřena pouze kotvice plovoucí (<i>Trapa natans</i>), nepukalka plovoucí (<i>Salvinia natans</i>) a skokan zelený (<i>Rana esculenta</i>). Dle plánu péče (Sovíková a kol. 2008) bylo na území zjištěno 11 druhů silně ohrožených (např. úpor přeslenitý, žábronožka sněžní, netopýr velký), z toho 3 se vyskytující pouze ojediněle (chřástal polní, bukač velký, bukáček malý) a 26 druhů silně ohrožených (např. kruštík polabský, velevrub malířský, modrásek bahenní, rosnička zelená), z toho 8 druhů pouze ojediněle (např. ropucha zelená, chřástal vodní, hohol severní, lžičák pestrý, vydra říční).
reprodukce	4	V Blücherově lese je přirozená reprodukce dřevin omezená negativním vlivem nepravidelného zaplavování s následným výskytem hustého bylinného podrostu, umělá obnova se záměrně neprovádí (Sovíková a kol. 2008). Na loukách jižně od lesa jsou ponechány nesečené výseky, aby nedocházelo k poničení živočišné složky (bezobratlí). Podél toků hojně zastoupení olše lepkavé (<i>Alnus glutinosa</i>), jasanu ztepilého (<i>Fraxinus excelsior</i>) a keřových vrb (v. popelavá). Reprodukce vodního společenstva je přirozená.
narušení obnovy	3	Obnovu lesního společenstva narušují záplavy, okus srnčí zvěře, sešlap a sběr rostlin turisty, krádeže dřeva důležitého pro rozvoj

		saproxylických a fytofágních druhů brouků. Obnova rybníčního společenstva je narušena expanzivní kotvicí plovoucí, která je dle plánu péče (Sovíková a kol. 2008) omezována kosením. Vlivem turistického ruchu dochází k narušení obnovy vodního ptactva.
invazní a expanzivní druhy	3	Z invazních druhů se na území nachází křídlatka japonská (<i>Reynoutria japonica</i>) a slunečnice topinambur (<i>Helianthus tuberosus</i>), které jsou likvidovány. Likvidace netýkavky žláznaté (<i>Impatiens glandulifera</i>) a štětince laločnatého (<i>Echinocystis lobata</i>) se neprovádí. Nelze tyto druhy vymýtít bez úplné likvidace hlavních předmětů ochrany. Expanzivním druhem je předmět ochrany kotvice plovoucí (<i>Trapa natans</i>) a řečanka přímořská (<i>Najas marina</i>).
skládky a odpad	4	Území je mírně znečištěno jednotlivými odpadky, nejvíce podél turisticky využívaných cest.
jiné negativní vlivy	3	Nejzávažnější problém NPR je turistický ruch. Jelikož je území NPR blízko velkého města je hojně využíváno turisty a přes zákaz i cyklisty. Při terénním průzkumu byl zjištěn pohyb koní a používání čtyřkolek i mimo cesty. To narušuje půdní pokryv a podporuje uchycení plevelů, ničí přirozenou obnovu a vybízí ke vstupu další návštěvníky. Hráže rybníků jsou již opatřeny uzamykatelnými bránami. Návštěvníci ruší především vodní ptactvo, které nemůže opustit rákosiny. Podstatný je i sběr kvetoucích a léčivých rostlin (sněženky, česnek medvědí). Pravý břeh Odry je zatížen rybáři, ti upravují břehy a tím dochází k jejich dramaticky zvýšené erozi (Sovíková a kol. 2008). Na západní hranici u lesní cesty dochází ke krádežím ležícího dřeva a je tak narušen sukcesní vývoj lesního společenstva (Sovíková a kol. 2008).

Jméno hodnotitele: Michaela Kruttová

Obr. 43 Meandr řeky Odry na JV území PR

Obr. 44 Bývalé říční rameno v Blücherově lese

Obr. 45 Rybník Kačírek s porostem orobince, nepukalky plovoucí a kotvice plovoucí

Obr. 46 Luční společenstvo s ocúnem jesenním (*Colchicum autumnale*), neposečenými ploškami a lesním okrajem na SV území

Tab. 32 Hodnocení péče o území NPR Polanská niva

Hodnocení péče o území	stupeň	Kategorie území:	Národní přírodní rezervace
		Název území:	Polanská niva
		Datum hodnocení:	16. 9. 2015
dokumentace	5	Dokumentace je kompletní. Plán péče (Sovíková a kol. 2008) je úplný, platný a obsahuje kvalitní mapové přílohy. Bylo zpracováno 21 inventarizačních průzkumů, několik studií a výzkumů přírodních poměrů.	
značení hranic	4	Na okraji území je instalováno 7 tabulek s velkým státním znakem, kategorií ZCHÚ a základními informacemi. Pružové značení je výrazné a dobře viditelné, jen na východě území u meandrů Odry není hranice zcela jasná. Dále jsou instalovány dvě informační tabule o NPR a tabule s upozorněním pro návštěvníky.	
cesty	3	Vjezd do NPR je povolen pouze za účelem zemědělského nebo rybníčního hospodaření (Sovíková a kol. 2008). Průjezd a průchod po hrázi je z obou stran uzavřen bránami. I přes zákazovou značku je pohyb cyklistů po NPR stálým problémem. Po celé NPR jsou viditelné vyšlapané a vyježděné chodníčky. Na západě území vede zpevněná cesta z Dolní Polanky okruhem zpět do obce nebo do Jistebníku.	
ochranné pásmo	4	Při západní hranici NPR je vrt k čerpání jodobromových vod pro lázně Klimkovice, dále od území několik dalších vrtů. Nad několika meandry je vedení vysokého napětí, dochází tak k vyřezávání dřevin a tím k rozšiřování invazní křídlatky (Sovíková a kol. 2008). Podél severozápadní hranice vede po zpevněné cestě červeně značená turistická cesta a cyklotrasa	

		Polanka nad Odrou - Jistebník. Jinak je OP strukturováno stejně jako území NPR a plní svoji funkci.
omezování vnějších negativních vlivů	4	Snaha správce území o omezení vlivu návštěvníků je patrná z informačních tabulí, kde je jasně napsáno, jak se návštěvníci mají a nemají chovat, při vstupu do NPR je umístěna značka "zákaz vjezdu cyklistům" a rybníční hráze jsou opatřeny zamčenými bránami. Proti vjezdu motorových vozidel by pomohla závora na všech přístupových cestách.
péče o obnovu	4	V lesním společenstvu se uplatňuje bezzásahový způsob hospodaření a v porostech je zakázáno přikrmování zvířete. Pozvolným napouštěním rybníků (květen-červen) bylo dosaženo obohacení druhové pestrosti, k omezování invazivní kotvice plovoucí dochází kosením (Sovíková a kol. 2008). V meandrech Odry dochází k odstraňování invazivní křídlatky japonské (<i>Reynoutria japonica</i>) a slunečnice topinambur (<i>Helianthus tuberosus</i>). Louky jsou sečeny dle plánu péče (Sovíková a kol. 2008) dvakrát do roka a nedochází k celoplošnému sekání - jsou ponechány plochy bez zásahu.
zásahy	4	V meandrech Odry dochází k odstraňování invazivní křídlatky a topinambur, netýkavka a štětinec se ponechávají jako součást společenstev. Na některých loukách je posunutá doba seči z důvodu ochrany bezobratlých. V lese je praktikován bezzásahový režim. Na hráze rybníků jsou instalovány brány, které brání návštěvníkům ke vstupu na hráze, z tohoto důvodu nemohlo být posouzeno, jestli došlo k úpravě a opravení hrází. Dle plánu péče (Sovíková a kol. 2008) mělo dojít k výsadbě solitérních dřevin (dub) ve význačných lomových bodech NPR, tato výsadba nebyla při terénním průzkumu spatřena.
dosahování cílů ochrany	4	Ve tvrdém luhu je zachován antropicky nerušený sukcesní vývoj s bezzásahovým režimem hospodaření. Meandry řeky Odry jsou ponechány přirozenému vývoji a na říčních náplavech jsou tlumeny invazivní druhy. Nedošlo k omezení návštěvnosti (rybáři, turistika) na levém břehu Odry. Na rybnících dochází ke střídavé intenzitě hospodaření, což udržuje předměty ochrany v příznivém stavu z dlouhodobého hlediska. Na loukách dochází k diferenciaci způsobu hospodaření na dílčích plochách. Nebyla provedena výsadba solitérních dřevin.

Jméno hodnotitele: Michaela Kruttová

Obr. 47 Označení NPR tabulkově a pružově. Jedna z informačních tabulí o NPR a zákazová značka vjezdu cyklistům u cesty na Z území

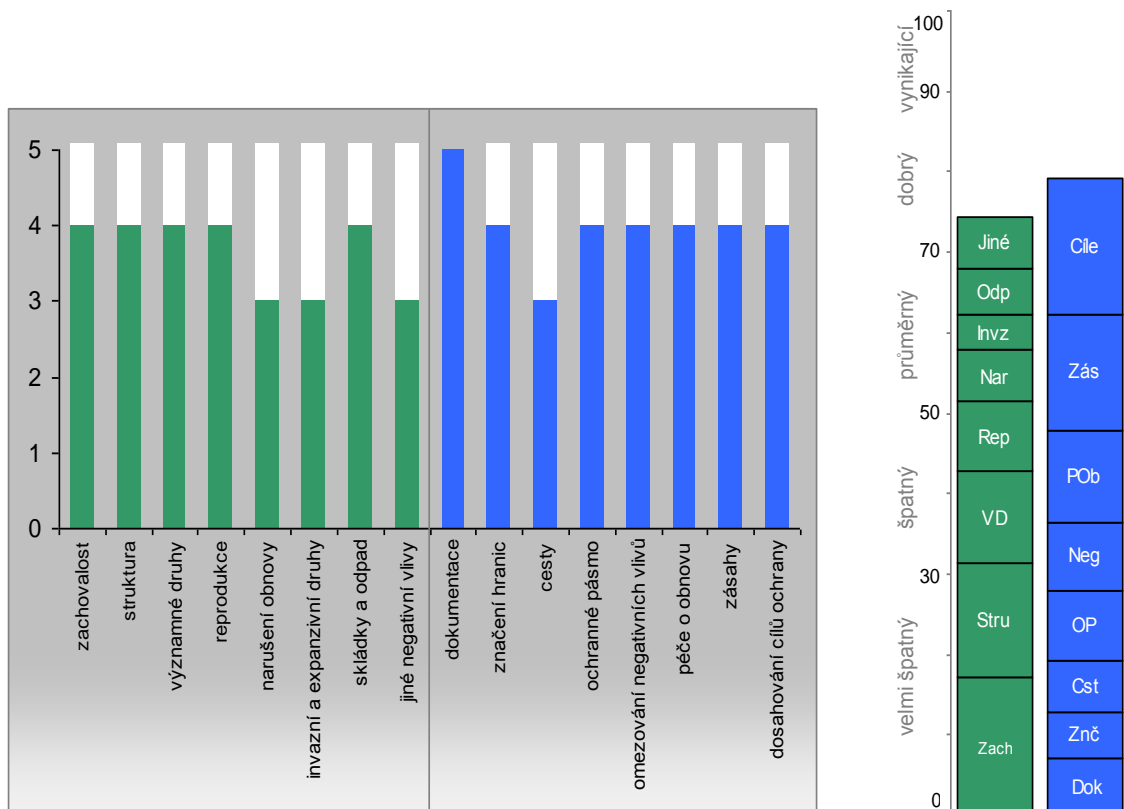

Obr. 48 Snaha o omezení vnějších negativních vlivů v podobě tabule na Z území, která informuje cyklisty o zákazu vjezdu na kolech

6.7.4 Výsledné hodnocení

Tab. 33 Hodnocení současného stavu a péče o NPR Polanská niva

Hodnocení současného stavu NPR Polanská niva	stupeň	násobný koeficient	počet bodů	Hodnocení péče o NPR Polanská niva	stupeň	násobný koeficient	počet bodů
zachovalost	4	3	12	dokumentace	5	1	5
struktura	4	2,5	10	značení hranic	4	1	4
významné druhy	4	2	8	cesty	3	1,5	4,5
reprodukce	4	1,5	6	ochranné pásmo	4	1,5	6
narušení obnovy	3	1,5	4,5	omezování vnějších neg. vlivů	4	1,5	6
invazní a expanzivní druhy	3	1	3	péče o obnovu	4	2	8
sklárky a odpad	4	1	4	zásahy	4	2,5	10
jiné negativní vlivy	3	1,5	4,5	dosahování cílů ochrany	4	3	12
výsledné hodnocení současného stavu:	$H_{\text{stav}} = 74$ dobrý			výsledné hodnocení péče:	$H_{\text{péče}} = 79$ dobrá		

Obr. 49 Grafické znázornění hodnocení stavu a péče o NPR Polanská niva

Tab. 34 Podrobné hodnocení stavu dokumentace NPR Polanská niva

Stav dokumentace	ano	ne
Existuje platný právní předpis nebo rozhodnutí o vyhlášení ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován inventarizační průzkum pro ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován plán péče o ZCHÚ:	☒	☐
Plán péče je platný:	☒	☐
Platný plán péče obsahuje dostačujícím způsobem zpracované tyto části:		
- základní identifikační a popisné údaje o ZCHÚ	☒	☐
- předmět ochrany a cíl péče	☒	☐
- rozbor stavu ZCHÚ	☒	☐
- plán zásahů a opatření	☒	☐
- předpokládané náklady podle jednotlivých zásahů	☒	☐
- mapové a jiné přílohy	☒	☐
Součet:	5	

Hodnocení současného stavu NPR Polanská niva je klasifikováno jako dobré. Různé ekosystémy v NPR potřebují různý způsob ochrany, tudíž z hlediska zachovalosti je stav uspokojivý. Problémem NPR je velké množství turistů a nepovolené využívání cestní sítě. Další problém představují invazní druhy, které se rozrůstají, i přes snahu o jejich likvidaci.

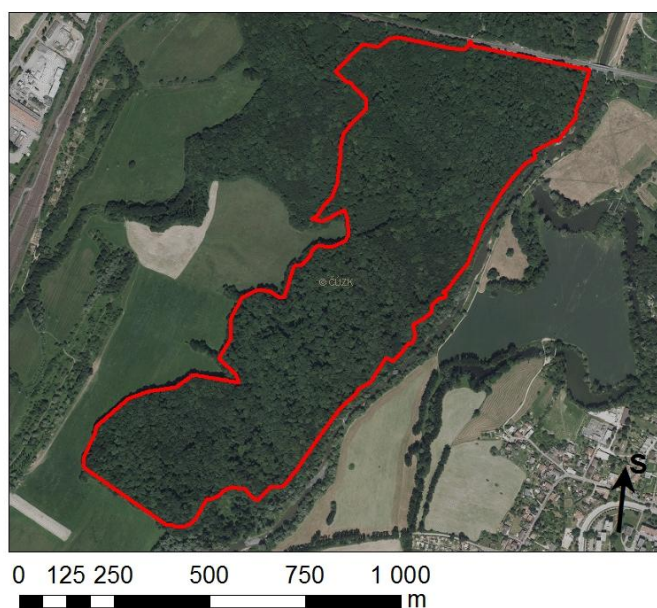
Hodnocení péče o NPR Polanská niva je klasifikováno jako dobré. Největší hodnoceným kritériem (stupeň 3) jsou cesty. I přes zákazové značky jsou využívány všemi možnými dopravními prostředky bezohledných návštěvníků, kteří se nepohybují jen po cestách vybudovaných, ale vytváří si i své vlastní po celém území NPR. Vysoká turistická návštěvnost je pro rezervaci velkým problémem, který se správce území snaží kompenzovat maximální péčí o území NPR.

6.8 PR Polanský les

6.8.1 Poloha území a charakteristika přírodních poměrů

PR Polanský les se nachází v nejsevernější části CHKO Poodří na levém břehu řeky Odry v katastrálním území obce Svinov. Leží na V od obce Polanka nad Odrou, Z od obce Výškovice a J od obce Svinov.

(Žárník a Kvita, 2006)

Obr. 50 Mapa území PR Polanský les (ČÚZK WMS, 2016)

Geomorfologie

Dle regionálního členění reliéfu patří ZCHÚ do provincie Západních Karpat, podsoustavy Západních Vněkarpatských sníženin, celku Moravské brány, podcelku Oderské brány a okrsku Oderské nivy. Střední výška terénu se pohybuje v rozmezí 214

až 216 m n. m. Terén ZCHÚ je rovinou členěnou systémem „mrtvých“ ramen Odry a různě hlubokých rýh, často ne zcela zřejmého původu.

(Žárník a Kvita, 2006)

Geologie

Půdotvorným substrátem v ZCHÚ jsou kvartérní fluvialní sedimenty Odry i levostranných přítoků. Jejich celková mocnost je 7–8 metrů. Ve spodní části kvartérního profilu jsou terasové štěrky o mocnosti 4–5 metrů. Ty jsou překryty náplavovými hlínami o mocnosti 2,5–4 metry.

(Žárník a Kvita, 2006)

Pedologie

Zcela dominantními půdami v ZCHÚ jsou fluvizemě oglejené s přechody k fluvizemi oglejené kambické. Řídce se vyskytují ještě fluvizemě glejové a gleje fluvické.

(Žárník a Kvita, 2006)

Hydrologie

V rezervaci se nachází několik generací mrtvých říčních ramen, která jsou pouze periodicky zvodnělá. Trvalé zvodnění je pouze v S části vzdutím z potoka Mlýnka.

(Žárník a Kvita, 2006)

Klimatologie

Území PR spadá do mírně teplé klimatické oblasti MT 10 (Quitt, 1971). Je zde dlouhé léto, teplé, suché až mírně suché přechodné krátké období s mírným teplým jarem a mírně teplým podzimem. Zima je krátká, suchá, s krátkým trváním sněhové pokrývky.

(AOPK ČR, 2008)

Botanická charakteristika

Převládajícími druhy jsou jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), dub letní (*Quercus robur*) a lípa srdčitá (*Tilia cordata*). Vtroušeně se vyskytují habr obecný (*Carpinus betulus*), javor klen (*Acer pseudoplatanus*) a střemcha hroznovitá (*Prunus padus*). Z bylinného podrostu zde můžeme nalézt sněženku podsněžník (*Galanthus nivalis*),

česnek medvědí (*Alium ursinum*), lilii zlatohlavou (*Lilium martagon*). V tůních a slepých ramenech roste žebratka bahenní (*Hottonia palustris*).

(Žárník a Kvita, 2006)

Zoologická charakteristika

Ve slepých říčních ramenech a tůních nacházejí své útočiště obojživelníci. Ze silně ohrožených druhů se v přírodní rezervaci Polanský les rozmnožuje čolek obecný (*Triturus vulgaris*), v jihovýchodní části u slepého ramene se vyskytuje také rosnička obecná (*Hyla arborea*). Zejména v jižní části rezervace se vyskytuje a rozmnožuje také ohrožená ropucha obecná (*Bufo bufo*). Z běžnějších druhů se zde pravidelně vyskytuje a rozmnožuje skokan hnědý (*Rana temporaria*). Dalším ze zajímavých silně ohrožených živočichů, který zde byl pozorován je netopýr stromový (*Nyctalus leisleri*). Z dravých ptáků zde byl pravidelně pozorován jestřáb lesní (*Accipiter gentilis*).

(Taggmanager, 2012)

6.8.2 Základní údaje o území

Název ZCHÚ:	Polanský les
Kód ZCHÚ:	330
Kategorie ZCHÚ:	Přírodní rezervace
Zřizovací předpis:	Výnos Ministerstva kultury ČSR č. 3.027/70-II/2 ze dne 10. 3. 1970
Kraj:	Moravskoslezský kraj
Obec s rozš. působností 3. stupně:	Ostrava
Katastrální území:	Svinov
Vojenský újezd:	
Velkoplošné ZCHÚ:	CHKO Poodří
Výměra ZCHÚ:	59,17 ha
Výměra ochranného pásma:	- (je-li vyhlášeno)
Správce ZCHÚ:	AOPK ČR RP SCHKO Poodří
Plán péče:	Platný, pro období 2008–2016 (Žárník a Kvita, 2006)

Jiná dokumentace: IP entomologický - závěrečná zpráva (Stanovský, 2014), IP obojživelníků a plazů (Jeziorski, 2014), IP Ornitologie (Mandák, 2014)

Předmět ochrany: Lužní les, jako jedinečný relikv v Poodří. Společenstva: Tvrdé luhy nížinných řek a Vodní toky a nádrže bez ochranné významné vegetace.
(Žárník a Kvita, 2006)

Cíl ochrany: Stěžejním cílem ochrany v ZCHÚ je umožnit lesním ekosystémům zcela antropicky nerušený sukcesní vývoj. Výjimku tvoří východní a jižní okraj území, kde bude proveden cílený management za účelem podpory rozmnožování dubu letního (cca 30–50 jedinců), pro který je oblast Polanského lesa vyhlášena jako genová základna.
(Žárník a Kvita, 2006)

6.8.3 Hodnocení současného stavu a péče

Tab. 35 Hodnocení současného stavu území PR Polanský les

Hodnocení současného stavu území	stupeň	Kategorie území: Přírodní rezervace
		Název území: Polanský les
		Datum hodnocení: 17. 9. 2015
zachovalost	4	Vzhledem k předmětu ochrany se PR svým vzhledem a zastoupením dřevin blíží přirozenému tvrdému lužnímu lesu. Nejzastoupenější dřevinou je jasan ztepilý (<i>Fraxinus excelsior</i>) – 33 %, dub letní (<i>Quercus robur</i>) – 21 % a lípa srdčitá (<i>Tilia cordata</i>) – 21 % z celkového zastoupení dřevin. Dále se vyskytuje habr obecný (<i>Carpinus betulus</i>), javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>), lípa velkolistá (<i>Tilia platyphyllos</i>) a jilm drsný (<i>Ulmus glabra</i>). Z keřového patra je zastoupena střemcha hroznovitá (<i>Prunus padus</i>). Na Z území je několik zbývajících jedinců nepůvodního smrku ztepilého (<i>Picea abies</i>). Porost dubu letního je vyhlášen jako genová základna - cíleně se podporuje obnova na V a J území. Zachovalá jsou i slepá ramena a terénní deprese na území PR.
struktura	5	Struktura porostů je optimální. Jsou prostorově, druhově, tloušťkově, výškově i věkově diferencované. Porosty jsou plné

		ležícího tlejícího dřeva i stojícího mrtvého dřeva. Struktura slepých ramen a terénních depresí je rovněž zachovalá.
významné druhy	n	Na území PR se dle plánu péče (Žárník a Kvita, 2006) vyskytují stovky jedinců sněženky podsněžník (<i>Galanthus nivalis</i>) a lilie zlatohlavé (<i>Lilium martagon</i>), desítky jedinců žebratky bahenní (<i>Hottonia palustris</i>) a kruštíku polabského (<i>Epipactis albensis</i>), jednotlivě se vyskytuje kruštík modrofialový (<i>Epipactis purpurata</i>). Z živočišných druhů desítky jedinců čolka obecného (<i>Triturus vulgaris</i>), ropuchy obecné (<i>Bufo bufo</i>) a skokana šitlhlého (<i>Rana dalmatina</i>). Jednotlivě lze spatřit rosničku zelenou (<i>Hyla arborea</i>) a netopýra parkového (<i>Pipistrellus nathusii</i>). Žádný z těchto druhů nebyl při terénním průzkumu spatřen, tudíž toto kritérium nebude hodnoceno.
reprodukce	5	Podmínky pro reprodukci rostlin i živočichů jsou na celém území PR příznivé. Společenstvo lužního lesa je zachováno přirozenou obnovou všech druhů dřevin, nejvíce však jasanu, dubu, habru a lípy. V západní části území dochází k nežádoucímu zmlazení smrku. Při terénním průzkumu bylo zjištěno uvolnění porostu na JV území pro zvýšení plodivosti dubu na úkor ostatních druhů dřevin (jasan, lípa, javor, habr).
narušení obnovy	4	Přirozená obnova dřevin je narušena v menší míře okusem srnčí zvěře. K narušení obnovy obojživelníků může dojít při nezaplavení terénních depresí. Na některých místech (hlavně SZ území) přirozenou obnovu dřevin narušují porosty ostružiníku ježiníku (<i>Rubus caesius</i>).
invazní a expanzivní druhy	4	V okrajových částech východní hranice PR podél řeky Odry se vyskytuje ostrůvkovitě netýkavka žláznatá (<i>Impatiens glandulifera</i>) a křídlatka (<i>Reynoutria</i> sp.).
skládky a odpad	5	Na území PR nebyla pozorována žádná skládka, ani jednotlivé odpadky.
jiné negativní vlivy	4	Severní hranici území lemuje železniční trať, která je zdrojem hluku, otřesů a během suchých období může způsobovat požáry. Z a J hranice území je tvořena loukou (hluk při sečení). V plánu péče (Žárník a Kvita, 2006) není uveden management této plochy. Rekreační funkce PR nemá negativní vliv na území.

Jméno hodnotitele: Michaela Kruttová

Obr. 51 Zamokřená terénní deprese s množstvím tlejícího dřeva na SZ území PR

Obr. 52 Prosvětlený porost genové základny dubu na JV území

Obr. 53 Potok Mlýnský na S území

Tab. 36 Hodnocení péče o území PR Polanský les

Hodnocení péče o území	stupeň	Kategorie území:	Přírodní rezervace
		Název území:	Polanský les
		Datum hodnocení:	17. 9. 2015
dokumentace	5	Dokumentace je kompletní. Plán péče (Žárník a Kvita, 2006) je úplný, platný a obsahuje mapové přílohy. Bylo zpracováno několik inventarizačních průzkumů a dvě studie.	
značení hranic	5	Přístupová místa jsou označena tabulkami s malým státním znakem, kategorií ZCHÚ a základními informacemi o PR. Pruhové značení je výrazné, viditelné a souvislé.	
cesty	5	Zpevněná cesta je pouze na S území. Napříč celým územím od S na J vede vyšlapaný (vyježděný) chodník turisty (cykloturisty). Cesta i chodník jsou bez vlivu na území PR.	
ochranné pásmo	4	Sever OP lemují železniční trať (hluk, otřesy, požáry), na východě do OP zasahuje řeka Odra, která při rozlivech zanáší invazní druhy (křídlatka) do PR. Z a J OP tvoří louka (hluk při sečení může rušit živočichy v PR).	
omezování vnějších negativních vlivů	4	Z negativních vlivů, které působí na PR, by se daly omezit požáry podél železniční tratě osekáváním suché trávy. Bylo by vhodné zahrnout management louky v OP do plánu péče.	
péče o obnovu	4	Na J a JV (genová základna dubu) dochází k prosvětlování porostů na úkor ostatních druhů dřevin (jasan, lípa, javor, habr) za účelem zvýšení plodivosti dubu. Došlo k odstranění příkrmovacího zařízení pro srnčí zvěř na SV území. Dochází k redukci stanovištně a geograficky nepůvodních druhů dřevin (dub červený, dub cer, trnovník akát, modřín opadavý, smrk ztepilý), asi 30 jedinců smrku (<i>Picea abies</i>) přežívá na Z území.	
zásahy	4	K zásahům dochází dle plánu péče (Žárník a Kvita, 2006). Došlo k prosvětlení porostů za účelem zvýšení plodivosti dubu jako genové základny, dochází k likvidaci invazní křídlatky (<i>Reynoutria</i> sp.), bylo odstraněno myslivecké zařízení k příkrmování zvěře. Byla provedena redukce stanovištně a geograficky nepůvodních dřevin. Při terénním průzkumu nebyl	

		spatřen žádný jedinec dubu červeného, dubu ceru, akátu ani modřínu. Do konce platnosti plánu péče (Žárník, Kvita, 2006) by měla být ještě odstraněna populace smrku ztepilého (<i>Picea abies</i>).
dosahování cílů ochrany	5	Lužnímu ekosystému je umožněn antropicky nerušený sukcesní vývoj se zásahy likvidace invazní křídlatky (<i>Reynoutria</i> sp.) a stanovištně a geograficky nepůvodních druhů dřevin (dub červený, dub cer, trnovník akát, modřín opadavý, smrk ztepilý). Výjimkou je J a V území PR, kde byl proveden cílený management (prosvětlení) genové základny dubu (<i>Quercus robur</i>).

Jméno hodnotitele: Michaela Kruttová

Obr. 54 Chodník vedoucí napříč celým územím se zákazovou tabulkou rozdělování ohňů

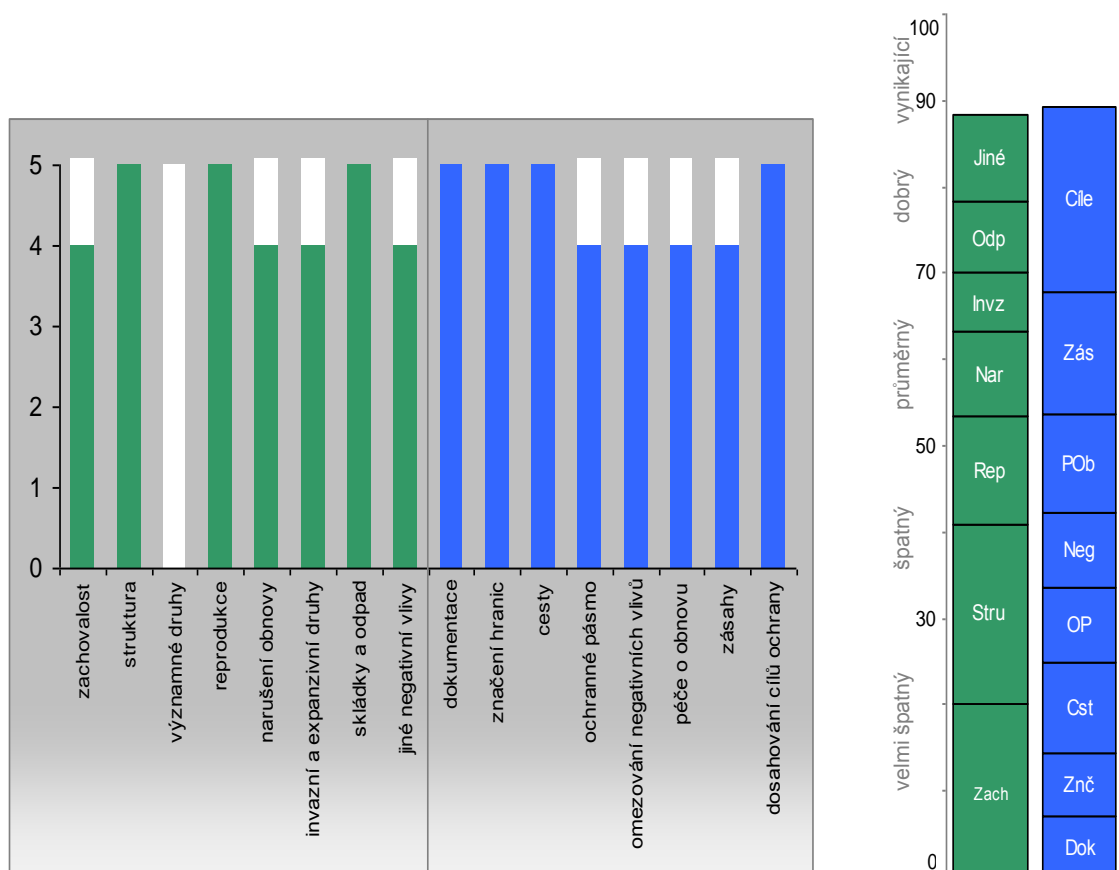

Obr. 55 Louka v OP a hranice lesa PR Polanský les

6.8.4 Výsledné hodnocení

Tab. 37 Výsledné hodnocení současného stavu a péče o území PR Polanský les

Hodnocení současného stavu PR Polanský les	stupeň	násobný koeficient	počet bodů	Hodnocení péče o PR Polanský les	stupeň	násobný koeficient	počet bodů
zachovalost	4	3	12	dokumentace	5	1	5
struktura	5	2,5	12,5	značení hranic	5	1	5
významné druhy	n	2		cesty	5	1,5	7,5
reprodukce	5	1,5	7,5	ochranné pásmo	4	1,5	6
narušení obnovy	4	1,5	6	omezování vnějších neg. vlivů	4	1,5	6
invazní a expanzivní druhy	4	1	4	péče o obnovu	4	2	8
skládky a odpad	5	1	5	zásahy	4	2,5	10
jiné negativní vlivy	4	1,5	6	dosahování cílů ochrany	5	3	15
výsledné hodnocení současného stavu:	H_{stav} = 88 dobrý			výsledné hodnocení péče:	H_{péče} = 89 dobrá		

Obr. 56 Grafické znázornění hodnocení stavu a péče o PR Polanský les

Tab. 38 Podrobné hodnocení stavu dokumentace PR Polanský les

Stav dokumentace	ano	ne
Existuje platný právní předpis nebo rozhodnutí o vyhlášení ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován inventarizační průzkum pro ZCHÚ:	☒	☐
Byl zpracován plán péče o ZCHÚ:	☒	☐
Plán péče je platný:	☒	☐
Platný plán péče obsahuje dostačujícím způsobem zpracované tyto části:		
- základní identifikační a popisné údaje o ZCHÚ	☒	☐
- předmět ochrany a cíl péče	☒	☐
- rozbor stavu ZCHÚ	☒	☐
- plán zásahů a opatření	☒	☐
- předpokládané náklady podle jednotlivých zásahů	☒	☐
- mapové a jiné přílohy	☒	☐
Součet:	5	

Stav PR Polanský les je klasifikován jako dobrý, hodnocení se blíží vynikajícímu stavu. Předmět ochrany v podobě lužního lesa a sukcesní vývoj je zachován. Na území působí mírné negativní vlivy (zemědělství, železniční doprava). Invazní druhy se vyskytují pouze okrajově u řeky Odry vlivem záplav.

Péče o PR Polanský les je hodnocena jako dobrá, blíží se však vynikajícímu hodnocení. Zásahy jsou prováděny dle plánu péče (Žárník a Kvita, 2006). Dochází k likvidaci invazní křídlatky (*Reynoutria* sp.) a stanovištně nepůvodních dřevin (dub červený, dub cer, trnovník akát, modřín opadavý, smrk ztepilý). Bylo zrušeno příkrmovací zařízení, aby se omezily škody srnčí zvěří na obnově dřevin.

6.9 Souhrnné porovnání hodnocení ZCHÚ

6.9.1 Hodnocení současného stavu

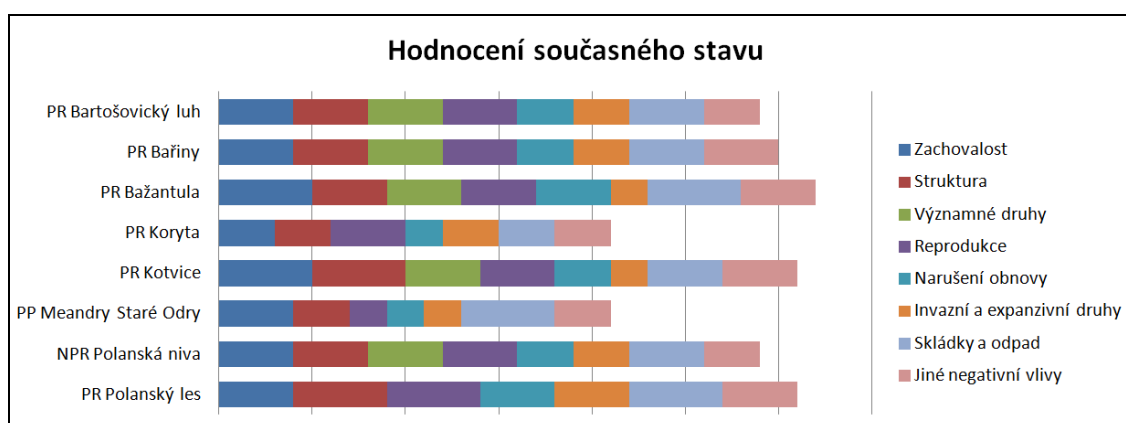
Rozbor jednotlivých kritérií

Nejlepší výsledky v hodnocení stavu vykazuje kritérium skládky a odpad (průměr hodnocení 4,1), kde je kritérium až na jeden případ průměrného hodnocení (stupeň 3) ve čtyřech případech hodnoceno jako dobrý (stupeň 4) a v jednom případě jako vynikající (stupeň 5). U kritéria zachovalost (průměr hodnocení 4) je jedno území hodnoceno jako průměrné, čtyři území jako dobré a dvě území jsou klasifikována jako vynikající. Kritériu struktury (průměr hodnocení 4) je dvakrát udělen stupeň průměrný, čtyřikrát stav dobrý a dvakrát vynikající. Co se týče kritéria významných druhů (průměr hodnocení 4), je třikrát nehodnoceno a pětkrát je hodnoceno stupněm 4, což značí příznivý stav populací všech významných druhů. Hodnocení z nejvyššího stupně 5 je sníženo na 4, neboť i když byly některé druhy spatřeny, nelze posoudit, zda se jejich populace zvětšuje nebo naopak zmenšuje. Kritérium reprodukce (průměr hodnocení 3,9) je v PP Meandry Staré Odry hodnoceno jako omezené (stupeň 2), v ostatních územích je hodnoceno jako dobré (stupeň 4) a jednou jako vynikající (stupeň 5). Kritérium jiných negativních vlivů (průměr hodnocení 3,4) je v polovině případů hodnoceno jako průměrné (stupeň 3) a v polovině jako dobré (stupeň 4). Toto hodnocení je zapříčiněno vlivem turismu, infrastruktury (železnice), a zemědělským hospodařením v OP a okolí mZCHÚ.

Nejnižše hodnoceným kritériem je kritérium narušení obnovy (průměr hodnocení 2,8) a invazní a expanzivní druhy (průměr hodnocení 2,8). V obou případech převažuje průměrné hodnocení (stupeň 3). K narušení obnovy dochází nejčastěji působením srnčí zvěře a turistického ruchu. Výskyt invazních druhů je ve většině případů způsoben záplavami řeky Odry.

Tab. 39 Hodnocení současného stavu

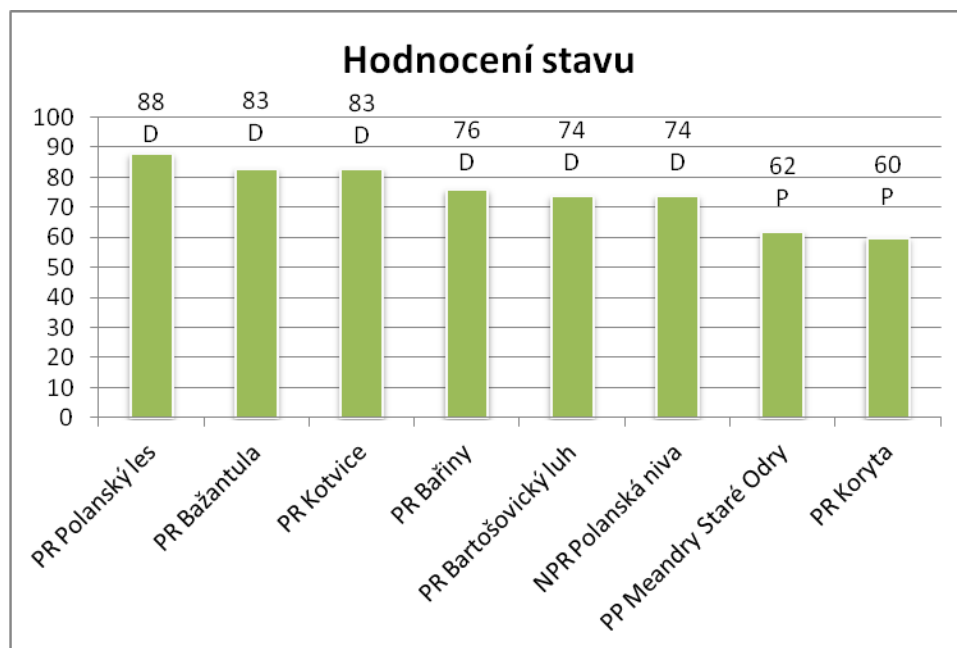
Kategorie	Název území	Zachovalost	Struktura	Významné druhy	Reprodukce	Narušení obnovy	Invazní a expanzivní druhy	Skládky a odpad	Jiné negativní vlivy	Výsledné hodnocení	
PR	Polanský les	4	5	n	5	4	4	5	4	88	D
PR	Bažantula	5	4	4	4	4	2	5	4	83	D
PR	Kotvice	5	5	4	4	3	2	4	4	83	D
PR	Bařiny	4	4	4	4	3	3	4	4	76	D
PR	Bartošovický luh	4	4	4	4	3	3	4	3	74	D
NPR	Polanská niva	4	4	4	4	3	3	4	3	74	D
PP	Meandry Staré Odry	4	3	n	2	2	2	5	3	62	P
PR	Koryta	3	3	n	4	2	3	3	3	60	P

Obr. 57 Grafické znázornění hodnocení současného stavu

Výsledné hodnocení

Nejlepší současný stav ze souboru 8 hodnocených mZCHÚ má PR Polanský les, její stav je dobrý, ale těsně hraničí s vynikajícím stavem. Dále je jako dobrý ohodnocen stav těchto území: PR Bažantula, PR Kotvice, PR Bařiny, PR Bartošovický luh a NPR Polanská niva. Stav PR Koryta a PP Meandry Staré Odry je klasifikován jako průměrný.

Obr. 58 Grafické znázornění hodnocení současného stavu

6.9.2 Hodnocení péče

Rozbor jednotlivých kritérií

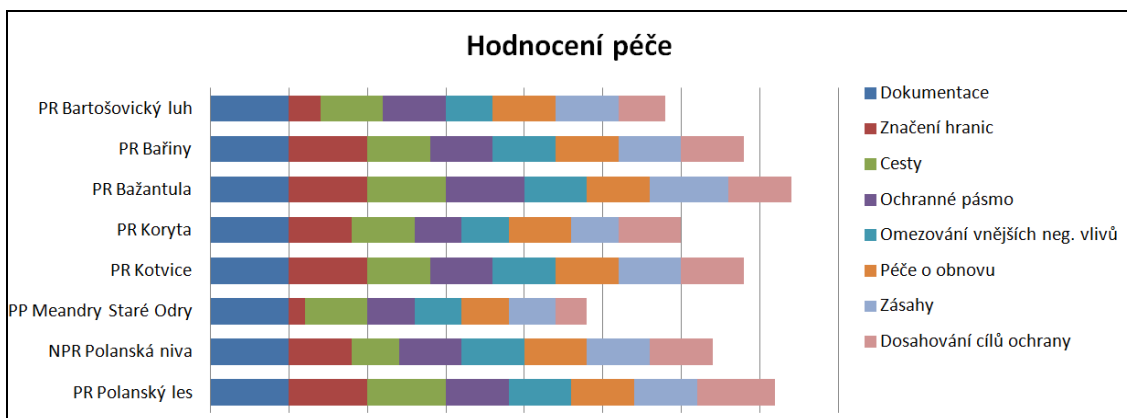
Nejlepší výsledky v hodnocení péče vykazuje kritérium dokumentace (průměr hodnocení 5). Ve všech případech je ohodnoceno jako vynikající (stupeň 5). Kritérium cest (průměr hodnocení 4) je jednou hodnoceno jako průměrné, ve čtyřech případech jako dobré (stupeň 4) a ve dvou případech jako vynikající (stupeň 5). Kritérium péče o obnovu (průměr hodnocení 3,9) je hodnoceno stupněm 4, jen v jednom případě stupněm 3. Ochranné pásmo (průměr hodnocení 3,7) je jako průměrné hodnoceno dvakrát, jednou jako vynikající a v ostatních případech hodnoceno jako dobré. Zásahy (průměr hodnocení 3,7) jsou ve dvou územích hodnoceny jako průměrné (stupeň 3), v pěti územích jako dobré (stupeň 4) a v jednom jako vynikající (stupeň 5). Dosahování cílů ochrany (průměr hodnocení 3,7) je v jednom případě hodnoceno jako špatné (stupeň 2), v jednom případě jako průměrné (stupeň 3), v pěti případech jako dobré (stupeň 4) a v jednom případě jako vynikající (stupeň 5). Kritérium značení hranic (průměr hodnocení 3,7) je v PP Meandry ohodnoceno jako velmi špatné (stupeň 1), není zde žádné tabulkové označení PP a pruhové značení je pouze na dvou místech. Jedno území je hodnoceno jako špatné (stupeň 2), dvě území jako dobré (stupeň 4) a čtyři území jako vynikající (stupeň 5).

Nejhůře hodnocené kritérium je omezování vnějších negativních vlivů (průměr hodnocení 3,6), kdy ve třech územích je hodnoceno jako průměrné a ve čtyřech územích jako dobré.

Nejčastějším důvodem ke snížení stupňů u hodnocení péče byla u kritéria značení hranic buď částečná nebo úplná absence pruhového či tabulkového značení. U kritéria cest je hodnocení sníženo z důvodu vlivu turistického ruchu, neboť některá území nebo jejich části jsou velmi turisticky atraktivní. V ochranném pásmu se nejčastěji projevuje vliv zemědělského hospodaření, kdy při provozu mechanizace dochází k rušení živočišné složky území a je možné ovlivnění rostlinných společenstev používáním pesticidů či hnojiv. Ve čtyřech OP vede železniční trať, u ostatních území je železnice maximálně 600 m vzdálená od hranice mZCHÚ. MZCHÚ může ovlivňovat hlukem, otřesy, požáry nebo omezováním migrace živočichů. I přes viditelnou snahu omezení vlivu turistického ruchu v některých územích se nedaří míru návštěvnosti a chování turistů ovlivnit. Omezení negativního vlivu zemědělského hospodaření v OP se v některých územích nedaří ovlivnit ani domluvou se zemědělským podnikem o nepoužívání hnojiv a pesticidů. Hodnocení kritéria péče o obnovu a zásahy ovlivňuje především plán péče daného území. Bylo hodnoceno, v jakém rozsahu jsou nebo nejsou plněna doporučení uváděná v jednotlivých plánech péče. Hodnocení kritéria dosahování cílů ochrany je závislé na hodnocení ostatních kritérií hodnocení péče. Nejčastěji bylo sníženo z důvodu neúplného naplňování cíle ochrany.

Tab. 40 Hodnocení péče

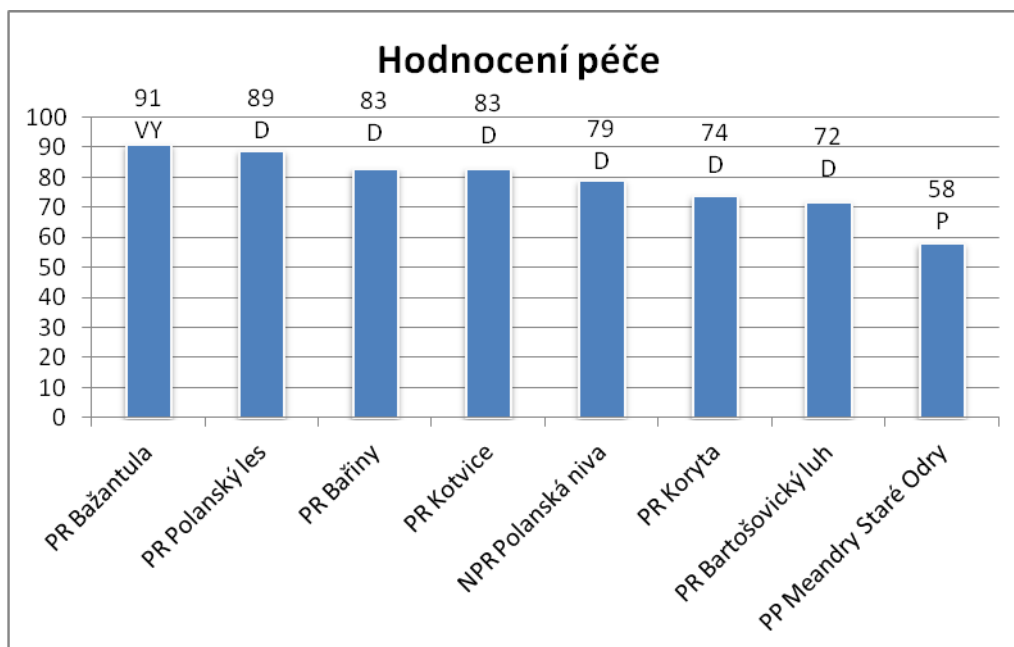
Kategorie	Název území	Dokumentace	Značení hranic	Cesty	Ochranné pásmo	Omezování vnějších neg. vlivů	Péče o obnovu	Zásahy	Dosahování cílů ochrany	Výsledné hodnocení	
PR	Bažantula	5	5	5	5	4	4	5	4	91	VY
PR	Polanský les	5	5	5	4	4	4	4	5	89	D
PR	Bařiny	5	5	4	4	4	4	4	4	83	D
PR	Kotvice	5	5	4	4	4	4	4	4	83	D
NPR	Polanská niva	5	4	3	4	4	4	4	4	79	D
PR	Koryta	5	4	4	3	3	4	3	4	74	D
PR	Barošovický luh	5	2	4	4	3	4	4	3	72	D
PP	Meandry Staré Odry	5	1	4	3	3	3	3	2	58	P

Obr. 59 Grafické znázornění hodnocení péče

Výsledné hodnocení

Nejlépe hodnoceným územím z hlediska péče je PR Bažantula, klasifikována jako vynikající. Péče o PR Polanský les je hodnocena jako dobrá, ale těsně hraniční jako vynikající. Péče o PR Bařiny, PR Kotvice, NPR Polanská niva, PR Koryta a PR Bartošovický luh je klasifikována jako dobrá. V PP Meandry Staré Odry je péče hodnocena jako průměrná.

Obr. 60 Grafické znázornění hodnocení péče

7. Diskuze

7.1 Porovnání hodnocení dle Metodiky (Svátek a Buček, 2005)

V této kapitole budou porovnána hodnocení současného stavu a péče vybraných mZCHÚ v CHKO Poodří uskutečněná dvěma hodnotiteli. Bude tak do určité míry možné posoudit míru subjektivity hodnocení. Hodnocení jsou oběma hodnotiteli zpracována pomocí Metodiky hodnocení stavu a péče v maloplošných zvláště chráněných územích (Svátek a Buček, 2005). K tomuto porovnání budou použity výsledky této bakalářské práce a výsledky dřívějších hodnocení publikované v diplomové práci s názvem „Komplexní zhodnocení současného stavu a péče o maloplošná zvláště chráněná území CHKO Poodří“ (Kolář, 2015), které hodnotí sedm z celkového počtu osmi mZCHÚ hodnocených v této bakalářské práci.

K účelu porovnání byla použita tato území: PR Bartošovický luh, PR Bařiny, PR Koryta, PR Kotvice, PP Meandry Staré Odry, NPR Polanská niva a PR Polanský les. Jednotlivá hodnocení jsou zobrazena v následující tabulce:

Tab. 41 Porovnání hodnocení stavu a péče vybraných území

Název území	Hodnocení stavu				Hodnocení péče			
	Kruttová Hodnoceno 2015		Kolář (2015) Hodnoceno 2014		Kruttová Hodnoceno 2015		Kolář (2015) Hodnoceno 2014	
PR Bartošovický luh	74	D	79	D	72	D	72	D
PR Bařiny	76	D	79	D	83	D	80	D
PR Koryta	60	P	66	P	74	D	71	D
PR Kotvice	83	D	72	D	83	D	77	D
PP Meandry Staré Odry	62	P	59	P	58	P	62	P
NPR Polanská niva	74	D	73	D	79	D	68	P
PR Polanský les	88	D	76	D	89	D	74	D

Z tab. 41 je patrné, že při hodnocení stavu se hodnotitelé shodli ve slovní klasifikaci výsledného hodnocení ve všech vybraných mZCHÚ. Pět území bylo shodně ohodnoceno jako dobré a dvě jako průměrné. Rovněž číselné hodnoty výsledného hodnocení stavu se neliší výrazně (v pěti případech činí rozdíl H_{stav} pouze 1–6, jen u dvou území dosahuje rozdíl hodnot 11–12). Při hodnocení péče se hodnotitelé ve výsledném slovním hodnocení neshodli pouze v jednom případě, kdy v této práci je uděleno hodnocení péče dobré a Kolář (2015) uvádí hodnocení průměrné. V ostatních

šesti územích došlo ke shodě tak, že pět území bylo ohodnoceno jako dobré a jedno jako průměrné. Rovněž číselné hodnoty výsledného hodnocení stavu se neliší výrazně (v pěti případech činí rozdíl $H_{péče}$ pouze 0–6, jen u dvou území dosahuje rozdíl hodnot 11–15).

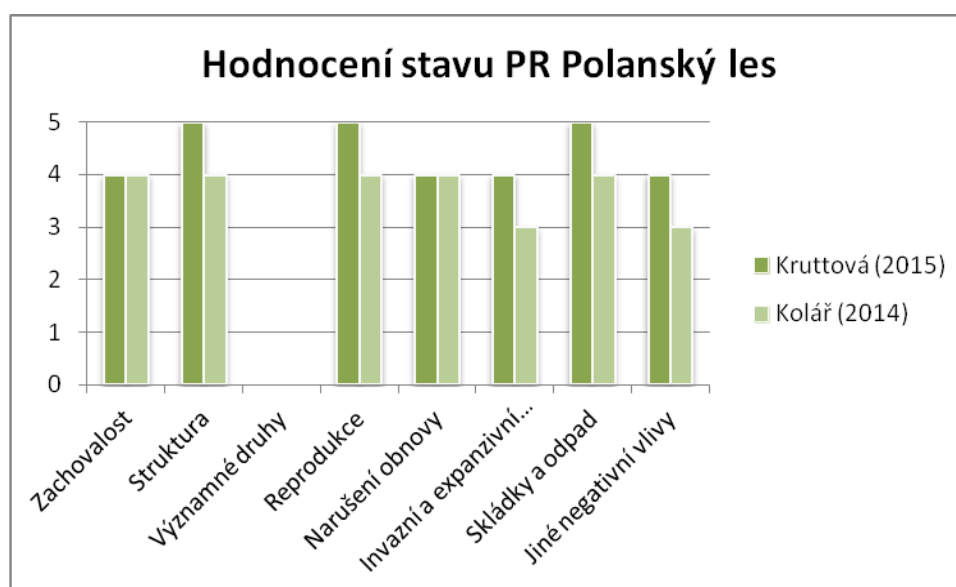
V hodnocení stavu i hodnocení péče se hodnotitelé nejvíce liší v chráněném území PR Polanský les. Toto území bude dále detailněji rozebráno. Naopak nejvíce shodné území z hlediska stavu je NPR Polanská niva a z hlediska péče PR Bartošovický luh.

7.2 Porovnání hodnocení stavu a péče v PR Polanský les

7.2.1 Porovnání hodnocení stavu PR Polanský les

Hodnocení Koláře (2015) probíhalo 8.11.2014, hodnocení v této bakalářské práci bylo provedeno 17.9.2015. Tudiž tato hodnocení byla zpracována během jednoho roku, přibližně ve stejné době (podzim).

V hodnocení kritéria zachovalosti a narušení obnovy se hodnotitelé shodli na dobrém stavu (stupeň 4). V ostatních případech autorka této bakalářské práce uvádí vždy o stupeň lepší hodnocení než Kolář (2015) a to i přes to, že jsou uváděna stejná fakta. Podle autorky bakalářské práce uváděné skutečnosti nenarušují předmět ochrany takovým způsobem, aby hodnocení jednotlivých kritérií byla snížena tak, jak uvádí Kolář (2015). Jedná se tedy o určitou (avšak mírnou) míru subjektivity. V žádném případě se hodnocení žádného z kritérií neliší o více jak jeden stupeň.

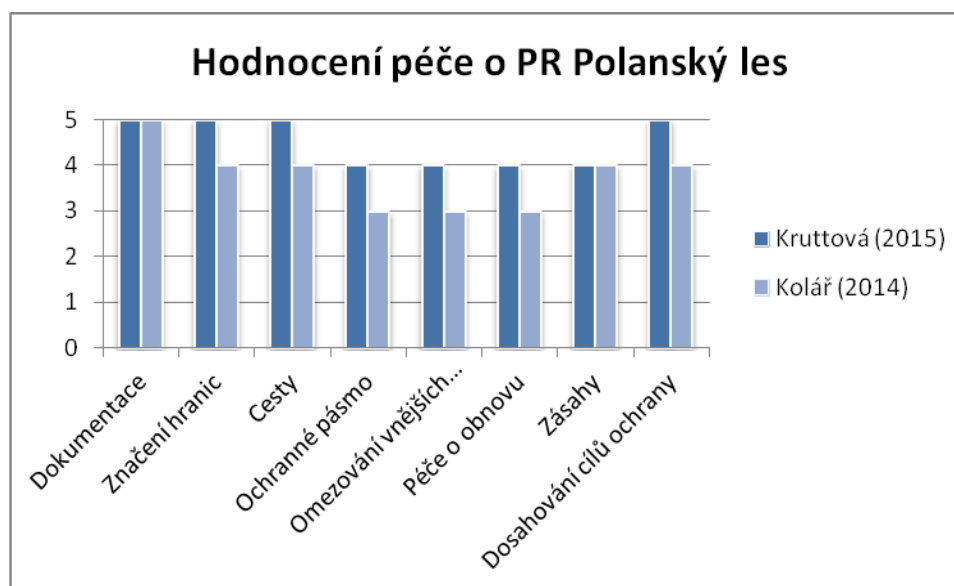
Obr. 61 Grafické znázornění rozdílného hodnocení stavu PR Polanský les

Hodnocení kritéria zachovalost a struktura je oběma hodnotiteli zaměřeno na přirozený lužní les se zastoupením listnatých dřevin (dub letní, lípa srdčitá, l. velkolistá, jasan ztepilý, jilm drsný, habr obecný) s několika nepůvodními jedinci smrku ztepilého (*Picea abies*) s porosty rovnoměrně věkově, výškově i tloušťkově diferencovanými s množstvím tlejícího dřeva. Hodnotitelé se rovněž shodují v zachování struktury slepých ramen a terénních depresí. Kritérium významných druhů nebylo hodnoceno, jelikož žádný z hodnotitelů nespatriil při terénním průzkumu žádného zástupce druhu zvláště chráněných rostlin ani živočichů, kteří jsou uvedeni v plánu péče (Žárník a Kvita, 2006). V kritériu reprodukce je řešeno dostatečné zmlazení listnatých dřevin na území PR včetně nežádoucího zmlazení smrku a příznivé podmínky pro reprodukci rostlinných i živočišných druhů. Tato bakalářská práce navíc uvádí uvolnění porostu v oblasti genové základny (JV území). Hodnotitelé se shodli na tom, že k narušení obnovy dřevin dochází v menší míře okusem srnčí zvěře. Tato bakalářská práce bere v úvahu i narušení reprodukce obojživelníků při nezaplavení terénních depresí. Oba hodnotitelé uvádí jako invazní druh netýkavku žláznatou (*Impatiens glandulifera*) a křídlatku (*Reynoutria* sp.) ostrůvkovitě v okrajových částech PR. Kolář (2015) uvádí netýkavku žláznatou také ve střední části PR. Z tohoto důvodu je hodnocení nejspíš sníženo na 3 stupeň. Kritérium skládky a odpad popisuje Kolář (2015) jednotlivými odpadky v Z části území. Autorka této bakalářské práce popisuje území bez skládek a jednotlivých odpadků. V kritériu jiné negativní vlivy se oba hodnotitelé zaměřili na železnici procházející OP na S území. Dále Kolář (2015) uvádí, že u J a Z hranice je půda zemědělsky využívána a používají se zde statková hnojiva. Tato bakalářská práce uvádí, že v těchto místech je louka pouze s vlivem hluku při sečení na PR. Kolář (2015) se zabývá i vlivem záplav na rozšiřování invazní křídlatky a uvádí mírný negativní vliv turistiky na území.

7.2.2 Porovnání hodnocení péče o PR Polanský les

V tomto hodnocení se hodnotitelé zcela shodli pouze v kritériu dokumentace, které je hodnoceno jako vynikající (stupeň 5) a v kritériu zásahy, které je hodnoceno jako dobré (stupeň 4). V ostatních případech tato bakalářská práce, stejně jako v hodnocení stavu, uvádí o stupeň lepší hodnocení. Hodnotitelé se i zde zaměřili na stejné skutečnosti, ale hodnocení jednotlivých kritérií se liší. Z toho vyplývá, že hodnotitelé vnímají v případě tohoto území míru ovlivnění hodnocených kritérií odlišně. Kolářova hodnocení spíše

negativně, hodnocení v této bakalářské práci pozitivně. V žádném případě se hodnocení žádného z kritérií neliší o více jak jeden stupeň.

Obr. 62 Grafické znázornění rozdílného hodnocení péče o PR Polanský les

Dokumentace je jediné kritérium kde se hodnotitelé shodli na vynikajícím hodnocení (stupeň 5), plán péče (Žárník a Kvita, 2006) je platný, se všemi náležitostmi a mapovými přílohami. Kolář (2015) doporučuje aktualizaci IP. V kritériu značení hranic Kolář (2015) uvádí nesouvislé pruhové značení v SZ části PR, tato bakalářská práce uvádí značení viditelné a souvislé. Kolář (2015) popisuje cesty bez zásadního vlivu na území PR a nové cesty vytvořené cyklisty (JZ území) bez vlivu na bylinný kryt či dřeviny. Tato bakalářská práce popisuje zpevněnou cestu na S území a chodník přes celé území, v obou případech bez vlivu na území PR. V kritériu ochranného pásma se hodnotitelé zabývají železniční tratí na S území (hluk, možnost požárů), řekou Odrou na V území (vyplavování semen invazní křídlatky) a zemědělskou činností na J a Z území (hluk používané mechanizace, Kolář uvádí i používání hnojiv). Kolář (2015) uvádí obtížné omezování vnějších negativních vlivů (železnice, řeka Odra, zemědělská činnost), tato bakalářská práce navrhuje osekávání suché trávy podél tratě k zamezení požárů a zapracování managementu louky v OP do příštího plánu péče. V kritériu péče o obnovu se oba hodnotitelé shodují na prosvětlování části genové základny dubu. Tato bakalářská práce uvádí na rozdíl od Koláře (2015) odstranění příkrmovacího zařízení pro srnčí zvěř a redukci stanovištně a geograficky nepůvodních dřevin (dub červený, dub cer, trnovník akát, modřín opadavý a smrk ztepilý). Oba hodnotitelé se v kritériu

zásahy shodují v prosvětlení porostu genové základny, odstraňování invazních druhů (netýkavka, křídlatka) a potřebném odstranění zbylých jedinců smrku ztepilého (*Picea abies*), Kolář (2015) navíc uvádí nutnost odstranění příkrmovacího zařízení, které už je však odstraněno. V kritériu dosahování cílů ochrany je u obou hodnotitelů zmiňován nerušený vývoj lužního lesa s minimálními zásahy (prosvětlení genové základky dubu, likvidace invazních rostlin a nepůvodních dřevin) tak, aby byly zachovány stanovištní poměry a cíl ochrany v PR Polanský les.

8. Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo zhodnotit současný stav a péči u osmi maloplošných zvláště chráněných území na území CHKO Poodří. Jejich celková rozloha činí 739 ha. Jedná se především o lužní lesy, mokřady, vodní plochy a louky. Pro hodnocení byla použita Metodika hodnocení stavu a péče v maloplošných zvláště chráněných území od autorů Svátka a Bučka (2005).

Terénní šetření byla provedena v průběhu září roku 2015. Poté následovalo vyhodnocení zjištěných skutečností pomocí počítačového programu (Svátek a Svátek, 2005), který po vložení popisu ZCHÚ a vyplnění údajů do jednotlivých kritérií, zobrazil výsledná hodnocení současného stavu i péče včetně grafických a tabulkových výstupů.

V hodnocení současného stavu byl stav 6 chráněných území ohodnocen jako dobrý a 2 území jako průměrný. Nejlépe hodnoceným územím z hlediska stavu je PR Polanský les, který se velmi blíží vynikajícímu hodnocení. Naopak nejhůře hodnoceným územím je PR Koryta, kde narušení obnovy bylo hodnoceno stupněm 2 (velké narušení).

Nejlepší výsledky v hodnocení jednotlivých kritérií současného stavu vykazuje kritérium skládky a odpad. V územích se vůbec nebo jen ojediněle nachází drobné odpadky a pouze v jednom území byla nalezena menší skládka stavební sutě. Nejnižší výsledky hodnocení stavu vykazuje kritérium invazních a expanzivních druhů. Vzhledem k živným stanovištím a pravidelným záplavám řeky Odry, dochází k rozšiřování invazních druhů, které jsou ve většině případů likvidovány. Expanzivním druhem se stává i chráněná kotvice plovoucí (*Trapa natans*), jelikož její množství je nebezpečné pro ostatní vodní organismy, proto dochází v mZCHÚ k redukci jejich porostů.

Výsledné hodnocení péče bylo u PR Bažantula stanoveno jako vynikající. PR Polanský les má hodnocení péče dobré, ale těsně hraničí s vynikajícím hodnocením. Nejhorší hodnocení péče bylo zjištěno u PP Meandry Staré Odry, kde bylo klasifikováno jako průměrné a z jednotlivých kritérií zde značení hranic bylo ohodnoceno 1 stupněm (velmi špatný) a dosahování cílů ochrany 2 stupněm (špatný). Hodnocení péče dalších 5 území bylo stanoveno jako dobré.

Nejlepší výsledky v hodnocení jednotlivých kritérií péče vykazuje kritérium dokumentace, kde byl vždy udělen stupeň 5 (vynikající). Nejhorší výsledky v hodnocení péče vykazuje kritérium omezování vnějších negativních vlivů. Toto hodnocení je

zapříčiněno vlivem turismu, infrastruktury (železnice), a zemědělským hospodařením v OP a okolí mZCHÚ, což jde velmi špatně ovlivnit. Dalším níže hodnoceným kritériem je značení hranic. V jednom území je hodnoceno stupněm 1 (velmi špatné) a v dalším území stupněm 2 (špatné), nejčastěji z důvodu chybějícího pruhového značení.

Výsledky této bakalářské práce by měly poskytnout ucelený obraz o stavu a péči v jednotlivých vybraných maloplošných zvláště chráněných územích, především Správě CHKO Poodří. Tyto výsledky poukazují na bezproblémové a problémové stránky stavu a péče v mZCHÚ. Některé problémové stránky lze zlepšit teprve v delším časovém období (např. zemědělská výroba ovlivňující složení rostlinných i živočišných společenstev, vliv zvýšeného turismu na mZCHÚ), jiné je možné zlepšit i v současnosti kvalitní péčí (např. odstraňováním nepůvodních dřevin a invazních rostlin). Právě kvalitní péče by měla do budoucna zajistit příznivý vývoj všech území. U víceméně bezproblémových území (PR Polanský les, PR Bažantula, PR Kotvice), by měla být snaha o zachování tohoto stavu.

9. Summary

The purpose of this bachelor work was evaluation present state and management in 8 small-scale protected areas, which is located in Poodří PLA. The acreage of collection areas is 739 ha. These areas are located in a zone which is covered in natural state with floodplain forest, wetlands, water areas and meadows. This evaluation was made by Methodology of evaluation state and management in small-scale protected areas. This methodology was made by Svátek a Buček (2005).

The assessment of the present state of the six areas was rated as good and two areas as average. Top-rated territory is PR Polanský les, which very close to an excellent rating. The worst-rated territory is PR Koryta.

The final evaluation of management was determined by PR Bažantula as excellent. PR Polanský les was rated as good, bordering on excellent rating. The worst-rated management was determined as an average for PP Meandry Staré Odry. Other five areas was rated as good.

The results of this bachelor work should provide a summary preview of the present state and management in small-scale protected areas. These results show problematic and non-problematic aspect of the present state and management in selected areas. Some problematic aspect can be improved only in the long-term. Others can improve quality management immediately. This care should ensure the positive development of all small-scale protected areas in Poodří PLA in future.

10. Přehled použitých zdrojů

AOPK ČR; CHKO Poodří [online] citováno 22. února 2016.

Dostupné na webu: <http://drusop.nature.cz/ost/chrobjekty/chrob_find/index.php>

AOPK ČR; CHKO Poodří [online] citováno 22. února 2016.

Dostupné na webu: <<http://poodri.ochranaprirody.cz/o-chko-poodri/>>

AOPK ČR; CHKO Poodří [online] citováno 22. února 2016.

Dostupné na webu:

<http://www.cittadella.cz/europarc/index.php?p=index&site=CHKO_poodri_cz>

AOPK ČR, SCHKO Poodří: Rozbory Chráněné krajinné oblasti Poodří. [depon. in: SCHKO Poodří, Studénka], 2008

BERAN, Luboš: Inventarizační průzkum vodní měkkýši navrhované PR Kotvice v CHKO Poodří. [depon. in: SCHKO Poodří, Studénka], 2010

CZERNIK, Adrián: Inventarizační průzkum botanický PR Bartošovický luh. [depon. in: Správa CHKO Poodří, Studénka], 2011

CZERNIK, Adrián, KOČVARA Radim, LOJKÁSEK Bohumír: IP piskoře pruhovaného vybraných lokalit CHKO Poodří a jejich okolí. [depon. in: SCHKO Poodří, Studénka], 2014

Česká geologická služba; Geologická mapa 1 : 50 [online] citováno 2. dubna 2016.

Dostupné na webu: <http://mapy.geology.cz/geocr_50/>

Česká geologická služba; Pedologická mapa 1 : 50 [online] citováno 2. dubna 2016.

Dostupné na webu: <<http://mapy.geology.cz/pudy//>>

ČÚZK; Prohlížeč služba WMS - Ortofoto [online] citováno 11. dubna 2016.

Dostupné na webu:

<<http://geoportal.cuzk.cz/%28S%282hjzrxp0nbdczeivtkts2ye1%29%29/Default.aspx?menu=3121&mode=TextMeta&side=wms.verejne&metadataID=CZ-CUZK-WMS-ORTOFOTO-P&metadataXSL=metadata.sluzba>>

DECKEROVÁ, Helena: Inventarizační průzkum území PR Kotvice z oboru mykologie. [depon. in: SCHKO Poodří, Studénka], 2009

DOČKALOVÁ, Zuzana, CZERNIK Adrián: Inventarizační průzkum botanický Přírodní rezervace Bařiny zaměřený na cévnaté rostliny. [depon. in: SCHKO Poodří, Studénka], 2011

DOČKALOVÁ, Zuzana, CZERNIK Adrián: Inventarizační průzkum botanický Přírodní rezervace Koryta, zaměřený na cévnaté rostliny. [depon. in: SCHKO Poodří, Studénka], 2012

ESRI; ArcGIS for Desktop 10.3.1, ArcMap [software] ESRI 2015, přístup 11. dubna 2016

HLAVA, Jakub: Inventarizační průzkum měkkýšů v NPR Polanská niva. [depon. in: SCHKO Poodří, Studénka], 2013

ISOP; Prohlížecké mapové služby (WMS) [online] citováno 11. dubna 2016
Dostupné na webu: <http://portal.nature.cz/publik_syst/ctihtmlpage.php?what=6142>

JEZIORSKI, Petr: Inventarizační průzkum obojživelníků (Amphibia) a plazů (Reptilia) na území PR Polanský les. [depon. in: SCHKO Poodří, Studénka], 2014

JEZIORSKI, Petr: Inventarizační průzkum obojživelníků (Amphibia) a plazů (Reptilia) na území PR Koryta. [depon. in: SCHKO Poodří, Studénka], 2011

JEZIORSKI, Petr: Inventarizační průzkum obojživelníků (Amphibia) a plazů (Reptilia) na území PR Bařiny. [depon. in: SCHKO Poodří, Studénka], 2011

KAŠÁK, Jiří., CZERNIK, Adrián: Inventarizační průzkum entomologický Přírodní rezervace Bařiny zaměřený na druhy řádu Coleoptera (suchozemští brouci). [depon. in: SCHKO Poodří, Studénka], 2011

KAŠÁK, Jiří, CZERNIK, Adrián: Inventarizační průzkum entomologický Přírodní rezervace Koryta, zaměřený na druhy řádu Coleoptera (suchozemští brouci). [depon. in: SCHKO Poodří, Studénka], 2011

KNEBLOVÁ, Ivona; Re: Odpověď na žádost o poskytnutí údajů [elektronická pošta]. 5. října 2015, 12:41 CET. Osobní komunikace.

KNEBLOVÁ, Ivona, VESKA Jiří, SLÁMOVÁ Šárka: Plán péče o přírodní rezervaci Bartošovický luh, platnost 2013–2022. [depon. in: SCHKO Poodří, Studénka], 2012

KOCIÁN, Petr: květena ČR [online] 2003–2015, citováno 2. dubna 2016.
Dostupné na webu: <<http://www.kvetenacr.cz/chranenauz/poodri/bazantula.asp>>

KOLÁŘ, Daniel: Komplexní zhodnocení současného stavu a péče o maloplošná zvláště chráněná území CHKO Poodří. Diplomová práce, MZLU Brno, 2015.

KOSŇOVSKÝ, Miroslav: Lesnický inventarizační průzkum. [depon. in: SCHKO Poodří, Studénka], 1999

KOŠŤÁL, Jan, PAVELKA Karel: Inventarizační průzkum avifauny rybníků v přírodní rezervaci Kotvice. [depon. in: SCHKO Poodří, Studénka], 2009

KRISTIANOVÁ, Jana: Inventarizační průzkum z oboru Batrachologie v NPR Polanská niva. [depon. in: SCHKO Poodří, Studénka], 2013

KRISTIANOVÁ, Jana, VESKA, Jiří: Plán péče o přírodní rezervaci Koryta, platnost 2014–2023. [depon. in: SCHKO Poodří, Studénka], 2013

KVITA, Dalibor: Plán péče o PP Meandry Staré Odry, platnost 2008–2017. [depon. in: SCHKO Poodří, Studénka], 2007

LEDERER, Jiří: Inventarizační průzkum hub v NPR Polanská niva. [depon. in: SCHKO Poodří, Studénka], 2013

MANDÁK, Martin: Ornitologický inventarizační průzkum PR Bartošovický luh. [depon. in: Správa CHKO Poodří, Studénka], 2011

MANDÁK, Martin: Ornitologický inventarizační průzkum PR Bařiny. [depon. in: SCHKO Poodří, Studénka], 2011

MANDÁK, Martin: Ornitologický inventarizační průzkum PR Koryta. [depon. in: SCHKO Poodří, Studénka], 2011

MANDÁK, Martin: Ornitologický inventarizační průzkum PR Polanský les. [depon. in: SCHKO Poodří, Studénka], 2014

MUSIL, Petr, CEPÁK Jaroslav: Výskyt a početnost vodních a mokřadních druhů ptáků. [depon. in: SCHKO Poodří, Studénka], 2000

PRŮCHA, Martin: Inventarizační průzkum Chiroptera v NPR Polanská niva. [depon. in: SCHKO Poodří, Studénka], 2014

QUITT, Evžen: Klimatické oblasti Československa, Brno: Geografický ústav ČSAV, 1971. 73 s

SOVÍKOVÁ, Lenka: Plán péče o přírodní rezervaci Bažantula, platnost 2008–2017. [depon. in: SCHKO Poodří, Studénka], 2008

SOVÍKOVÁ, Lenka, ŽÁRNÍK, Milan: Plán péče o přírodní rezervaci Kotvice, platnost 2014–2022. [depon. in: SCHKO Poodří, Studénka], 2013

SOVÍKOVÁ, Lenka, ŽÁRNÍK, Milan, KVITA, Dalibor: Plán péče o NPR Polanská niva, platnost 2008–2018. [depon. in: SCHKO Poodří, Studénka], 2007

STANOVSKÝ, Jiří: NPR Polanská niva - Inventarizační průzkum entomologický. Brouci – Coleoptera. [depon. in: SCHKO Poodří, Studénka], 2005

STANOVSKÝ, Jiří: PR Polanský les - Inventarizační průzkum entomologický. Brouci – Coleoptera. [depon. in: SCHKO Poodří, Studénka], 2014

SVÁTEK, Martin, BUČEK, Antonín: Metodika hodnocení stavu a péče v maloplošných zvláště chráněných územích. MZLU v Brně, 2015

SVÁTEK, Martin, SVÁTEK, Ondřej; Hodnocení stavu a péče v maloplošných zvláště chráněných územích [software]. MZLU v Brně, 2005, přístup 5. září 2015

Taggmanager [online] citováno 11. dubna 2016.

Dostupné na webu: <<http://m.taggmanager.cz/trail/cs/168>>

TRACÍK, Štěpán, VESKA, Jiří, SLÁMOVÁ, Šárka: Plán péče o přírodní rezervaci Bařiny, platnost 2014–2023. [depon. in: SCHKO Poodří, Studénka], 2013

ZWACH, Ivan: IP Obojživelníci a plazi v Bartošovickém luhu. [depon. in: Správa CHKO Poodří, Studénka], 1998

ŽÁRNÍK, Milan, KVITA, Dalibor: Plán péče o PR Polanský les, platnost 2008–2016. [depon. in: SCHKO Poodří, Studénka], 2006